

◆ **Jaarverslag 2024**

Inhoudsopgave

VOORWOORD DIRECTIE	3
WIJ ZIJN ENEXIS NETBEHEER	6
Strategie Enexis Groep in de energietransitie	10
Enexis innoveert en digitaliseert	11
Doelstellingen en prestaties	15
WIJ STUREN AAN OP MAATSCHAPPELIJK OPTIMALE KEUZES	17
WIJ BIEDEN IEDEREEN ALTIJD TOEGANG TOT ENERGIE	21
KLANTEN WETEN WAT ZE AAN ONS HEBBEN	29
VEILIG WERKEN	32
FINANCIËLE PRESTATIES 2024	34
CORPORATE GOVERNANCE	39
Risicobeheersing	41
Personalia directie	50
Bestuursverklaring	52
JAARREKENING 2024	54
TOELICHTINGEN OP DE JAARREKENING	59
NOTEN BIJ DE JAARREKENING	63
1. Netto-omzet	63
2. Kosten van transportdiensten en van distributieverliezen	64
3. Overige bedrijfsopbrengsten	65
4. Personeelskosten	65
5. Afschrijvingen en buitengebruikstellingen	66
6. Kosten uitbesteed werk, materialen en andere externe kosten	67
7. Overige bedrijfskosten	67
8. Geactiveerde kosten eigen productie	68
9. Financiële baten en lasten	68
10. Incidentele posten	68
11. Belastingen	69
12. Materiële vaste activa	70
13. Immateriële vaste activa	71
14. Voorraden	75
15. Vorderingen	76
16. Eigen vermogen	77
17. Rentedragende verplichtingen (langlopend)	77
18. Voorzieningen	78
19. Vooruitontvangen bijdragen in aanleg van netten en aansluitingen	79
20. Handelsschulden en overige te betalen posten	79
21. Rentedragende verplichtingen (kortlopend)	80
22. Toelichting op het kasstroomoverzicht	80

23. Financieringsbeleid en risico's financiële instrumenten	81
24. Informatie verbonden partijen	85
25. Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen	86
26. Bezoldiging en Wet Normering Topinkomens (Bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector)	87
27. Gebeurtenissen na balansdatum	93
CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT	94
AANVULLENDE INFORMATIE	101
Over dit verslag	102
Overige niet-financiële informatie	103
Winstbestemming	104
Overeenkomst met verwante bedrijven (>€ 4,5 miljoen)	105
Verklaring ex artikel 43	106
Verklaring naleving gedragscode voor netbeheerders	107
Begrippen en afkortingen	108

Voorwoord directie

Enexis bouwde in 2024 veel netcapaciteit, de betrouwbaarheid van ons net bleef hoog, we sloten een groot aantal flexcontracten met grootzakelijke klanten en interesseerden veel nieuwe collega's voor een baan bij ons bedrijf. Mooie resultaten en tóch is het niet genoeg. We zien dat de energietransitie meer van ons blijft vragen en dat onze klanten nog te weinig merken van onze inspanningen.

De realiteit is dat de vraag van bedrijven en huishoudens naar elektriciteit opnieuw sneller is gestegen dan we kunnen bijbouwen. Net als in 2023. Onze wachtlijsten werden langer, in plaats van korter. Daarom scherpten we de uitvoering van onze strategie aan, zodat we ons stroomnet met nog meer snelheid kunnen uitbreiden en verzwaren. De energietransitie vraagt ook van ons dat we onze rol verbreden: van netbeheerder met een smalle taak naar een organisatie die ook het toekomstbestendige energiesysteem mede-ontwerpt en met partners bouwt.

Als netbeheerder adviseren we partners over een toekomstbestendig energiesysteem, zoals het ministerie van Klimaat en Groene Groei, provincies, gemeenten en toezichthouder Autoriteit Consument en Markt (ACM). We maken voor hen inzichtelijk wat de gevolgen van bepaalde keuzes zijn. De samenwerking met die verschillende stakeholders verloopt steeds beter. We houden het doel van een CO₂-vrij en onafhankelijk energiesysteem in 2050 voor ogen. Zo nu en dan botsen de belangen, maar dat is niet meer dan logisch. Het bepalen van de koers van de energietransitie is een complex samenspel. Maar dankzij onder meer wijk- en provincievisies hebben zowel Enexis als gemeenten en provincies profijt van de samenwerking.

HARDNEKKIGE BOTTLENECKS

Onze grootste opgave in 2024 en de komende jaren: bouwen, bouwen, bouwen. In 2024 gaven we conform ons plan € 1,5 miljard uit om ons net te verzwaren en uit te breiden. Ons grootste werkpakket ooit. Om meer vaart te maken, spannen we ons tot het uiterste in om hardnekkige bottlenecks op te lossen. Zoals het tekort aan technische vakmensen. Hoewel we het afgelopen jaar meer technisch medewerkers konden aantrekken dan we hadden verwacht, kampen we nog altijd met een tekort. Dat betekent dat we alles op alles zetten om een aantrekkelijke werkgever te zijn en te blijven, bijvoorbeeld met goede arbeidsvoorwaarden, ontwikkelmogelijkheden en een prettige werkomgeving.

Ook de verwerving van de vereiste gronden en vergunningen om ons net uit te breiden en te verzwaren, gaat te langzaam. We hebben de komende jaren veel extra grond nodig, maar vooralsnog zitten bestemmingsplannen en vergunningetrajecten ons daarbij te vaak in de weg. Hierover zijn we in nauw overleg met gemeenten en provincies. Ook in Den Haag hebben we deze problemen aangekaart.

VRUCHTEN PLUKKEN

Enthousiast zijn we over de zaadjes die we eerder hebben geplant en in 2024 tot wasdom kwamen. Een voorbeeld daarvan is de buurtaanpak. Na de eerste ervaringen met de buurtaanpak in 2023 hebben we ook het project Proactief Investeren in Laagspanning (PILS) opgeschaald, waarbij we de laagspanningsnetten in een wijk in één keer verzwaren. We werken hierbij intensief samen met gemeenten, en met aannemers aan wie we een steeds groter werkpakket uitbesteden. Samen realiseren we de transformatorhuisjes in wijken om de groeiende behoefte aan elektriciteit te kunnen opvangen.

In 2025 gaan we de buurtaanpak vaker toepassen, implementeren we meer ideeën voor het uitbesteden van grote werkpakketten en een breder palet aan flexoplossingen. We bedenken en ontwikkelen doorlopend nieuwe oplossingen voor de bestaande problemen. Zo zijn we enthousiast over de ontwikkeling van de buigtool waarmee we steeds dikkere kabels makkelijker kunnen buigen: goed voor de ergonomie en het welzijn van de monteurs en het kan het werk versnellen. Ander voorbeeld zijn de nieuwe contractvormen voor bedrijven om flexibel energieverbruik te faciliteren.

De inzet van Artificial Intelligence stelt ons in staat het werk effectiever en efficiënter te doen. Zo detecteren we met AI bijvoorbeeld onveilige situaties in het net en weten we beter wat de staat van onze assets is. De Enexis-medewerkers nemen we zo goed mogelijk mee in de kansen en verantwoord gebruik van AI.

MAATSCHAPPELIJK RELEVANTE AANVRAGEN

Wat merken onze klanten van al het werk dat wij verzetten? Helaas nog te weinig. De realiteit is dat we de netschaarste op korte termijn niet kunnen oplossen. Onze werkzaamheden kosten tijd en ook het hoogspanningsnet moet worden uitgebreid door TenneT. Voorlopig hebben we nog onvoldoende netcapaciteit om de wachtrijen weg te werken. Ook huishoudens kunnen hier in de nabije toekomst mee te maken krijgen, bijvoorbeeld als ze een verzwaring van hun aansluiting willen voor een warmtepomp of een laadpaal. We snappen dat dit frustrerend is. Transparantie staat voor ons en de andere netbeheerders voorop. Door middel van bijvoorbeeld de [capaciteitskaart](#) geven we inzicht in de lokale netcongestie.

We zijn daarom blij dat er sinds 2024 twee belangrijke instrumenten zijn waarmee we maatschappelijk relevante organisaties hoger op de wachtlijst kunnen plaatsen. Met het Prioriteringskader van de ACM kunnen we scholen, ziekenhuizen en andere maatschappelijke projecten voorrang geven. Via het provinciale Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat (pMiek) en provinciale energievisies komt er duidelijkheid welke grote projecten als eerste aan de beurt komen. Dit doen we op basis van de prioriteiten die we samen met de provincie hebben gesteld.

DATAGEBRUIK EN GEDRAGSVERANDERING

Het elektriciteitsnet verzwaren is een immense opgave en een van de grootste verbouwingen van Nederland in decennia. Maar er is meer nodig. Om netschaarste te bestrijden, is het ook belangrijk dat bedrijven en huishoudens zo slim mogelijk omgaan met energie. We plaatsen sensoren, zodat we hen met realtime informatie inzicht kunnen geven in de netcapaciteit. Dankzij die data kunnen we energieverbruik meer gaan sturen: we willen onze klanten zo goed mogelijk op weg helpen en grip geven op hun energierekening en zo het elektriciteitsnet beter benutten. Vergelijk het met de matrixborden op de snelweg om file te voorkomen, of met de Van A naar Beter-app die reizigers inzicht geeft in obstakels onderweg. Meer gebruikmaken van data is een veelbelovende oplossingsrichting die echter ook risico's met zich meebrengt op het vlak van cyberveiligheid. Dat heeft onze volle aandacht.

Een andere manier om de netcapaciteit beter te benutten, is door flexcontracten af te sluiten. Willen we het net beter benutten, dan hebben we de medewerking van grootverbruikers van elektriciteit heel hard nodig. We hebben in 2024 de eerste ervaringen opgedaan met onder andere BlokStroom, het Capaciteitsbeperkingscontract en de Groepstransportovereenkomst. Tot nu toe waren de flexcontracten maatwerk. We standaardiseren deze nu om meer snelheid te maken. Door duidelijker te zijn over de noodzaak ervan willen we in 2025 meer grootverbruikers verleiden om voor zo'n flexcontract te kiezen. Zo dragen ze eraan bij dat de capaciteit op het net zo goed mogelijk wordt benut, voor zichzelf én voor andere klanten. In 2025 richten we ook onze IT-systemen in voor een verdere opschaling van het aantal flexcontracten.

VEILIGHEID EN STORINGEN

Om zoveel mogelijk capaciteit te creëren, belasten we ons netwerk maximaal. Hiermee helpen we zoveel mogelijk klanten aan een (zwaardere) aansluiting, maar vragen we ook het uiterste van onze assets. Helaas kunnen we niet voorkomen dat hierdoor meer storingen ontstaan. Ons net is voor 99,99% van de tijd betrouwbaar. Wel zagen we in 2024 het aantal storingsminuten oplopen naar 22,5 minuten, onder meer door zwaardere belasting van onze netten. In 2023 was dat nog 17,9 minuten. Desondanks blijft de betrouwbaarheid van ons net zeer hoog. We zijn ons ervan bewust dat de leveringsbetrouwbaarheid cruciaal is voor de dagelijkse continuïteit van onze maatschappij, het hoog houden daarvan is voor ons van wezenlijk belang.

Veilig werken staat bij ons op nummer 1, zowel voor medewerkers als voor omstanders en omwonenden. Elk incident is er één te veel. Eind 2024 zijn we gestegen naar trede 4 op de Safety Culture Ladder voor ons bedrijfs onderdeel Operations. We zijn trots op deze volgende stap. Tegelijkertijd maken we ons zorgen. We hadden in 2024 meer ernstige incidenten en het veiligheidscijfer LTIF is verslechterd ten opzichte van vorig jaar (1,1 tegenover 0,6 in 2023). Het cijfer ligt voor Enexis rond onze doelstelling en voor de aannemerij boven de doelstelling. We kunnen dus niet op onze lauweren rusten maar gaan door om de veiligheid te verbeteren, bij onszelf én onze aannemers: we willen iedereen een veilige werkomgeving bieden. Niet alleen fysiek maar ook sociaal én op het gebied van cybersecurity.

FINANCIERBAARHEID EN BETAALBAARHEID

Enexis is financieel gezond, maar is door de groeiende investeringsopgave structureel kastroom negatief. Afgelopen jaar gaven we circa € 1,5 miljoen per dag meer uit aan de energietransitie dan we via de tarieven ontvingen. Net als in de afgelopen jaren en naar verwachting ook de komende jaren. Hierdoor verslechtert onze financiële positie. Om te kunnen blijven investeren, gaf Enexis Holding afgelopen jaar succesvol een vierde groene obligatie uit. Hiermee heeft Enexis opnieuw een brede groep van duurzame investeerders aan zich kunnen binden. Onze financiële stabiliteit en kredietwaardigheid bewaken we zo goed mogelijk. We waarderen de steun die we hierbij krijgen van onze aandeelhouders. Die is belangrijk om voldoende geld te kunnen blijven lenen voor onze investeringen.

In 2024 realiseerden we een nettowinst van € 208 miljoen. Vergeleken met 2023 betekent dit een winstijging van € 194 miljoen. Deze stijging is voornamelijk het gevolg van gestegen omzet door tariefstijgingen. In 2024 zijn de tarieven die Enexis bij haar klanten in rekening mag brengen beter in balans met de kosten dan in 2023.

We zetten ons in om maatschappelijk optimale keuzes te stimuleren, zoals gebruik van groen gas, zodat we onnodige investeringen in ons elektriciteitsnetwerk kunnen voorkomen. Ook beperken we onze eigen kosten zoveel mogelijk, bijvoorbeeld door werkzaamheden te digitaliseren. Daarnaast zijn we in gesprek met de ACM over de reguleringsmethode die bepaalt hoeveel we kunnen investeren om ons werk goed te kunnen uitvoeren. Het maatschappelijk draagvlak voor de energietransitie komt onder druk te staan als energietarieven te veel stijgen. In 2024 zijn de tarieven gestegen, en ook 2025 is dat weer het geval. De betaalbaarheid van de energietransitie is een grote zorg van ons. Daarom hebben we als sector aan de ACM een voorstel gedaan voor een ander tariefmodel dat klanten stimuleert om het net zoveel mogelijk te gebruiken als er veel capaciteit is.

BLIJVEN DOORBOWEN

Tot slot een optimistische blik vooruit. We weten dat er nog grote stappen nodig zijn, en we zoeken continu hoe het beter, slimmer en sneller kan. Een constructieve relatie met onze aandeelhouders en de medezeggenschap is daarbij van grote waarde, net als de samenwerking met andere netbeheerders en Netbeheer Nederland. Alleen door samen te werken, kunnen we een toekomstbestendig energiesysteem realiseren.

We geven hier graag een groot compliment aan al onze collega's en samenwerkingspartners die elke dag met zoveel energie en passie bijdragen. Met hun inspanningen maken zij het verschil. Ziet u onze busjes rijden of onze mensen aan het werk? Weet dan: wij bouwen verder aan een toekomstbestendig, betaalbaar en betrouwbaar energiesysteem, voor iedereen.

Directie Enexis Netbeheer B.V.

Rutger van der Leeuw

Mariëlle Vogt

Han Slootweg

Jeroen Sanders

Wij zijn Enexis Netbeheer

Enexis Netbeheer B.V. streeft ernaar dat energie dag en nacht veilig en betrouwbaar door ons netwerk stroomt. Een steeds groter deel van de energie die we naar klanten brengen en die zij terugleveren, is duurzaam.

Enexis is een regionaal netwerkbedrijf. Het is onze belangrijkste verantwoordelijkheid dat elektriciteit en gas veilig en betrouwbaar terechtkomen op de juiste plek: bij 3 miljoen huishoudens en bedrijven in Groningen, Drenthe, Overijssel, Limburg en Noord-Brabant.

Vanuit deze kerntaak werken we met overheden, bedrijven en huishoudens aan de energietransitie in ons verzorgingsgebied. We vinden het belangrijk dat we samen bouwen aan een toekomstbestendig energiesysteem. Ieder draagt op zijn eigen manier bij: door woningen te verduurzamen, wind- en zonneparken te bouwen, of te investeren in elektrisch vervoer en duurzame industrie. Met onze energienetten leggen we de basis voor deze verduurzaming. Zo bouwen we mee aan een CO₂-neutrale samenleving in 2050.

Wat is een toekomstbestendig energiesysteem?

Een energiesysteem is een netwerk dat productie, opslag, transport en gebruik van energie aan elkaar koppelt. Een toekomstig energiesysteem is een netwerk dat productie, opslag, transport en gebruik van energie op een duurzame, betrouwbare, betaalbare en voor iedereen toegankelijke manier aan elkaar koppelt. Uiterlijk in 2050 moet het Nederlandse energiesysteem CO₂-neutraal zijn. Het mag dan geen negatief effect meer hebben op het klimaat. Overheid, bedrijven en maatschappelijke organisaties hebben dit afgesproken in het Nederlandse Klimaatakkoord. Dit is haalbaar als we overstappen op duurzame energiebronnen, zoals groen gas, waterstof, warmtenetten en elektriciteit uit zon en wind. En als we vraag en aanbod van energie flexibel op elkaar afstemmen. Door geen aardgas meer te gebruiken en meer lokaal te produceren, maken we Nederland bovendien minder afhankelijk van andere landen voor onze energievoorziening.

Er moet nu al veel worden voorbereid om te zorgen dat het energiesysteem in 2050 CO₂-neutraal is en dat de CO₂-uitstoot in 2030 55% lager is dan in 1990, zoals bepaald in de Klimaatwet. Enexis moet bijvoorbeeld beslissen hoe en wanneer we onze netten gaan ombouwen of uitbreiden. Dat is lastig, want we weten niet precies welke keuzes overheden, bedrijven en huishoudens de komende jaren maken – en daarmee hoe het energiesysteem er in de toekomst precies uitziet. Het is cruciaal om tijdig te beslissen wanneer en waar er nieuwe infrastructuur moet komen voor elektriciteit, gas en warmte. We sturen daarom aan op maatschappelijk optimale keuzes bij landelijke, regionale en lokale overheden. Daarbij is het belangrijk dat het toekomstig systeem betrouwbaar, betaalbaar en toegankelijk moet zijn voor onze klanten.

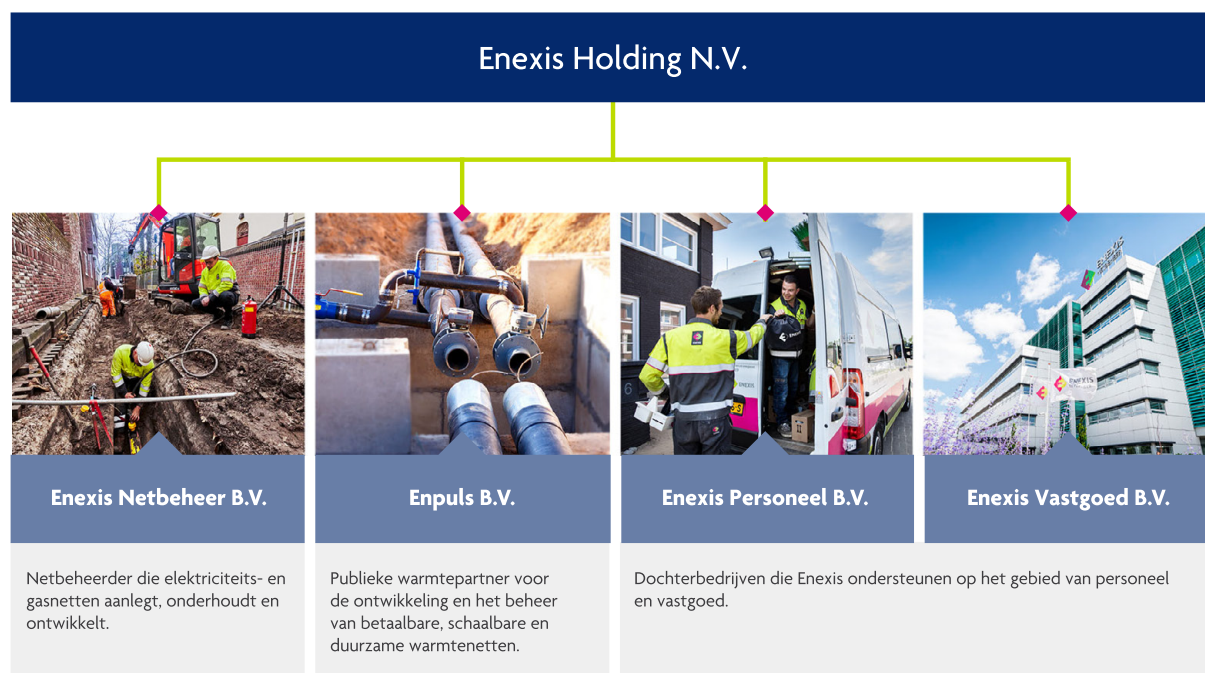
VEILIGHEID STAAT BIJ ONS OP ÉÉN

De distributie van elektriciteit en gas, en het werk aan onze netten, brengen risico's met zich mee voor onze omgeving en onze medewerkers. Veiligheid staat daarom voorop bij alles wat we doen. Om incidenten te voorkomen, volgen we nauwgezet wat er zich afspeelt in ons netwerk. Ook werken we volgens strenge veiligheidsstandaarden en nemen we voorzorgsmaatregelen om risico's voor onze medewerkers en de omgeving te beperken. Dat doen we niet alleen voor fysieke veiligheid maar ook sociaal en op het gebied van cybersecurity.

ONZE ORGANISATIE

Enexis Netbeheer B.V. is onderdeel van Enexis Holding N.V.. Binnen de holding hebben diverse onderdelen hun eigen aandachtsgebied. De organisatie wordt geleid door de raad van bestuur. De raad van bestuur vormt tevens de directie van Enexis Netbeheer B.V.. Aandeelhouders zijn provincies en gemeenten binnen ons verzorgingsgebied.

We focussen op een goede uitvoering van onze kerntaken. Hieronder vallen vijf activiteiten:

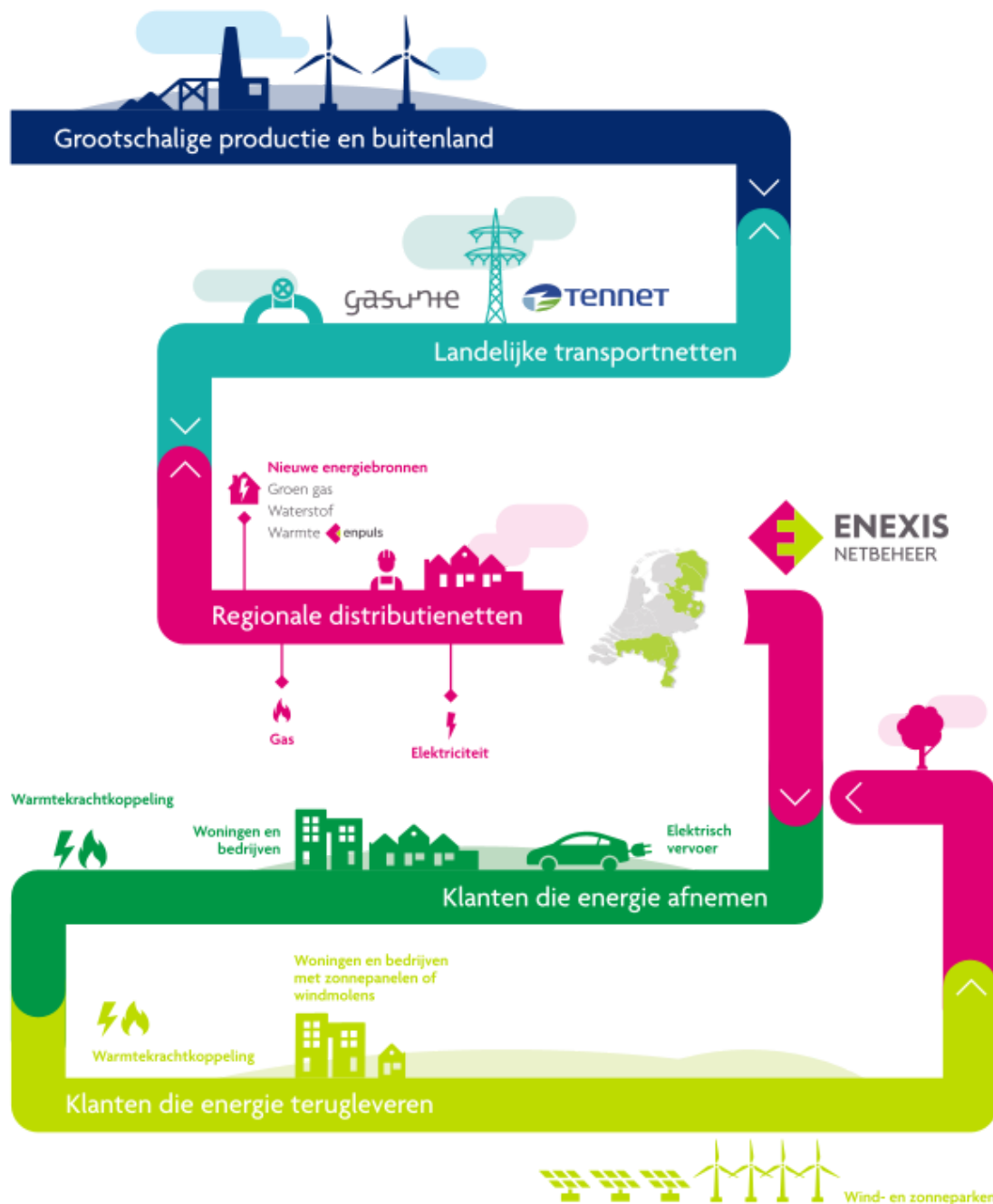
- We sluiten klanten in ons verzorgingsgebied zo snel mogelijk aan op onze energienetten.
- We onderhouden, verzwaren en vervangen deze netten en lossen storingen op.
- We breiden de transportcapaciteit van de netten uit.
- Samen met provincies, gemeenten, bedrijven en andere betrokkenen maken we maatschappelijk optimale energiekeuzes: keuzes waarbij we letten op onder andere betrouwbaarheid, betaalbaarheid, haalbaarheid en draagvlak. We bouwen mee en geven richting aan het energiesysteem van de toekomst.
- We zorgen dat het wisselen van energieleverancier en het verrekenen van energiestromen voor klanten en marktpartijen vlekkeloos verloopt.

Vrijstelling duurzaamheidsverklaring

Enexis Netbeheer B.V. maakt gebruik van de vrijstelling voor groepsmaatschappijen voor het opstellen van een duurzaamheidsverklaring. De duurzaamheidsinformatie is opgenomen in de geconsolideerde duurzaamheidsverklaring die deel uitmaakt van het geconsolideerde bestuursverslag van Enexis Holding N.V. (statutaire zetel: 's-Hertogenbosch). Het geconsolideerde bestuursverslag en het assurance-rapport bij de geconsolideerde duurzaamheidsverklaring vind je [hier](#).

ONZE ROL IN DE ENERGIEKETEN

Enexis is een cruciale schakel in de energievoorziening. We ontwikkelen, bouwen, beheren en onderhouden dit netwerk. Voor elektriciteit gaat het om laag- en middenspanningsnetten, voor gas om regionale netten.

Energie die veilig en betrouwbaar door het netwerk stroomt – het hele jaar, dag en nacht. Dat is ons doel. Het overgrote deel van deze energie komt van grote centrales, wind- en zonneparken in binnen- en buitenland. TenneT en Gasunie brengen deze energie via hun landelijke netwerken naar onze regionale netten. Een deel van de elektriciteit ontvangen we van onze klanten. Steeds meer huishoudens en bedrijven produceren zelf elektriciteit uit wind, zon, afval en warmtekrachtkoppelingen en leveren die terug aan ons netwerk. Zo hebben inmiddels ruim een miljoen klanten in ons verzorgingsgebied zonnepanelen.

Wij werken doorlopend aan het efficiënter en duurzamer maken van onze energievoorziening en het beter benutten van de capaciteit van onze netten. Hierbij kijken we naar technische oplossingen, alternatieve contractvormen en de rol van energiehubs. Ook onderzoeken we hoe digitalisering van onze netten en analyse van gegevens kunnen helpen. Hiermee kunnen we de netcapaciteit efficiënter uitbreiden, inzicht krijgen in het energiegebruik van klanten, en klanten stimuleren om energie meer in de daluren te gebruiken.

Strategie Enexis Groep in de energietransitie

Klimaatverandering is een van de grootste uitdagingen van onze tijd. De overheid wil de ombouw van het energiesysteem als cruciale voorwaarde om in 2050 een CO₂-neutrale samenleving te realiseren. Dit is een gigantische opgave voor Nederland en voor Enexis, maar we ervaren het als een belangrijke en uitdagende opdracht om Nederland duurzaam vooruit te helpen.

We doen er alles aan om onze energie-infrastructuur betrouwbaar, veilig en toegankelijk te houden voor iedereen. Dit is essentieel voor een duurzaam Nederland en ook economisch en sociaal van vitaal belang.

MIDDEN IN DE SAMENLEVING

Energienetten zijn de bloedvaten van onze samenleving. Zichtbaar en onzichtbaar, overal bevinden zich delen van complexe maar cruciale netwerken: kabels en leidingen die ons voorzien van energie. Energie waarmee we onze huizen verwarmen, onze auto's opladen en de economie in beweging houden. Steeds vaker komt deze energie van duurzame bronnen.

Als netwerkbedrijf staat Enexis midden in de samenleving. Onze missie is om mensen steeds meer duurzame energie te brengen, door slim te investeren in betrouwbare energie-infrastructuur. Zo houden we samen met tal van partners de energietransitie haalbaar en betaalbaar. Het uitvoeren van deze missie vraagt onze volledige aandacht. Daarom brengen we focus aan in onze activiteiten. Alles is erop gericht dat de energievoorziening veilig en betrouwbaar blijft, dat we klanten tijdig aansluiten en we het toekomstbestendige energiesysteem realiseren. Door ons te richten op onze essentie, maken we het verschil.

DUURZAME IMPACT MAKEN

Hiermee realiseren we ook onze grootste maatschappelijke en duurzame impact. Onze vitale infrastructuur is essentieel voor het functioneren van de economie en maatschappij. Daarnaast maken we onder andere duurzame opwek en elektrificatie van industrie en mobiliteit mogelijk. Deze ombouw van het energiesysteem vraagt veel van onze organisatie, van de mensen die voor ons werken en van de partijen met wie we samenwerken. Daarom willen we een veilige, aantrekkelijke werkomgeving bieden en eerlijk zakendoen.

Tegelijkertijd realiseren we ons ook dat onze kernactiviteiten een keerzijde hebben. Met ons werk hebben we invloed op het klimaat en we gebruiken grondstoffen. Daar voelen we ons verantwoordelijk voor. We maken duurzame keuzes in onze bedrijfsvoering. We focussen ons daarbij op die onderwerpen waar we écht het verschil kunnen maken en die tegelijkertijd het realiseren van onze missie niet in de weg staan.

In de hoofdstukken vanaf [Doelstellingen en prestaties](#) beschrijven we onze activiteiten en resultaten op de strategische thema's in 2024.

Enexis innoveert en digitaliseert

De energietransitie zorgt voor grote uitdagingen. Willen we in 2050 een klimaatneutrale samenleving bereiken, dan moeten we het energiesysteem radicaal aanpassen. Innovaties en digitalisering zijn daarbij voor Enexis onmisbaar. Bijvoorbeeld door het ontwikkelen van nieuwe producten of werkwijzen.

INNOVATIE

Elke dag werken we aan oplossingen voor de uitdagingen van de energietransitie en bieden we praktische en schaalbare innovaties voor onze collega's en klanten. Samen met klanten en partners ontdekken we kansen en ideeën en werken deze uit. Onze innovatiestrategie richt zich op drie uitdagingen. Met als doel iedereen toegang te bieden tot betrouwbare, duurzame en betaalbare energie.

UITDAGING 1: HOE ZIET EEN TOEKOMSTIG BESTENDIG ENERGIESYSTEEM ERUIT?

Duurzame moleculen

We richten ons op nieuwe energiedragers – zoals groene waterstof, warmte en groen gas – die onmisbare onderdelen vormen van het nieuwe, duurzame energiesysteem en een alternatief vormen voor het elektriciteitsnet. Als netbeheerder faciliteren en realiseren we de groeiende rol van deze energiedragers in het energiesysteem. We dragen concreet bij aan de groei van het aandeel groen gas en bereiden ons voor op de distributie van waterstof. Denk aan het ontwikkelen van een waterstofpropositie voor bedrijven en het faciliteren van steeds meer groen gas terugleveren aan ons bestaande gasnet. Afgelopen jaar openden we bijvoorbeeld een groen-gasbooster in Wijster en sloten we 33 woningen aan op waterstof in het Groningse Wagenborgen.

UITDAGING 2: HOE KUNNEN WE DE BESTAANDE ENERGIE-INFRASTRUCTUUR SLIMMER INZETTEN OM NETCONGESTIE TE VERMINDEREN?

Duurzame bedrijven

We zoeken oplossingen voor de groeiende vraag naar netcapaciteit van bedrijven, onder meer als gevolg van verduurzaming van de energievoorziening van deze klanten. De grootste uitdaging hierbij is netcongestie. We onderzoeken oplossingen die de vraag naar netcapaciteit afvlakken of verminderen, die leiden tot een betere spreiding van de netbelasting en tot betere afstemming van vraag en aanbod op lokale netten. Ook kijken we naar de rol die andere energiedragers, zoals duurzame gassen, kunnen spelen in de energievoorziening van bedrijven. Tenslotte ontwikkelen we innovaties voor het ontsluiten van

flexibiliteit bij onze zakelijke klanten. Voorbeelden van oplossingen van afgelopen jaar zijn het faciliteren van energiehubs, de inzet van batterijen en de ontwikkeling van flexcontracten voor bedrijven, zoals een groepstransportovereenkomst. In onze energiehubs-pilots in Zwolle, Almelo en Hapert hebben we waardevolle ervaringen opgedaan. Met pilots bij ons HS/MS station in 's-Hertogenbosch Noord en bij de Efteling hebben we aangetoond dat de inzet van mobiele batterijen een bijdrage kan leveren aan het verminderen van netcongestie.

Klimaatneutrale woonwijken

Hoe kunnen we woonwijken verduurzamen en efficiënt omgaan met de schaarse netcapaciteit? Ons toekomstbeeld is dat woonwijken decentraal, aanbod-gedreven en meer zelfvoorzienend zijn ingericht. Dat betekent dat we stimuleren dat eigen opgewekte energie in de wijk, lokaal, zoveel mogelijk gebruikt wordt. Voorbeelden van innovaties binnen dit thema zijn het stimuleren van netbewust energieverbruik en de inzet van conversie- en opslagmethoden in woonwijken. Ook werken we samen met (markt)partijen aan het netbewuster aansturen van assets zoals laadpalen, warmtepompen en andere huishoudelijke assets met een groot piekvermogen.

In 2024 experimenteerden we met de app Buurtnet of we binnen woonwijken een netbewuster gedrag konden stimuleren. Zo geven we inzicht in wat de beste momenten van de dag zijn om stroom te gebruiken. Ook zijn we een verkenning gestart op seizoensopslag van energie als onderdeel van Joule4Joule: een innovatieprogramma waarin we met verschillende partners een decentrale, aanbod-gedreven, zelfvoorzienende woonwijk willen realiseren waarin langdurige opslag een belangrijke rol speelt.

UITDAGING 3: HOE KUNNEN WE RADICAAL SNELLER HET NET VERZWAREN?

Operatie van de toekomst

Enexis legt jaarlijks vele kilometers aan kabels en leidingen. Hoe kunnen we dat slimmer, sneller en veiliger aanpakken? Hiervoor zoeken we voortdurend nieuwe oplossingen, samen met collega's en aannemers. Afgelopen jaar vonden we een oplossing om steeds dikkere kabels makkelijker te buigen. Zo investeren we in de ergonomie en het welzijn van de monteurs. Na een prijsvraag selecteerden we een bedrijf dat hun buigtool in productie gaat nemen. Ook hebben we met en voor onze engineers een kabelrouteverkenner ontwikkeld, waarmee onze engineers twee tot drie keer zo snel lange kabeltracés kunnen ontwerpen. Verder loopt er een prijsvraag aanbesteding waarin we de markt tot innovatie aanzetten op de ambitie om vijf keer sneller een MS-station te kunnen realiseren.

INNOVEREN MET ANDEREN

We ervaren dat de beste oplossingen komen door actief samen te werken. Zo zijn we samen met onder andere Stedin, Alliander en de TU Delft in 2024 een onderzoek gestart naar mogelijkheden voor de robotisering van werkzaamheden aan het laagspanningsnet, met een focus op een buurtgerichte aanpak. Met de startup ConXys, onze collega-netbeheerders en aannemers ontwikkelen we een technologie voor het sleufloos ontkernen en verzwaren van kabels. Met onder andere Eneco, Vattenfall, ANWB en Alliander zijn we een pilot gestart om huishoudens met een eigen oplaadpunt te verleiden om netbewust te laden. Marktpartijen Iwell en CGI onderzoeken samen met Enexis of een gezamenlijke groep gekoppelde (thuis-)batterijen zodanig kan worden aangestuurd, dat de capaciteit en flexibiliteit op het lokale elektriciteitsnet wordt vergroot. Dit onderzoek wordt uitgevoerd door Hanzehogeschool Groningen en TU Eindhoven. De verwachting is dat we 5 tot 10% van de piekbelasting op het middenspanningsnet kunnen verminderen.

DIGITALISERING

Digitalisering en de slimme inzet van data en digitale technologieën, gaat een cruciale rol spelen in het oplossen van onze uitdagingen. Het stelt ons in staat meer werk uit te voeren, met lagere kosten en risico's. Digitalisering draait niet alleen om data verzamelen, maar vooral om hoe we die informatie effectief gebruiken om beslissingen te nemen, bedrijfsprocessen te ondersteunen en klanten optimaal te bedienen. Ook data delen met klanten, overheden en partners in de energietransitie wordt steeds belangrijker.

TECHNIEKEN

Digitalisering beslaat bij Enexis allerlei verschillende technieken en technologieën. Enkele voorbeelden:

Artificiële Intelligentie (AI)

De inzet van complexe algoritmen stelt ons in staat om dingen te doen die we voorheen niet konden. Het biedt nieuwe inzichten waarmee we betere besluiten kunnen nemen. Daarmee maken we ons werk effectiever en efficiënter, al zijn er zijn ook cases die niet goed van de grond komen vanwege mindere datakwaliteit en -beschikbaarheid. Op onder meer de volgende manieren is de inzet van AI waardevol voor ons:

- We weten beter wat de staat van onze assets is. Daar kunnen we ons onderhoud op afstemmen. Zo hebben we dit jaar voorkomen dat er 77.000 slimme meters onnodig verwisseld moesten worden.
- We voorspellen de piekmomenten op drukke plekken in het net, wat ervoor zorgt dat we meer gecontroleerd congestiemanagement kunnen doen.
- We detecteren onveilige situaties in het net.
- We automatiseren terugkerende processen, zoals de verwerking van facturen, en laten AI aanvragen controleren of deze compleet zijn om te behandelen, bijvoorbeeld bij maatschappelijk prioriteren.

Enexis zet AI verantwoord en veilig in. Daarom hebben we onze eigen versie van ChatGPT en organiseren we workshops en webinars om iedere Enexis-medewerker de kansen en verantwoord gebruik van AI te laten zien. We hebben inmiddels duizend collega's getraind met het gebruik van AI. De ervaringen zijn positief en AI wordt door met name kantoorcollega's steeds meer ingezet in hun werk. Het nieuwe GenAI-team richt zich op het toepassen van de nieuwste algoritmen binnen onze processen. Daarnaast is er een AI Center of Expertise opgericht om AI te faciliteren binnen de organisatie en te zorgen dat we AI op een wettelijke en ethische manier inzetten. We hebben een roadmap opgesteld om tijdig compliant te worden aan de AI Act.

Extended Reality (XR)

Voor Enexis is extended reality een krachtig middel om de digitale en fysieke wereld samen te brengen. Bij XR gaat het om technologieën als virtual reality (VR), augmented reality (AR) en mixed reality (MR), bedoeld om digitale informatie te ervaren en gebruiken in de fysieke wereld. Dit biedt enorme mogelijkheden voor zowel onze medewerkers als onze klanten.

Dankzij gedetailleerde 3D-modellen van bijvoorbeeld meterkasten en transformatorhuisjes kunnen we op termijn op locatie met de hulp van XR-brillen slimmer, veiliger en efficiënter werken. De eerste ervaringen zijn positief. Ook speelt XR een steeds grotere rol bij de training van monteurs en engineers in ons opleidingscentrum. Leerlingen kunnen hierdoor op een volledig veilige manier oefenen met lastige procedures en nagebootste gevaarlijke situaties.

De komende tijd blijven we investeren in XR-technologieën, om die steeds breder toe te passen.

WE DOEN HET NIET ALLEEN

Cruciaal voor de samenwerking in de energietransitie is de uitwisseling van data en informatie. Samen met de andere regionale netbeheerders en TenneT zullen er in de komende jaren steeds meer gezamenlijke dataproducten ontwikkeld worden. Een voorbeeld daarvan zijn de landelijke capaciteitskaarten die in november zijn vernieuwd. De komende jaren breiden we deze verder uit met transportcapaciteit, wachtrij-informatie, aangevraagd vermogen en net-uitbreidingsplannen.

Borgen van digitale veiligheid

Wereldwijd groeit al jaren de dreiging van digitale aanvallen. Digitale veiligheid staat dan ook hoog op de agenda bij Enexis. Met een integrale en proactieve aanpak focussen we op technologie, medewerkers en processen.

Onze resultaten

IN DE VOLGENDE HOOFDSTUKKEN RAPPORTEREN WE OVER ONZE RESULTATEN OVER 2024

- Doelstellingen en prestaties
- Strategisch thema: Wij sturen aan op maatschappelijk optimale keuzes
- Strategisch thema: Wij bieden iedereen altijd toegang tot energie
- Strategisch thema: Klanten weten wat ze aan ons hebben
- Veilig werken
- Financiële prestaties 2024

Doelstellingen en prestaties

Strategisch doel	KPI	Doelstelling 2024	Realisatie 2024	Doelstelling 2025	Doelstelling 2026
Wij sturen aan op maatschappelijk optimale keuzes	Aanstuurbare publieke laadpunten ¹	-	-	≥ 3.750	-
We bieden iedereen altijd toegang tot energie	Technisch gerealiseerde netcapaciteit ²	≥ 2.000 MVA	1.920 MVA	≥ 1.200 MVA	Jaarlijks ≥ 1.000 MVA
	Gecreëerde netcapaciteit door Flex ³	≥ 500 MW	498 MW	≥ 500 MW	-
	Jaarlijkse uitvalduur	≤ 17,5 min	22,5 min	≤ 23 min	≤ 23 min
Onze klanten weten wat ze aan ons hebben	Aansluittermijn SA conform code ⁴	≥ 65%	67%	-	-
	Tevredenheid uitvoerdatum KV ⁵	-	-	≥ 65%	-
	Aansluittermijn GV conform wensdatum ⁶	-	-	≥ 65%	-
	Planvastheid ⁷	-	-	≥ 80%	-
	Kwantitatieve voortgang jaarorderboek ⁸	≥ € 1.450 mln	€ 1.486 mln	≥ € 1.800 mln	-
	Gerealiseerde eenheden jaarorderboek ⁹ :				
	# km kabel Laagspanning	-	-	≥ 1.750 km	-
	# km kabel Middenspanning	-	-	≥ 1000 km	-
	# MS/LS transformator stations	-	-	≥ 1000	-
	# buurten	-	-	≥ 86	-
Veilig werken	Lost Time Injury Frequency Enexis ¹⁰	≤ 1	1,1	≤ 1	≤ 1
	Lost Time Injury Frequency Contractors ¹⁰	≤ 2	2,2	≤ 1,5	≤ 2
Duurzame impact maken	CO ₂ eq-besparing ¹¹	-	-	≥ 9%	-
Financieel solide blijven	Beïnvloedbare kosten en opbrengsten ¹²	≤ € 731 mln	€ 779 mln	≤ € 871 mln	-

1 Nieuw toegevoegd met ingang van 2025. Meting bestaat uit aanstuurbare publieke laadpunten in het verzorgingsgebied van Enexis.

2 De KPI meet de door Enexis nieuw gerealiseerde hoog-/middenspanningstransformatoren ongeacht of deze door TenneT zijn aangesloten. Het vervangen van oude transformatoren wordt niet in mindering gebracht op de score van deze KPI.

3 Betreft een betere uitnutting van het huidige net door toepassing van flexoplossingen voor invoeding of afname. Realisatie ontstaat onder andere door het afsluiten van flex-contracten met beperkende voorwaarden of aansluiten van klanten op de vluchtstrook van het net.

4 Met ingang van verslagjaar 2025 wordt de KPI van de kaart verwijderd, omdat het codebesluit Aansluittermijn KV van de ACM in september 2024 ongeldig is verklaard door het CBB.

5 Nieuw toegevoegd met ingang van 2025. Deze KPI komt in plaats van Aansluittermijn SA conform code.

6 Nieuw toegevoegd met ingang van 2025. Meting bestaat uit het aantal tijdig opgeleverde projecten op basis van de wensdatum van de klant.

- 7 Nieuw toegevoegd met ingang van 2025. Meting bestaat uit de realisatie van het aantal majeure E-investeringsprojecten met inbedrijfname-datum in 2025 vanuit het Enexis IP-2024 (zie Enexis website).
- 8 Op basis van normkosten.
- 9 Nieuw toegevoegd met ingang van 2025. KPI is onderverdeeld in 4 sub-KPI's welke inzicht geven in voortgang op de eenheden.
- 10 Aantal ongevallen met verzuim per miljoen gewerkte uren.
- 11 Nieuw toegevoegd met ingang van 2025. Meting bestaat uit een CO₂eq-reductie in scope 1&2 van onze voetafdruk t.o.v. 2024.
- 12 De BKO wordt inclusief de volledige leasekosten gepresenteerd, welke in de categorale winst-en-verliesrekening onder de afschrijvingen vallen. De BKO betreft de som van de beïnvloedbare kosten en opbrengsten van Enexis Netbeheer, incl. stafafdelingen. Zie ook de begrippenlijst voor verdere toelichting.

In 2024 hebben we wederom een recordwerkpakket uitgevoerd. Het werkpakket steeg met 22% ten opzichte van 2023. We zijn trots op de uitbreiding van de netcapaciteit met bijna 2.000 MVA. Daarnaast hebben we met onze flexoplossingen nog eens bijna 500 megawatt extra capaciteit gecreëerd. Ondanks de schaarste in met name transportcapaciteit, is het in 2024 gelukt om 67% van de standaardaansluitingen voor kleinverbruik klanten op tijd aan te sluiten. Helaas hebben we niet al onze doelen gehaald. Zo was de jaarlijkse uitvalduur 5 minuten hoger dan onze doelstelling en hadden we afgelopen jaar meer veiligheidsincidenten met verzuim.

We investeren fors in de uitbreiding van onze netten. Hierbij stemmen we onze werkzaamheden af met TenneT, zodat onze stations gereed zijn op het moment dat TenneT haar uitbreidingen heeft afgerond en we daarna direct klanten van vermogen kunnen voorzien. In 2024 bouwden we 1.920 MVA aan netcapaciteit. Onze klanten kunnen onverminderd rekenen op een betrouwbaar energienet. Toch eindigde de gemiddelde jaarlijkse uitvalduur op 22,5 minuten, wat boven het target van 17,5 minuten is. Dit wordt onder andere veroorzaakt door een aantal incidenten met een lange uitvalduur, en door hoge waterstanden in het voorjaar, met als gevolg storingen in het MS-net.

Ondanks de uitbreiding van de netcapaciteit en de uitvoering van een recordwerkpakket, merken we dat de markt vraagt om een nog snellere opschaling. Door de toenemende vraag blijven onze wachtlijsten helaas verder oplopen en moeten veel grootverbruik-klanten jaren wachten op het (extra) gewenste vermogen. Voor klanten die we wel van vermogen kunnen voorzien, streven we ernaar om ze aan te sluiten binnen de door hen gewenste termijn. In 2024 lukte dit voor 67% van de kleinverbruik-klanten.

De LTIF voor Enexis komt met een score van 1.1 boven de streefwaarde van 1 uit. Voor de LTIF van contractors geldt dat deze onder de streefwaarde van 2 is uitgekomen. De groei van het werkpakket en de daarbij behorende groei van de organisatie leidt tot hogere kosten, waarbij de schaarste van materialen en diensten de prijs opdrijft. Door efficiënt te werken kunnen we voor onze klanten meer werk verzetten en beperken we de stijging van onze kosten zoveel mogelijk. Zo houden we de energievoorziening zo betaalbaar mogelijk.

Een doorkijk naar 2025 laat zien dat onze doelen ambitieus zijn. Ons geplande werkpakket stijgt naar het niveau van € 1,8 miljard, een stijging van 22%. In 2025 verwachten wij de netcapaciteit uit te breiden met 1.200 MVA. Ons doel ligt lager dan in 2024 omdat projecten vertraging oplopen door lange vergunningstrajecten. Wel ligt ons doel nog steeds boven onze strategische doelstelling van 1.000 MVA ligt. Daarnaast zetten we in op het beter benutten van het huidige elektriciteitsnet door toepassing van flexoplossingen. We verwachten daarmee ook in 2025 500 megawatt extra capaciteit uit het bestaande net te halen. Bij het uitvoeren van het werk doen we geen concessies op het gebied van betrouwbaarheid en veiligheid. Onze doelstelling om klanten tijdig aan te sluiten handhaven we in 2025. We informeren klanten op transparante wijze over de verwachte aansluittermijn en houden bij het plannen van de werkzaamheden rekening met de door hen gewenste aansluitdatum. Ten slotte maken we duurzame impact op het gebied van CO₂-besparing.

Wij sturen aan op maatschappelijk optimale keuzes

Samen met andere partijen werken we hard aan een toekomstbestendig energiesysteem. We zien diverse toekomstscenario's waarin elektriciteit een grote rol speelt. Maar zonder de rol van duurzame moleculen kunnen we ons toekomstbestendig energiesysteem niet realiseren. Collectieve warmte, groen gas en waterstof zijn nodig om in de energievraag te voorzien. Daarom hebben we in 2024 duurzame moleculen als speerpunt benoemd.

HAALBAAR EN BETAALBAAR ENERGIESYSTEEM

Ons doel is om de transitie zo efficiënt mogelijk vorm te geven: we maken ons hard voor een toekomstbestendig energiesysteem dat haalbaar en betaalbaar is. Samen met het Rijk, provincies, gemeenten, ACM, marktpartijen en onze klanten maken we scherpe keuzes om de energietransitie in goede banen te leiden. Dat is niet gemakkelijk. Want we verbouwen ons energienet terwijl we nog niet precies weten hoe de toekomst eruitziet.

OP WEG NAAR EEN TOEKOMSTBESTENDIG ENERGIESYSTEEM

VISIES EN KANSEN

Als netbeheerder zien we dat het nodig is dat we regie nemen in de ontwikkeling van een toekomstbestendig energiesysteem. Dit doen we door onze expertise en kennis proactief in te brengen om de juiste keuzes te maken. Daarom hebben we in 2023 onze visies en standpunten op een aantal thema's opgesteld, met per thema het verwachte en haalbare toekomstbeeld en een gedetailleerd stappenplan.

Impact op sectoren	Industrie Verduurzaamt en kiest voor alternatieven voor aardgas	Mobiliteit Elektrificeert grotendeels	Gebouwde omgeving Verduurzaamt en stapt af van aardgas	
	Visie Enexis <ul style="list-style-type: none"> We richten ons vooral op de rol van decentrale industrie (Cluster 6). Voor hen is elektrificatie vaak de meest voor de hand liggende optie. Industrie en netbedrijven stemmen plannen op elkaar af zodat dit handelingsperspectief biedt aan de bedrijven. 	Kansen <ul style="list-style-type: none"> Met nieuwe producten, zoals flexibele contracten, kan de industrie een rol spelen in het efficiënter benutten van het net. Maak duidelijke richtlijnen en kaders waar en wanneer welke energiedragers, zoals bijvoorbeeld Waterstof, de voorkeur heeft. Het wordt tijd dat we in Nederland strategische keuzes maken over welke industriële sectoren we willen ondersteunen en stimuleren, en voor welke industrie dat niet geldt. Niet alles past tegelijkertijd op de elektriciteitsnetten. 	Visie Enexis <ul style="list-style-type: none"> Vrijwel alle voertuigen worden batterij-elektrisch, alleen voor zwaarder internationaal transport worden alternatieven zoals waterstof ingezet. Netbewust laden wordt verplicht op alle publieke- en thuislaadpunten. 	Kansen <ul style="list-style-type: none"> Stimuleer de inzet van flexibele contracten – zoals tijdgebonden contracten – voor bedrijven met zwaarder vervoer. Maak de energievraag van mobiliteit een integraal onderdeel van ruimtelijke planvorming.
	Visie Enexis <ul style="list-style-type: none"> We zetten ons in voor 'netbewust' gedrag van consumenten om pieken op het laagspanningsnet te voorkomen. We voeren netaanpassingen - zoals uitbreidingen en verzwaringen - die nodig zijn voor de verduurzaming van woningen zoveel mogelijk in één keer uit. We gaan buurtgericht (Buurt-aanpak) te werk en geven prioriteit aan buurten waar plannen en randvoorwaarden op orde zijn. 	Kansen <ul style="list-style-type: none"> Geef aandacht aan isolatie en energiebesparing; dat scheelt investeringen in het energie netwerk. Focus ook op de verduurzaming van gebouwen (utiliteit). Focus op een collectieve aanpak warmte, in plaats van individuele huishoudens. Bij weinig gasaansluitingen: stuur aan op de hele wijk gasloos. 		
Rol hernieuwbare bronnen	Duurzaam op land Het aantal windmolens en zonnepanelen neemt toe	Duurzame gassen Het regionale gasnet blijft ook na 2050 nodig voor de distributie van groen gas en waterstof		
	Visie Enexis <ul style="list-style-type: none"> We sturen aan op een efficiënte inpassing van zon en wind op land; vermijd mono-zon (zonoparken op afgelegen locaties waar weinig afname is). We toppen pieken af om overbelasting te voorkomen én om ruimte te krijgen om meer zonopwek in ons netwerk aan te kunnen sluiten. 	Kansen <ul style="list-style-type: none"> Maak het aftoppen van zonnepanelen (50-60 procent) ook voor daken van particulieren of kleine bedrijven de norm. Schaf de salderingsregeling af om gedrag te stimuleren dat we onze verbruik gebruiken tijdens opwek. Combineer grote opweklocaties met locaties waar ook veel vraag is. 	Visie Enexis <ul style="list-style-type: none"> We faciliteren de invoeding en distributie van groengas door proactief te investeren in (extra koppelingen in) het gasnet. We bereiden ons net voor op transport van waterstof. We zien hiervoor vooral een rol voor verduurzaming van de industrie. 	Kansen <ul style="list-style-type: none"> Enexis pleit voor een geregeerde rol voor waterstofdistributie voor regionale netbeheerders. Maak duidelijke richtlijnen en kaders waar en wanneer welke energiedragers de voorkeur heeft.
Randvoorwaardelijk	Ruimtelijke ordening en Programmeren en Prioriteren Noodzaak om maatschappelijk afgewogen, concrete en gebiedsgerichte keuzes te maken om vervolgens randvoorwaarden in orde te maken	Flexibiliteit Flexibiliteit is onmiskenbaar een onderdeel van een toekomstbestendig energiesysteem		
	Visie Enexis <ul style="list-style-type: none"> We maken op basis van bestuurlijke keuzes, afwegingen over de ontwikkeling van de energie-infrastructuur, die richtinggevend zijn voor onze investeringen, met als doel om maatschappelijke meerwaarden te creëren. We moeten in onze samenwerking met overheden integraal naar beleidsdomeinen energie en ruimte kijken en inzetten op het versnellen en vernieuwen van planologische werkprocessen. 	Kansen <ul style="list-style-type: none"> Maak mogelijk dat energieplanning een integraal onderdeel wordt van de bestuurlijke besluitvorming. Maak planmatig concrete gebiedsgerichte keuzes (wat komt waar?) gericht op de uitvoering. Zorg dat ruimte beschikbaar is voor de netbeheerders (verkoop of afkopen voor onbepaalde tijd). Zorg voor een soepel vergunningproces. 	Visie Enexis <ul style="list-style-type: none"> We willen flexibel vermogen schaarsteneutraal aansluiten om netcongestie te voorkomen. We zetten flexibele contracten in om netcongestie te verminderen. Problemen op L5-net kunnen we voorkomen door bijvoorbeeld het toepassen van energie-managementsystemen voor het aansturen van apparatuur (zoals laadpalen, warmtepompen). 	Kansen <ul style="list-style-type: none"> Zorg ervoor dat we grootschalige opslag netneutraal aan kunnen sluiten. Onderzoek de mogelijkheden voor centrale en decentrale (voor gebouwde omgeving) seizoensopslag. Dit kan een positieve impact op de netbelasting hebben. In het energiesysteem van de toekomst spelen (thuis) batterijen een belangrijke rol. Om ervoor te zorgen dat netschaarste niet erger wordt moeten eerst randvoorwaarden worden ingevuld zoals afschaffing van salderingsregeling en nieuwe nettarieven.

ONZE VISIE IN DE PRAKTIJK

In 2024 hebben we aan onze visie verder invulling gegeven. Enkele voorbeelden:

- Invoering van netbewust laden. Bij netbewust laden krijgen laadpalen tijdens piekuren minder ruimte op het net. De beschikbare ruimte op ons net wordt verdeeld over de ladende auto's. Het duurt daardoor iets langer voordat de auto's volledig opgeladen zijn. Omdat auto's doorgaans langer met een laadpaal verbonden zijn dan nodig is, zullen e-rijders hiervan weinig merken.
- Ingebruikname van een groengasbooster in Drenthe. Met deze 'tussenbooster' kunnen lokale producenten, zoals boeren, hun groene gas naar het lokale net transporteren. Van daaruit wordt het verder verspreid in het landelijke gasnet. De booster in Drenthe is een blauwdruk voor toekomstige installaties.
- Met bedrijven op bedrijvencenters hebben we de eerste samenwerkingsovereenkomsten gesloten om hun energievoorziening collectief te organiseren in energiehubs.
- Samen met de sector kijken we naar een nieuw tariefstelsel voor klanten en producenten, dat efficiënt gebruik van het net stimuleert.
- Het afgelopen jaar heeft Enexis een visie op energieplanologie opgesteld, met als doel dat deze integraal onderdeel wordt van bestuurlijke besluitvorming. De visie is goed ontvangen en wordt inmiddels binnen de sector breed gedeeld.

PROGRAMMA'S EN VERKENNINGEN

Met onder meer de landelijke overheid, provincies, gemeenten, marktpartijen en brancheorganisaties werken we hard aan het energiesysteem van de toekomst.

LANDELIJK ACTIEPROGRAMMA NETCONGESTIE

Onder regie van het ministerie van KGG werken ACM, netbeheerders en marktpartijen in het Landelijk Actieprogramma Netcongestie (LAN) aan oplossingen voor de knelpunten op het middenspannings- en hoogspanningsnet.

Het LAN zet in op drie sporen:

- Sneller bouwen, gericht op het verkorten van doorlooptijden en versterken van de samenwerking tussen netbeheerders, gemeenten, provincies en het Rijk.
- Beter benutten van de transportcapaciteit door flexibeler gebruik van het net.
- Vergroten van inzicht voor klanten over waar en wanneer extra transportcapaciteit beschikbaar komt.

Deze en andere maatregelen gaan de druk op het energienet verminderen, maar ze zijn nog onvoldoende om de groeiende wachtlijsten een halt toe te roepen. In 2024 is het LAN uitgebreid met de Actieagenda Netcongestie Laagspanningsnetten. Hierin staan maatregelen om de druk op het laagspanningsnet te verminderen, zoals een buurtgerichte aanpak, efficiënter gebruik van de laagspanningsnetten en apparaat-specifieke maatregelen: elektrische auto's inzetten als batterij en flexibel laden als standaard.

UITVOERINGSAGENDA

Netbeheer Nederland, Bouwend Nederland en Techniek Nederland hebben in 2024 een uitvoeringsakkoord gesloten voor het verzwaren van regionale laag- en middenspanningsnetten (2024-2034). In het akkoord staan werkafspraken over het planmatig en grootschalig werken aan het verzwaren van deze netten. Zo gaan de partijen met elkaar langjarige contracten aan voor een bepaald gebied. Ook staan er afspraken in over het samen investeren in innovatieve technieken en processen, bijvoorbeeld compacte aansluitmodules, stekkerbare middenspanning- en laagspanningsaansluitingen en de prefab meterkast.

ENERGY BOARDS

We werken steeds intensiever samen met stakeholders en partners, bijvoorbeeld via de provinciale energy boards. Met elkaar willen we een scherp beeld krijgen van de vraag naar en het aanbod van energie op de lange termijn. Dit wordt ook vastgelegd in provinciale energievisies. De provincie stelt daarnaast het provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat (pMIEK) op. Hierin staan de prioritering van en de plannen voor uitbreidingsinvesteringen van regionale energie-infrastructuur. Inmiddels heeft elke provincie in ons verzorgingsgebied een energy board.

GOED GEBRUIK OPENBARE RUIMTE

De energietransitie en bijbehorende netuitbreidingen hebben een enorme impact op de openbare ruimte. Dat vereist een goede afstemming over de ruimtelijke inpassing met gemeenten en provincies. Want alleen op die manier kan de benodigde fysieke ruimte ook tijdig beschikbaar zijn. Het is van belang dat de energie-infrastructuur wordt meegenomen in de ruimtelijke plannen en vice versa. Enexis heeft de ruimtelijke impact van de verwachte netuitbreidingen geografisch in beeld gebracht. Hiermee kunnen we bewustwording creëren en afspraken maken met gemeenten over het aankopen van de benodigde gronden.

SAMENWERKING MET GEMEENTEN: DE BUURTAANPAK

Om de energietransitie mogelijk te maken, versnellen we de uitvoering van netverzwaringen op laag- en middenspanning. De komende jaren zijn we volop aan het werk in woonwijken: we plaatsen duizenden nieuwe transformatoren, verzwaren bestaande transformatoren en trekken duizenden kilometers kabels. We doen dit buurt voor buurt. Dit vraagt van ons als netbeheerder een heel andere werkwijze, met nieuwe processen en herziene rollen en verantwoordelijkheden. Daarin zetten we snel grote stappen.

Het succes van deze buurtaanpak hangt voor een groot deel af van de gemeenten waarin we actief zijn. Alleen samen bereiken we de gewenste versnelling. Met gemeenten gaan we een samenwerkingsovereenkomst (SOK) aan. Hiermee geven we aan dat we allebei het belang van een versnelde verzwaring van laag- en middenspanningsnetten onderschrijven, daar samen de schouders onder zetten en elkaars belangen erkennen. Vaak is ook een nieuwe werkwijze of organisatie bij de gemeente nodig, zodat we onze processen goed op elkaar kunnen afstemmen. Hoe we de versnelling van de uitvoering exact samen uitvoeren, leggen we vast in een nadere overeenkomst (NOK). In 2024 zijn we met 56 gemeenten een SOK overeengekomen.

VOORSTEL VOOR VERDUURZAMEN WIJKEN

Gemeenten moeten hun wijkuitvoeringsplannen sneller concreet maken. In zo'n plan staat per buurt welke manier van verwarmen de voorkeur heeft om aardgas te vervangen. Zonder deze buurtaanpak kunnen we de warmtetransitie in de gebouwde omgeving niet op tijd realiseren. We ondersteunen gemeenten door inzicht te geven in de benodigde netaanpassingen. In januari 2025 kwamen alle regionale netbeheerders met een voorstel per buurt in alle gemeenten in hun verzorgingsgebied. Dit voorstel is gebaseerd op hun eigen verwachtingen: waar is het logisch om voor warmte over te stappen op elektriciteit en met welke groei in elektriciteitsvraag en in laadpalen houden we rekening? Waar liggen warmtenetten voor de hand en waar moeten gasnetten behouden blijven voor bijvoorbeeld groen gas? Gemeenten kunnen deze buurtvoorstellen gebruiken om keuzes te maken voor de toekomstige warmtevoorziening.

CONGESTIENEUTRAAL AANSLUITING VAN BATTERIJEN

Grootschalige batterijopslag maakt het energiesysteem flexibeler. Batterijen laden op als er veel energie opgewekt wordt en geven energie af als er veel vraag is naar elektriciteit. We moeten er wel voor waken dat batterijen geen netcongestie veroorzaken (of verergeren). Als een batterij op een druk moment laadt of ontlaaft, kan dit zorgen voor nog meer druk op het net. Daarom sluiten we grote batterijen aan met een zogeheten ATO (Aansluiting Transport Overeenkomst) en een CBC (Capaciteits Beperkings Contract). Zo blijft het gebruik van de batterij gecontroleerd en voorspelbaar, zonder extra piekbelasting op het net te veroorzaken. We stellen voorwaarden aan het laden en terugleveren van energie door beperkingen op te leggen tijdens specifieke tijdvakken, bijvoorbeeld tussen 14u en 16u. Hierdoor voorkomen we extra belasting op het net. Onder andere bij de Efteling loopt er nu een experiment met twee grote batterijen en ook in Wanneperveen is een grote batterij-installatie in gebruik genomen.

WET- EN REGELGEVING IN DE ENERGIETRANSITIE

ENERGIEWET

De Energiewet is in 2024 met een ruime meerderheid aangenomen in de Tweede en Eerste Kamer. Deze wet legt het fundament onder het energierecht voor de komende jaren en biedt netbeheerders onder meer de mogelijkheid om flexibiliteit te bevorderen en zo het stroomnet te ontlasten. De consument krijgt meer mogelijkheden voor duurzame energieopslag en verbruik. Enexis heeft zich met onder meer andere netbeheerders en marktpartijen ingespannen om essentiële zaken voor een goed functionerend energiesysteem in deze wet opgenomen te krijgen. Zo kunnen netbeheerders straks dankzij het verkrijgen van klantgegevens direct contact leggen bij onder meer werkzaamheden of dreigende afsluitingen en de slimme meter voortaan gebruiken om energievolumes nauwkeuriger toe te wijzen aan marktpartijen.

De verwachting is dat de Energiewet op 1 juli 2025 gefaseerd ingaat. We bereiden ons voor op die invoering. Het ministerie bereidt een eerste wijziging voor op de Energiewet, de richtlijn Electricity Market Design (EMD), met daarin een verdergaande plicht tot het mogelijk maken van energiedelen. Ook een meer fundamentele wijziging staat al in de steigers, namelijk een aanpassing aan de richtlijn uit het decarbonisatiepakket van de EU.

De nadere invulling van de Energiewet zal plaatsvinden via het Energiebesluit (Algemene Maatregel van Bestuur) en Ministeriële Regelingen. Enexis zal in boekjaar 2025 de ontwikkelingen in deze wet- en regelgeving volgen en de impact bepalen op de geconsolideerde jaarrekening van Enexis Holding N.V. van eventuele verplichtingen die hieruit voortvloeien.

AANPASSING CODES

Om het flexibel gebruik van het elektriciteitsnet te bevorderen, heeft de ACM in 2024 een aantal codes gewijzigd. Zo is het nu mogelijk om op basis van maatschappelijke prioriteit transportcapaciteit te verdelen. Ook zijn er nieuwe, ruimere aansluittermijnen voor grootverbruik vastgesteld, die voorspelbaarheid bieden voor onze klanten en beter aansluiten bij de actuele mogelijkheden van de netbeheerders. Daarnaast kunnen we als netbeheerder ongebruikte transportcapaciteit terugnemen als afnemers er voor langere tijd geen gebruik van maken. Dit codebesluit heet ook wel GOTORK ('gebruik op tijd of raak kwijt').

Er wordt ook gewerkt aan een mogelijkheid voor groepen gebruikers om samen de transportcapaciteit van meerdere aansluitingen te delen middels een GroepsTransportOvereenkomst. Hiervoor is een voorstel opgesteld.

AANBESTEDINGSRECHT

Om de energietransitie te kunnen realiseren, zijn veel materialen en diensten benodigd. Hierdoor zullen we veel moeten inkopen. Het uitgangspunt is en blijft dat Enexis wet- en regelgeving volgt, zo ook het aanbestedingsrecht. In sommige situaties kunnen dilemma's ontstaan waarbij er een spanningsveld ontstaat tussen het volgen van de letter van de wet en het versnellen en realiseren van de energietransitie. Enexis heeft aandacht voor deze dilemma's en maakt daarin weloverwogen keuzes waarbij de verschillende perspectieven worden meegewogen.

Onderzoek bekostiging elektriciteitsinfrastructuur

In de zomer van 2024 is het Rijk het Interdepartementaal beleidsonderzoek Bekostiging elektriciteitsinfrastructuur (IBO) gestart. Doel is 'meer inzicht en grip te krijgen op de omvang van de investeringen in de elektriciteitsinfrastructuur tussen nu en 2040'. Het IBO richt zich primair op het uitwerken van beleidsinterventies die mogelijk kunnen leiden tot kostenbesparingen van het systeem of verbetering van het vestigingsklimaat in Nederland. De netbeheerders hebben input op het IBO geleverd via diverse werkgroepen. Het eindresultaat met aanbevelingen en besparingsopties is eind februari 2025 verschenen en wordt naar verwachting bij de Voorjaarsnota behandeld door de Tweede Kamer. Dit voorjaar zal duidelijker worden wat de implicaties zijn voor Enexis.

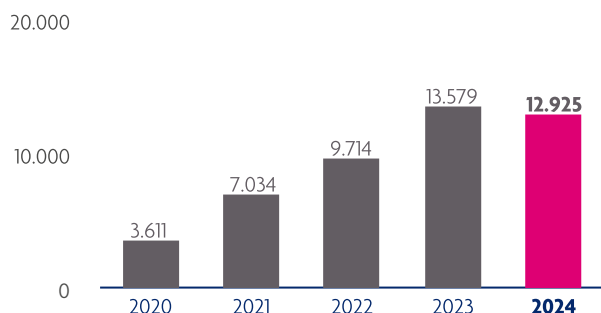

Wij bieden iedereen altijd toegang tot energie

Met man en macht werken we aan de uitbreiding van ons elektriciteitsnet. In 2024 investeerden we opnieuw meer dan in 2023, dat al een recordjaar was. Wel blijft er sprake van wachtlijsten voor grootzakelijke klanten die (extra) vermogen willen in congestiegebieden. Met diverse maatregelen stimuleren we een zo efficiënt mogelijk gebruik van ons netwerk.

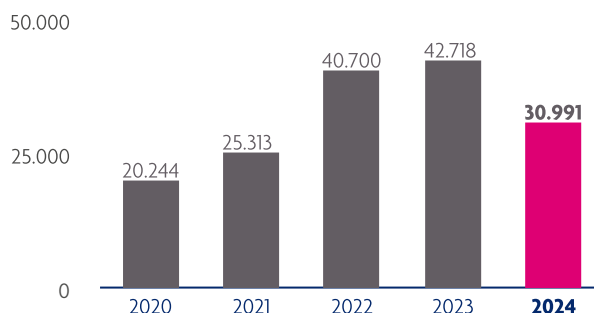
De vraag naar en het aanbod van elektriciteit stijgt nog steeds sterk. Er komen meer en meer elektrische auto's, bussen en vrachtwagens. Huishoudens kiezen massaal voor elektrisch koken en een warmtepomp en fabrieken stappen over op elektriciteit als energiebron voor hun productieprocessen. Tegelijkertijd groeit het aantal zonne- en windmolenparken en leggen woningbezitters en bedrijven hun daken vol met zonnepanelen. Daardoor hebben we te maken met een overvol stroomnet, netcongestie en wachtlijsten. Toegang tot het net is daardoor helaas niet meer vanzelfsprekend en vanwege de belasting van het net nemen storingen toe.

Aantal verwijderde gasaansluitingen

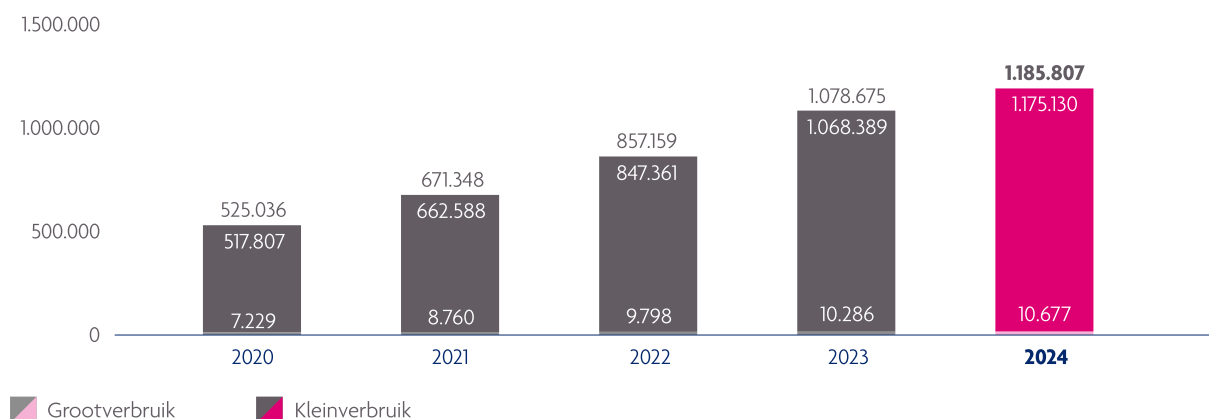
We verwijderden 12.925 gasaansluitingen op een totaal van 2.269.000 gasaansluitingen. Het aantal verwijderde gasaansluitingen daalde met 4,8% ten opzichte van vorig jaar.

Aantal verzwaarde elektriciteitsaansluitingen

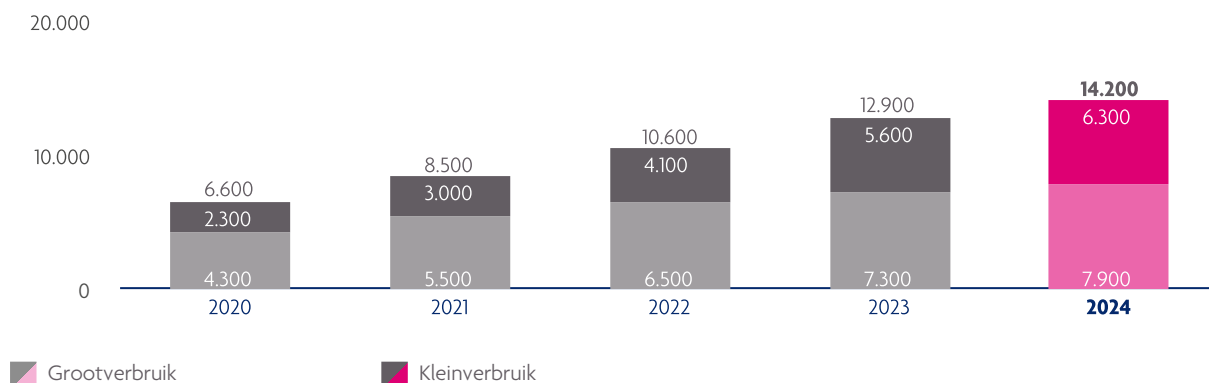
We verzwaarden 30.991 elektriciteitsaansluitingen op een totaal van 2.997.000 aansluitingen. Het aantal aansluitingen dat we verzwaarden daalde met 27,5% ten opzichte van vorig jaar.

Aansluitingen waarop wordt teruggeleverd

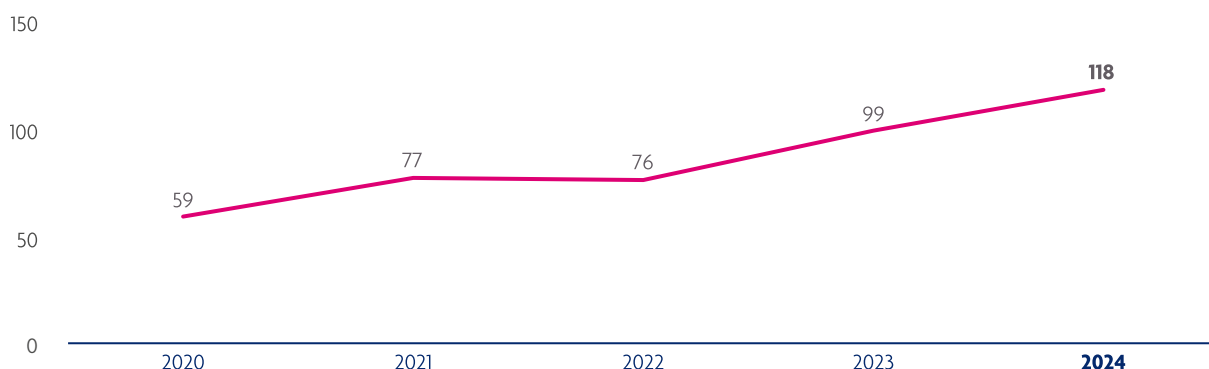

■ Grootverbruik ■ Kleinverbruik

Duurzaam opgesteld vermogen (in megawatt)

Groen gas (getransporteerde volumes in Mm3)

STEEDS MEER TERUGLEVERING

Steeds meer bedrijven en huishoudens wekken zelf energie op, waarvan ze een deel aan onze netten terug leveren. Het aantal aansluitingen dat zonne- en windenergie teruglevert, steeg met 10% naar 1.185.807 aansluitingen. Het zogeheten duurzaam opgesteld vermogen (het maximale vermogen van alle duurzame energiebronnen) in onze regio's nam in 2024 eveneens toe met 10%. Het aandeel groen gas dat klanten aan ons terug leverden nam toe met 19%.

WACHTLIJSTEN BLIJVEN BESTAAN

Op veel plekken is er te weinig netcapaciteit om elektriciteit te transporteren. Daardoor komen grootzakelijke klanten die (extra) vermogen willen voor invoeding of afname op een wachtlijst terecht. We denken dat er nog vijf tot tien jaar wachtlijsten zijn. We realiseren ons dat de impact hiervan groot is. Bedrijven kunnen moeilijk groeien of verduurzamen.

Alleen bedrijven die al een passende aansluiting hebben of een nieuwe aansluiting of verzwaring hebben aangevraagd, worden voor hun vermogensvraag op de wachtlijst opgenomen. Vermogen is immers alleen bruikbaar als een klant daarvoor ook een geschikte aansluiting op het net heeft. Vermogen dat beschikbaar komt, bieden we op volgorde van de wachtlijst aan. Daarbij houden we rekening met het nieuwe prioriteringskader.

Ook huishoudens hebben steeds vaker te maken met het overvolle net. Hun vraag naar elektriciteit stijgt snel, terwijl ook de teruglevering via zonnepanelen toeneemt. Hierdoor neemt de druk op het stroomnet in woonwijken fors toe. Met als gevolg dat huishoudens last krijgen van spanningsproblemen, zoals uitvallende omvormers van zonnepanelen.

In navolging van grote bedrijven kunnen ook huishoudens en kleine bedrijven lokaal te maken krijgen met langere wachttijden voor een nieuwe aansluiting of verzwaring. Steeds vaker is voor kleinverbruik-aanvragen een netuitbreiding nodig. Maar het uitbreiden van nieuwe elektriciteitshuisjes, kabels en stations kost tijd, waardoor klanten mogelijk langer moeten wachten. Of en hoezeer wachttijden oplopen is afhankelijk van locatie, ruimte en de beschikbaarheid van personeel en materialen.

We doen er alles aan om klanten zo snel mogelijk te helpen en goed te informeren. Om klanten met een kleinverbruik-aansluiting inzicht te geven in wat drukte op het stroomnet voor hen betekent, lanceerden we begin 2025 een online tool.

MAATREGELEN DIE FLEXIBILITEIT BEVORDEREN

Via congestiemanagement bewegen we grote zakelijke klanten vrijwillig – en soms zelfs verplicht – tot flexibiliteit in hun afname of teruglevering van elektriciteit. Contractueel spreken we met hen af dat ze tijdens congestiepieken standaard of op afroep hun verbruik aanpassen, zodat de piek vermindert en overbelasting voorkomen wordt. Deze zogenoemde flexcontracten geven klanten in de daluren wél ruimte tot afname of invoeding van elektriciteit.

MAATSCHAPPELIJK PRIORITEREN

Vanaf 1 oktober 2024 geldt het maatschappelijk prioriteringskader: bedrijven en instellingen met een maatschappelijke functie komen in aanmerking voor een hogere plek op de wachtlijst in een congestiegebied voor het toekennen van vermogen wanneer dat beschikbaar komt. De ACM heeft bepaald welke sectoren in aanmerking komen voor prioriteit en onderscheidt drie categorieën:

- Congestieverzachters: deze klanten zorgen voor extra netcapaciteit nadat ze zijn aangesloten. Hierdoor kunnen andere klanten aangesloten worden of groeien.
- Veiligheid: denk aan brandweer, politie, rechtspraak, penitentiaire inrichtingen, waterschappen en acute gezondheidszorg.
- Basisbehoeften: hieronder vallen onder andere de openbare drinkwatervoorziening, onderwijs, warmtevoorziening en woningbouw.

Aanvragen die niet tot deze drie categorieën behoren, komen niet in aanmerking voor prioriteit en moeten mogelijk dus langer wachten.

UITBREIDING VAN ONS NETWERK

WEER MEER INVESTERINGEN

De belangrijkste oplossing voor netcongestie is uitbreiding van het net. Daar werken we dan ook hard aan. In 2024 hebben we onze netcapaciteit met 1.920 megawatt uitgebreid (inclusief vervanging en congestiemanagement). In totaal gaven we € 1.486 miljoen uit aan uitbreiding en onderhoud van onze netten, € 272 miljoen meer dan in 2023 en € 36 miljoen meer dan ons plan. De toename is een direct gevolg van de energietransitie.

Werkpakket

Groningen

Gerealiseerd 2023

€ 240 miljoen

Gerealiseerd 2024

€ 251 miljoen

Ambitie 2025

€ 328 miljoen

Drenthe

Gerealiseerd 2023

€ 115 miljoen

Gerealiseerd 2024

€ 158 miljoen

Ambitie 2025

€ 169 miljoen

Noord-Brabant

Gerealiseerd 2023

€ 435 miljoen

Gerealiseerd 2024

€ 531 miljoen

Ambitie 2025

€ 687 miljoen

Overijssel

Gerealiseerd 2023

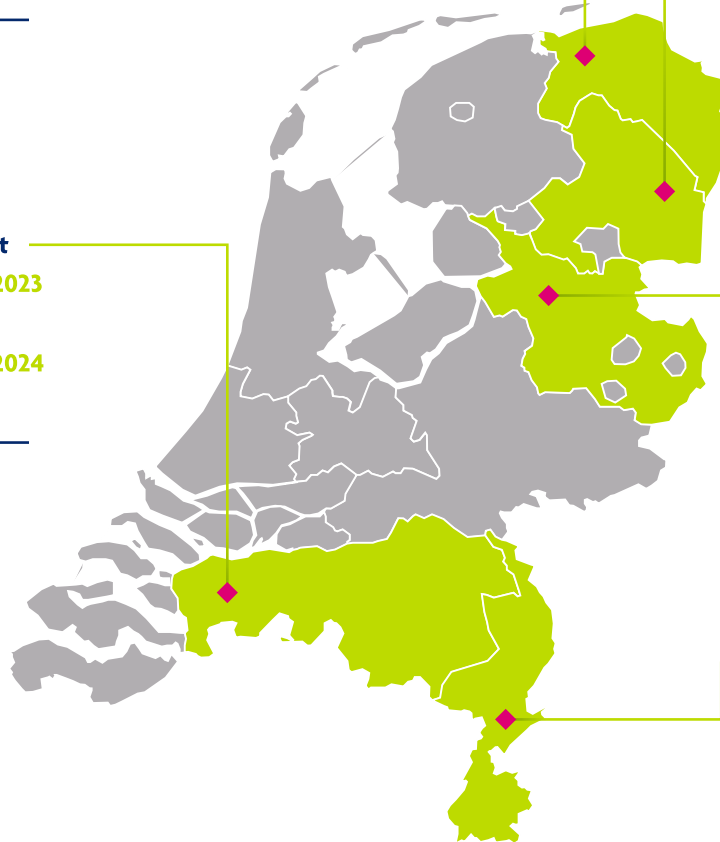
€ 197 miljoen

Gerealiseerd 2024

€ 271 miljoen

Ambitie 2025

€ 351 miljoen

Limburg

Gerealiseerd 2023

€ 227 miljoen

Gerealiseerd 2024

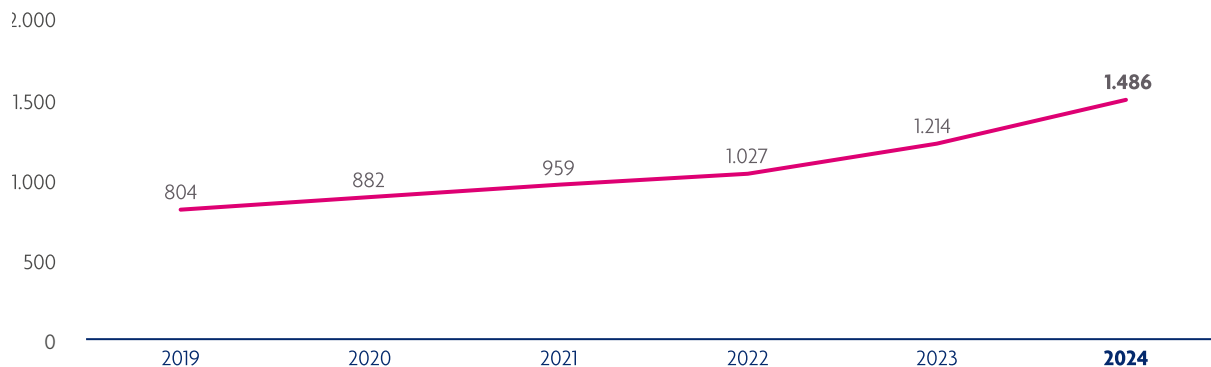
€ 275 miljoen

Ambitie 2025

€ 333 miljoen

Groei werkpakket (in miljoenen euro's)

In ons Investeringsplan hebben we opgenomen dat we van 2024 tot en met 2026 € 3 miljard investeren in uitbreiding van onze netten en € 1,5 miljard in onderhoud en beheer van de bestaande infrastructuur. Het plan laat ook zien waar we de komende tien jaar aan de slag gaan. Input daarvoor hebben we opgehaald bij onder meer provincies, gemeenten en marktpartijen. We hebben ook investeringen meegenomen die provincies hebben aangedragen (via de zogeheten pMIEK's). Het plan maakt duidelijk dat er tot en met 2026 een aanzienlijk 'maakbaarheidsgat' is. Dit is het verschil tussen de marktvaart, beschikbare materialen en capaciteit in de uitvoering.

BUURTAANPAK VERSNELT DE UITVOERING

De komende jaren breiden we het aantal hoog- en middenspanningsstations uit. Om de bouw hiervan te versnellen, streven we naar standaardisatie en prefab-bouw. Ook plaatsen we duizenden nieuwe transformatoren in woonwijken, verzwaren we duizenden bestaande transformatoren en leggen we in totaal 16.000 kilometer kabel van de zwaarste soort. Hiervoor zal in de komende tien jaar één op de drie straten open moeten.

We pakken dit werk buurt voor buurt aan via de buurtaanpak. Hierbij verrichten aannemers zelfstandig de engineering, voorbereiding en uitvoering. Heldere communicatie is daarbij cruciaal. Daarom houden we bijeenkomsten met bewoners; we luisteren goed naar omwonenden en laten weten welke overlast ze kunnen verwachten. Ook belangrijk is dat er op tijd voldoende gegunde ruimte beschikbaar is en dat de vergunningen en verkeersplannen tijdig rond zijn. Hierbij geldt uiteraard dat veiligheid op 1 staat en onderzoeken we de mogelijkheden om de buurtaanpak zoveel mogelijk spanningsloos te gaan uitvoeren

ENERGIEVOORZIENING IS BETROUWBAAR

Tijdens alle verbouwingen blijft de winkel gewoon open. We zorgen ervoor dat de betrouwbaarheid en veiligheid van ons netwerk hoog blijven. Dit is te danken aan de investeringen in onze netten en aan de inzet van innovatieve systemen, zoals Distributie Automatisering Light (DALI). Inmiddels heeft 65% van onze netstations een DALI-box. Dit systeem lokaliseert snel waar een storing is en onze collega's kunnen deze snel oplossen. Aan de andere kant laat de stijging zien dat we de grenzen van onze netten bereiken en ook bewust opzoeken, waardoor het aantal storingen toeneemt.

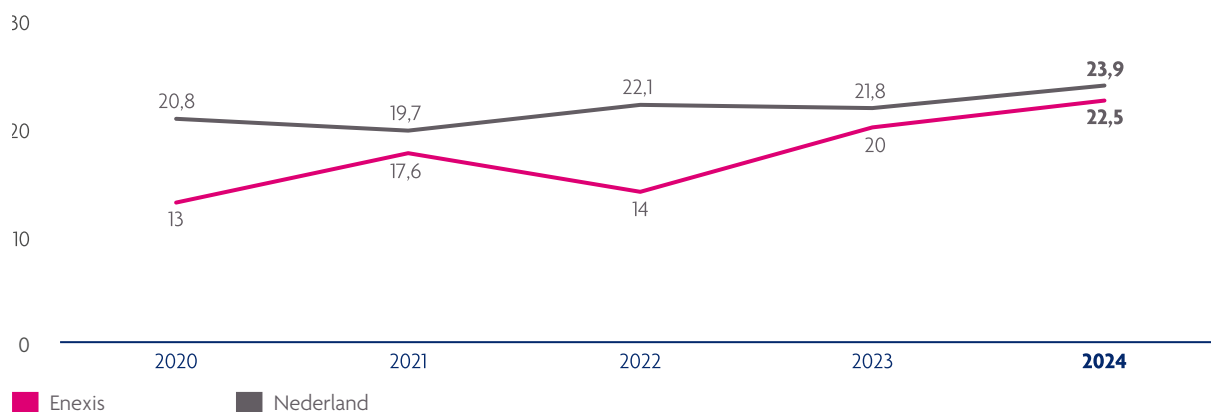
De levering van gas werd in 2024 gemiddeld 56 seconden onderbroken, een daling van 59% (2023: 137 seconden). Dat is vooral het gevolg van een beperkt aantal grote storingen met meer dan 25.000 verbruikersminuten. Het gasnet is erg betrouwbaar; in relatieve zin fluctueert de jaarlijkse uitvalduur wel sterk.

Uitvalduur	Elektriciteit (in minuten)	Gas (in seconden)
Groningen/Drenthe	24,2	68,0
Overijssel	15,8	46,9
Noord-Brabant Oost	28,4	53,6
Noord-Brabant West	19,7	39,6
Limburg	20,2	72,9
Hoogspanning ¹	0,5	
Gemiddeld	22,5	55,8

¹ Niet geografisch toe te wijzen.

Uitvalduur elektriciteit ten opzichte van het landelijke gemiddelde

ONDERZOEK NAAR DE INVLOED VAN (EXTREME) KOU OP HET ELEKTRICITEITSVERBRUIK

Enexis garandeert beschikbaarheid van elektriciteit tot -13 graden Celsius. Hoe kouder het is, hoe meer stroom nodig is voor de warmtebronnen die op elektriciteit draaien. Omdat die er steeds meer komen, is het belangrijk te weten wat hun invloed is op het elektriciteitsnet en waar problemen kunnen ontstaan. Na een digitale analyse van 22.000 elektriciteitsstations hebben we 79 locaties in beeld waarvan we verwachten dat bij -13 graden meer dan 120% van de capaciteit van een transformator wordt verbruikt. Na aanvullend onderzoek beslisten we of en bij welke stations een verzwaring nodig is. In 2025 herhalen we het onderzoek met de meest recente gegevens.

STORINGEN ALS GEVOLG VAN HOGE WATERSTAND

In de winter van 2023/2024 registreerden we een opvallende stijging in middenspanningsstoringen in verbindingstukken (moffen). Vaak ontstaan deze storingen door overbelasting van het net of graafschade, maar hiervan was nu geen sprake. Data-onderzoek wees uit dat er een verband was tussen het aantal storingen en de hoge grondwaterstand als gevolg van hevige regenval, met name in het zuiden van het land. Daardoor stonden de verbindingstukken onder water. Hoewel ze waterdicht zijn, kunnen er kleine scheuren ontstaan als gevolg van ouderdom, zetting of door eerder veroorzaakte mantelschades bij graafwerkzaamheden die niet zijn opgemerkt. Dit lijkt de verklaring te zijn voor het verhoogde aantal storingen. Dit is cruciale informatie voor toekomstige beslissingen en de preventie van storingen op ons elektriciteitsnet. Dankzij data-onderzoek hebben we meer grip op storingen en kunnen we gericht werken aan het onderhoud en de bescherming van onder andere deze verbindingstukken.

LEVERANCIERSSTRATEGIE EN MATERIAALKETEN

Voor de energietransitie is veel materiaal nodig, zoals kabels, verbindingstukken, stations en transformatoren. Zo hebben we in 2024 30 vermogenstransformatoren en 6.700 kilometer kabel ingekocht en via een Europese aanbesteding het aantal kabelleveranciers uitgebreid van 3 naar 8. De wereldmarkt voor dergelijke componenten kenmerkt zich door een hoge vraag, die in veel gevallen hoger is dan de beschikbare productiecapaciteit. Om hierop in te spelen, kiest Enexis ervoor om strategische samenwerkingsverbanden aan te gaan met de belangrijkste leveranciers waarbij we meerdere kwartalen vooruit onze benodigde volumes hard vastleggen. Dat brengt risico's met zich mee omdat onze uitvoering niet altijd voorspelbaar is, onder meer doordat vergunningverleningen langer duren of door schaarste aan technische medewerkers. Om dit voldoende te kunnen opvangen, schaalden we in 2024 onze eigen logistieke capaciteit op via eigen en flexibele externe opslaglocaties en steeg de voorraad in 2024 van € 150 miljoen naar € 168 miljoen.

EFFICIËNTER GEBRUIK VAN HET NET

Naast de uitbreiding van het netwerk voor meer transportcapaciteit, is ook een betere benutting van de beschikbare capaciteit mogelijk. Het net wordt niet op elk moment van de dag volledig gebruikt. Als we de pieken verlagen en dalen vullen, kunnen meer klanten gebruikmaken van het elektriciteitsnet. Met nieuwe contractvormen verleiden we klanten om hun energiegebruik aan te passen aan de beschikbare netcapaciteit.

ALTERNATIEVE TRANSPORTRECHTEN MET BLOKSTROOM

BlokStroom geeft klanten de mogelijkheid om buiten piekuren extra vermogen te gebruiken. Deze contractvorm werkt met vaste tijdsblokken, bijvoorbeeld 's nachts van 00.00 tot 06.00 uur. Voor sommige klanten is dit een uitkomst. Ze kunnen bijvoorbeeld elektrische vrachtwagens 's nachts opladen, zodat die 's ochtends vol de weg op kunnen. In 2024 hebben we een beperkt aantal klanten benaderd voor BlokStroom. Dit heeft geresulteerd in zo'n veertig contracten. Hiermee hebben we veel geleerd voor de verdere ontwikkeling en introductie van alternatieve transportrechten. We verwachten dat we in 2025 BlokStroom beperkt kunnen aanbieden op locaties waar transportcapaciteit in de nacht beschikbaar is.

GROEPSTRANSPORTOVEREENKOMST KLAAR VOOR DE MARKT

Een groepstransportovereenkomst (GTO) is een contract waarbij een groep bedrijven gezamenlijk gebruikmaakt van een afgesproken transportcapaciteit. Door energie-opwek, -verbruik en -opslag op elkaar af te stemmen, kunnen die bedrijven meer capaciteit gebruiken dan bij individueel transportvermogen. Dit maakt het ook aantrekkelijker om te investeren in technologieën als laadpleinen, zonnepanelen of batterijen, doordat verbruik en kosten gedeeld worden. De GTO is een van de bouwstenen voor een energiehub. Enexis is op verschillende locaties betrokken bij pilots met energiehub. De ervaringen die we daar hebben opgedaan, zijn gebruikt om samen met de andere netbeheerders het groepsrecht mogelijk te maken in wet- en regelgeving. We verwachten in 2025 de GTO op kleine schaal stap voor stap te kunnen aanbieden aan de markt.

FLEXCONTRACT ZORGT VOOR RUIMTE OP HET NET

Met congestiemanagement verlagen we pieken op het net, zodat er ruimte komt om nieuwe klanten in het gebied aan te sluiten. Daarvoor sluiten we flexcontracten af met grootverbruikers: op drukke momenten brengen zij de piekbelasting omlaag. Essentieel is dat we weten wanneer de pieken optreden. Met eigen ontwikkelde kunstmatige intelligentie (AI) voorspellen we dagelijks de verwachte belasting van ons net. Dat is niet eenvoudig, maar wel cruciaal om congestiemanagement efficiënt uit te voeren. Met papierfabriek Sappi in Zuid-Limburg sloten we in 2024 ons grootste flexcontract tot dusver. Tijdens een experiment met Fastned leverde het snellaadstation vrijwillig op vaste momenten, voornamelijk tijdens de ochtend- en avondpieken, wat van hun vermogen in, zonder dat de klanten daar last van hadden. Daar tegenover vroeg Fastned van Enexis flexibele extra capaciteit op de momenten dat het kon.

BEWUSTMAKING OVER FLEXIBEL ENERGIEGEBRUIK

Op een flexibele manier energie gebruiken is onmisbaar voor een betaalbaar en betrouwbaar energiesysteem. Dit zorgt namelijk voor meer ruimte op het net. Technologie helpt om grote energieverbruikers hierin slim aan te sturen. Tegelijk is het belangrijk dat we ons gedrag aanpassen. Producten als flexcontracten stimuleren dit.

In 2024 startten we ook een communicatiecampagne voor de zakelijke markt met als slogan 'Mijn stroomnet is jouw stroomnet'. Daarmee maken we klanten er bewust van dat stroomnet van ons allemaal is en we allemaal kunnen bijdragen aan de oplossing. Voor consumenten startten we hiertoe de campagne 'Vol Energie'.

TERUGLEVERCONGESTIE VERMINDEREN VIA VRIJE BIJDINGEN

In gebieden waar veel zonne- en windenergie wordt teruggeleverd op het net kan dit tot congestieproblemen leiden. In april 2024 heeft Enexis voor het eerst via vrije biedingen op het platform GOPACS de teruglevercongestie succesvol weggewerkt. Bij deze transactie zijn drie partijen betrokken: de netbeheerder met een congestieprobleem, een partij in het congestiegebied die wil helpen en een derde partij die een tegenactie uitvoert buiten het congestiegebied. De landelijke balans van het elektriciteitsnet mag namelijk niet worden verstoord door deze actie, dit wordt gedaan door de vermindering van zon-productie te combineren met vermeerdering van de elektriciteitsproductie buiten het congestiegebied. Partijen binnen het congestiegebied kunnen zelf een bieding doen tegen welke prijs zij willen helpen de congestie op te lossen (vrije biedingen), gefaciliteerd door GOPACS. Deze aanpak biedt niet alleen een oplossing voor het huidige congestieprobleem, maar versterkt ook de betrouwbaarheid en betaalbaarheid van ons netwerk voor onze klanten.

EERSTE RAAMCONTRACT VOOR CONGESTIEMANAGEMENT

Afgelopen jaar heeft Enexis het eerste contract met een congestie service provider (CSP) getekend. Dit contract met Next Kraftwerke is het eerste raamcontract voor congestiemanagement en biedt in één keer toegang tot maar liefst 63 MW in ons verzorgingsgebied. Deze stap laat zien hoe raamcontracten kunnen bijdragen aan de grootschalige uitrol van flexibiliteit. Naast de maatwerkafspraken met individuele klanten, biedt zo'n raamcontract de kans om sneller meters te maken. Het contract met Next Kraftwerke is hiervan het eerste voorbeeld. Dit contract richt zich op grote zonneparken.

NETVERLIEZEN BETER IN KAART, KOSTEN EERLIJKER VERDEELD

Sinds 1 januari 2024 berekenen we onze netverliezen anders. Hierdoor kunnen de kosten van netverlies nu eerlijker verdeeld worden over netbeheerders en marktpartijen.

Bij transport van elektriciteit treedt er in kabels en transformatoren onvermijdbaar energieverlies op door weerstand en warmteontwikkeling. Alle energie die niet bij klanten terechtkomt - ook door energiefraude en administratieve fouten - is netverlies. Die netverliezen moeten we inkopen. Het totale netverlies is ongeveer even groot als het totale elektriciteitsverbruik van NS.

Sinds afgelopen jaar brengen we onze netverliezen beter in kaart. Als onderdeel van Allocatie 2.0 delen we het netverlies op in drie delen: de energie die het net zelf gebruikt, het verlies tijdens transport en het verbruik waar niemand voor betaalt (voornamelijk energiefraude). Daarnaast hebben we twee andere verbeteringen doorgevoerd. Op dagen met veel zon en wind zorgen we dat de berekening van het netverlies daarbij aansluit. Hierdoor wordt het onbalansvolume lager en functioneert de energiemarkt net een stukje beter. Daarnaast maken we voortaan dagelijks een voorspelling van netverliezen in plaats van jaarlijks. Dat verhoogt de nauwkeurigheid van onze berekeningen aanzienlijk.

De informatie-uitwisseling tussen marktpartijen verandert niet door deze aanpassingen maar het maakt de berekening van het resterende netverlies wel een stuk preciezer.

Klanten weten wat ze aan ons hebben

De vraag naar elektriciteit is enorm gestegen. Daardoor is het net op veel plekken vol. Om dit op te lossen, verbouwen we ons energiesysteem. Dit werk kost tijd. Het vraagt ook om goede en transparante communicatie met onze klanten. Zodat ze weten waar ze aan toe zijn.

Waar zijn de grootste problemen op het energienet? Wat doen we daaraan? Waar is nog transportcapaciteit? Hoe lang moet ik als klant wachten op een aansluiting? En wat kan ik zelf doen? Deze en andere vragen van klanten proberen we zo goed mogelijk te beantwoorden. Met overzichtskaarten en regelmatige updates geven we inzicht in de ontwikkeling van de wachtlijsten en de plannen voor uitbreiding van de netcapaciteit.

HELDER COMMUNICEREN MET GROOTVERBRUIKERS

In 2024 introduceerden we samen met de andere netbeheerders de landelijke netcapaciteitskaarten. Daarop is de schaarste-situatie te zien, de aanwezige transportcapaciteit, de benodigde transportcapaciteit, het aantal verzoeken op de wachtlijst en het vermogen op de wachtlijst. Daarnaast informeren we klanten via een maandelijkse update over de capaciteit op ons elektriciteitsnet. We geven daarin informatie over nieuwe knelpunten en over congestieonderzoeken. Ook kunnen zakelijke klanten zich aanmelden voor onze kwartaalnieuwsbrief om op de hoogte te blijven van de laatste ontwikkelingen rondom het energienet.

OPLOSSINGEN VOOR GROOTVERBRUIKERS

Wat klanten zelf al kunnen doen

In oktober 2024 lanceerden we de zakelijke campagne 'Mijn stroomnet is jouw stroomnet'. Die maakt duidelijk dat we het netwerk slimmer en flexibeler moeten benutten. En die stappen zetten we samen met onze klanten. Zij kunnen bijvoorbeeld een deel van de gewenste extra productie naar de nacht verplaatsen of hun elektrische wagenpark 's nachts opladen. Hiermee spreiden ze hun eigen energieverbruik, zodat ze binnen het gecontracteerde vermogen blijven en geen extra capaciteit nodig hebben. Klanten kunnen ook met andere oplossingen aan de slag. Zoals zelf energie opwekken om extra afname te voorkomen, en opgewekte energie zelf opslaan om later te gebruiken. Er komen steeds meer marktpartijen die onze klanten hier goed bij kunnen adviseren.

Contracten voor flexibel vermogen

In het kader congestiemanagement informeren en benaderen we klanten om het net zo efficiënt mogelijk te benutten. We vragen hen bijvoorbeeld om tijdens verwachte piekmomenten op het net tijdelijk – en tegen betaling – een deel van hun capaciteit aan ons terug te geven. Ook bieden we contracten waarbij ze alleen capaciteit krijgen in bepaalde tijdsblokken van de dag. Bijvoorbeeld 's nachts, als er voldoende capaciteit is. Voorbeelden zijn onder meer [Sappi](#) en [Fastned](#).

OOK GEVOLGEN VOOR KLEINVERBRUIKERS

Huishoudens krijgen ook steeds vaker te maken met het overvolle net. Hun vraag naar elektriciteit stijgt snel, bijvoorbeeld voor een (hybride) warmtepomp, laadpaal of elektrisch koken. Tegelijkertijd neemt de teruglevering via zonnepanelen toe. Daardoor is er steeds vaker een verzwarende of uitbreiding van het net nodig voordat een huishouden de gewenste nieuwe of zwaardere aansluiting krijgt. Dit zorgt voor extra werk. Omdat onze arbeidscapaciteit beperkt is, moeten ook huishoudens of zakelijke klanten met een kleine aansluiting soms langer wachten op een aansluiting of verzwarende.

Proactief communiceren met kleinverbruikers

Om kleinverbruikers te informeren over mogelijke overlast, communiceren we proactief en geven we inzicht in de situatie op het elektriciteitsnet. Dat doen we op een aantal manieren:

- Met de campagne 'Vol Energie' informeren we klanten over de uitdagingen op het elektriciteitsnet. Voor deze campagne won Enexis de eerste prijs op de prestigieuze Grand Prix Content Marketing.
- We maken langetermijnplannen inzichtelijk op onze website, zoals de planning van de buurtaanpak. We verwijzen hier ook naar bijvoorbeeld uitvallende omvormers. Dit geeft voor klanten ook inzicht in de termijn waarbinnen we problemen kunnen aanpakken.
- Bij aanvragen voor een nieuwe aansluiting geven we bij de offerte al aan wat de te verwachte levertijd is als we eerst het net moeten uitbreiden.
- We zetten actuele doorlooptijden per vestiging online.
- Eind januari 2025 lanceerden we de online stroomnetchecker waarmee huishoudens en kleine ondernemers op postcode-niveau kunnen zien of er ruimte is op het lokale stroomnet.

AANSLUITTERMIJNEN GROOTVERBRUIK VERLENGD

Ondanks alle inspanningen om het netwerk uit te breiden en efficiënter te gebruiken, loopt de doorlooptijd voor realisatie van aansluitingen helaas op. Dit komt onder meer door personeelstekort en congestie in het net. Op voorstel van de marktpartijen die de zakelijke klanten vertegenwoordigen en de gezamenlijke netbeheerders heeft de ACM in 2024 nieuwe aansluittermijnen voor grootverbruikers vastgesteld. Deze nieuwe aansluittermijnen zorgen voor voorspelbaarheid voor de klant en bieden realistische termijnen voor uitvoering door de netbeheerder. Op basis van de complexiteit van het project gelden termijnen van 26 weken, 52 weken of een door de netbeheerder vastgestelde project-specifieke termijn die in redelijkheid niet korter kan zijn. Rekening houdend met de hoeveelheid werk die de netbeheerder nog uit te voeren heeft, komt er een dynamische regionale wachttijd van maximaal 40 weken boven op de geldende termijn. In gebieden met netcongestie wordt de aansluittermijn gekoppeld aan het moment waarop de congestie opgelost wordt. De nieuwe aansluittermijnen gelden vanaf 1 januari 2025.

AANSLUITTERMIJNEN KLEINVERBRUIK

In september is het codebesluit Aansluittermijn KV van de ACM na een beroep van Netbeheer Nederland ongeldig verklaard door het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBB). Dat betekent dat het codebesluit vervalt en de ACM opnieuw met Netbeheer Nederland in gesprek moet over wat een redelijke termijn is om consumenten en andere kleinverbruikers aan te sluiten.

NETWERKTARIEVEN EN TARIEFMODEL

NETWERKTARIEVEN GESTEGEN

De netwerktarieven zijn in 2024 flink gestegen. Dit heeft drie oorzaken:

- De kosten voor het gebruik van het bovenliggende hoogspanningsnet van TenneT zijn toegenomen. We betalen aan TenneT voor het transport van de energie over dit landelijke net naar onze regionale netten.
- ACM heeft een voorschot doorgevoerd op een correctie op de tarieven van 2022 en 2023. Het CBB heeft bepaald dat in die jaren te lage netwerktarieven voor elektriciteit zijn berekend. In 2022 en 2023 heeft Enexis te weinig in rekening mogen brengen, dit corrigeren we in 2024.
- Er is een prijsinflatie van 3% verwerkt. De ACM heeft dit percentage vastgesteld op basis van CBS-cijfers.

De huishoudens betaalden voor de gecombineerde elektriciteits- en gasnota in 2024 22,9% meer dan in 2023. In 2025 zullen netwerktarieven opnieuw hoger uitvallen. In overeenstemming met ACM hebben we vastgesteld dat de gecombineerde elektriciteits- en gasnota inclusief meterhuur voor huishoudens met 11% toeneemt in 2025. Dit is zo'n € 6 per maand (inclusief btw).

Voor zakelijke klanten stegen de netbeheertarieven voor elektriciteit met gemiddeld tussen de 39% en 42,1% en voor gas met 4,7% tot 5,3%. De stijging hing af van de grootte van de aansluiting en verbruik.

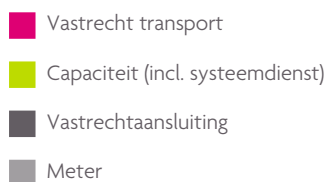
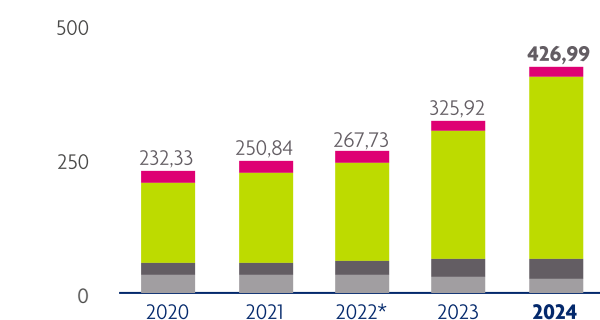
TARIEFMODEL GEBASEERD OP FEITELIJKE VRAAG

Klanten betalen nu vaste netwerktarieven. Wij pleiten voor een tariefmodel bij klein- en grootverbruikers dat gebaseerd is op de feitelijke vraag naar transportcapaciteit. Dit stimuleert klanten om het netwerk efficiënt te gebruiken. Voor grootverbruikers hebben we al contractvarianten die flexibel gebruik van de beschikbare netcapaciteit stimuleren. Het doel is een efficiënter netgebruik, betere kostenverdeling en een lagere kostenstijging.

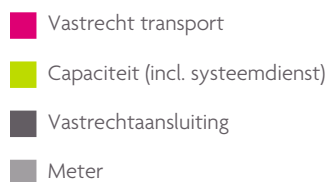
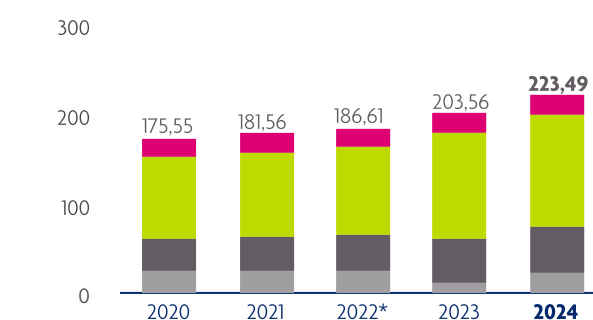
De ACM werkt samen met onder meer netbeheerders aan een tariefstructuur voor klanten die elektriciteit aan het net leveren, de zogenoemde invoeders. Daarbij gaat het om grote invoeders, zoals energiecentrales, windmolens en zonneparken. Die betalen op dit moment niets voor hun levering aan het net. Alleen wie energie afneemt, betaalt voor de infrastructuur. ACM en de sector willen graag een betere kostenverdeling over alle gebruikers van het net.

GEMIDDELDE NOTA VOOR HUISHOUDELIJK GEBRUIK

Elektriciteit (netwerkkosten op jaarbasis in euro's)

Gas (netwerkkosten op jaarbasis in euro's)

* In 2022 was er een tijdelijke verlaging van het btw-tarief van 21% naar 9%. Voor vergelijkingsdoeleinden is ten aanzien van geheel 2022 gerekend met een btw-tarief van 21%.

Veilig werken

Een veilige en aantrekkelijke werkplek voor al onze medewerkers: daar werken we bij Enexis elke dag aan. Veilig werken staat in heel onze organisatie op de eerste plaats.

IEDEREEN KOMT VEILIG THUIS

Bij Enexis werken we met elektrische spanning en leidingen met brandbaar gas die onder druk staan. Dat brengt veiligheidsrisico's met zich mee. Veiligheid gaat daarom boven alles in onze organisatie. Iedereen deelt het besef dat elk ongeval er één te veel is, zowel bij onszelf als bij onze collega's in de aannemerij. Van de medewerkers die aan het energienet werken tot aan de afdelingen die de operatie ondersteunen.

Graadmeter voor onze veiligheidscultuur is de zogeheten Veiligheidsladder. Dit instrument meet het veiligheidsbewustzijn van organisaties, zoals dit tot uiting komt in houding, gedrag en cultuur. Enexis steeg eind 2024 van trede 3 naar 4. Daar zijn we trots op. In 2024 waren er 24 incidenten met beperkt letsel bij Enexis-medewerkers en bij onze aannemers (2023: 14). Helaas haalden we onze doelstellingen voor veiligheid niet.

Incidenten met verzuim

Het spreekt voor zich dat we in zo'n veiligheidsbewuste omgeving arbeidsongevallen willen voorkomen, zowel bij medewerkers van Enexis als ingehuurde krachten en bij onze aannemers. We spannen ons daar elke dag voor in. De zogeheten Lost Time Injury Frequency (LTIF) toont het aantal incidenten met verzuim per 1 miljoen gewerkte uren. De LTIF voor Enexis-medewerkers bedroeg 1,1 (2023: 0,6). De LTIF voor medewerkers van onze aannemers bedroeg 2,3 (2023: 1,7) en er waren geen ernstige ongevallen.

Ongevallen en LTIF ¹	2024	2023	2022	2021	2020
Ongevallen met verzuim	12	6	18	11	7
Dodelijk ongeluk	-	-	-	-	-
LTIF Enexis	1,1	0,6	1,9	1,2	0,8

¹ LTIF: de LTIF staat voor het aantal ongevallen met als gevolg verzuim per 1.000.000 gewerkte uren.

Hiermee hebben we de doelstellingen ten aanzien van veiligheid helaas niet gehaald. De aandacht voor veiligheid blijft onverminderd hoog.

Leren van incidenten en bijna-ongevallen

Ook de komende jaren blijft veiligheid boven aan onze agenda staan. Zo monitoren en analyseren we alle incidenten bij Enexis en onze aannemers. De lessen die we leren van (bijna-)ongevallen gebruiken we in onze werkprotocollen, teamoverleggen, opleidingen en leersessies in de beroepspraktijkvormingshal. Om veiligheidsrisico's te verminderen, willen we meer spanningsloos en gasloos werken. Dat is belangrijk in een tijd waarin het werk flink opschaaft. En het zorgt ervoor dat nieuwe medewerkers zonder ervaring in de netwerksector sneller veilig aan de slag kunnen. Bovendien delen we onze ervaringen met andere netbeheerders, zodat we gezamenlijk leren en verbeterstappen zetten.

Financiële prestaties 2024

Enexis Netbeheer B.V. heeft in 2024 een nettowinst gerealiseerd van € 208 miljoen, een toename van € 194 miljoen ten opzichte van 2023. Deze stijging wordt met name verklaard door een stijging van de netto omzet met € 582 miljoen. Deze stijging wordt gedeeltelijk teniet gedaan door een stijging van de kosten van transport en distributieverliezen van € 143 miljoen. Daarnaast stijgt het saldo van bedrijfskosten en overige opbrengsten met € 153 miljoen. Het negatieve saldo van de financiële baten en lasten stijgt met € 26 miljoen en tot slot stijgen de belastingen over het resultaat met € 66 miljoen.

Met name vanwege de verdere toename van investeringen in het elektriciteitsnet stegen de bruto investeringen met € 292 miljoen naar € 1.383 miljoen. Enexis krijgt deze investeringen met een vertraging vergoed in de tarieven. Deze timingseffecten leiden ertoe dat de kasstroom voor financieringsactiviteiten de komende jaren naar verwachting negatief zijn. De kasstroom voor financieringsactiviteiten is in 2024 € 711 miljoen negatief. Dit betreft een verslechtering van € 144 miljoen ten opzichte van 2023.

€ miljoen	2024	2023	2022	2021	2020
Resultaat					
Netto-omzet	2.595	2.013	1.647	1.540	1.428
Kosten van transportdiensten en van distributieverliezen	952	809	380	324	316
Overige bedrijfsopbrengsten	27	0	0	0	-
Voor bedrijfsactiviteiten beschikbaar saldo	1.670	1.204	1.267	1.216	1.112
Bedrijfslasten exclusief afschrijvingen en buitengebruikstellingen	892	738	654	605	567
Afschrijvingen en buitengebruikstellingen	416	390	387	334	322
Bedrijfsresultaat	362	76	226	277	223
Resultaat deelnemingen en joint ventures	-	-	-	-	1
EBIT ¹	362	76	226	277	223
Financiële baten en lasten	-88	-62	-25	-33	-34
Resultaat voor belastingen	274	14	201	244	190
Resultaat na belastingen	208	14	152	185	143
Balans (voor winstbestemming)					
Netto werkkapitaal ¹	-50	-74	-41	-209	-57
Vaste activa	10.525	9.558	8.857	8.374	7.914
Geïnvesteed vermogen ¹	9.156	8.234	7.658	7.099	6.885
Eigen vermogen	4.630	4.429	4.491	4.432	4.318
Netto rentedragende schulden ¹	4.526	3.805	3.162	3.162	2.544
Balans totaal	10.980	9.926	9.113	8.700	8.097
Ratio's					
Solvabiliteit ¹	42,2	44,6	49,3	50,9	53,3
ROIC ¹	4,0	0,9	3,0	3,9	3,3
Return on equity ¹	4,5	0,3	3,4	4,2	3,3
Kasstroom					
Kasstroom uit operationele activiteiten	672	524	456	763	578
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-1.383	-1.091	-870	-802	-755
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	711	567	414	39	177
Kasstroom	0	0	0	0	0

¹ Voor definities en begrippen wordt verwezen naar de Begrippenlijst.

VOOR BEDRIJFSACTIVITEITEN BESCHIKBAAR SALDO

Het voor bedrijfsactiviteiten beschikbare saldo nam in 2024 toe met € 466 miljoen. Dit betreft het saldo van een stijging in de netto-omzet (€ 582 miljoen), stijging van de kosten van transportdiensten en distributieverliezen (€ 143 miljoen) en stijging van de overige bedrijfsopbrengsten (€ 27 miljoen). De totale omzet bedraagt in 2024 € 2.595 miljoen. De hogere omzet is het gevolg van de hogere tarieven voor onze klanten. De gemiddelde tariefstijging voor kleinverbruik-klanten bedroeg voor elektriciteit en gas (inclusief meterhuur) respectievelijk 31% en 10%.

De toename van de omzet kan als volgt worden uitgesplitst:

- Elektriciteit: de omzet is met € 556 miljoen toegenomen ten opzichte van 2023. Deze toename is voornamelijk toe te schrijven aan een tariefstijging, grotendeels veroorzaakt door de hogere kosten voor transport- en systeemdiensten van TenneT. Daarnaast is in de tarieven van 2024 een voorschot opgenomen vanwege het aangepaste Methodebesluit Elektriciteit, wat bijdraagt aan de tariefstijging. Deze aanpassing volgt uit de uitspraak van het CBb op 21 december 2023.
- Gas: de omzet is met € 11 miljoen toegenomen ten opzichte van 2023, voornamelijk als gevolg van een tariefstijging.

- De overige gereguleerde omzet is met € 17 miljoen toegenomen, voornamelijk vanwege een tariefstijging bij de meetdiensten voor gas.
- De niet-gereguleerde omzet is gedaald met € 2 miljoen ten opzichte van 2023.

De kosten van transportdiensten en van distributieverliezen stegen in 2024 met € 143 miljoen tot € 952 miljoen in 2024. Deze toename wordt voor € 367 miljoen verklaard door hogere kosten voor transport- en systeemdiensten van TenneT. TenneT verhoogde de tarieven als gevolg van de investeringen die TenneT uitvoert om het hoogspanningsnet uit te breiden en te verzwaren. De regionale netbeheerders zijn klant van TenneT en belasten vervolgens deze kosten via de tarieven door aan de eindgebruikers.

De kosten voor distributieverliezen daalden met € 224 miljoen. De daling is voornamelijk het gevolg van de lagere energieprijzen in de jaren dat deze distributieverliezen zijn ingekocht. Enexis koopt de elektriciteit ter compensatie van netverliezen in voorafgaand aan het boekjaar. De hoogte van de kosten voor distributieverliezen in 2024 zijn dus afhankelijk van de elektriciteitsprijzen in de jaren waarin de termijncontracten zijn afgesloten. In boekjaar 2023 waren de kosten van distributieverliezen elektriciteit uitzonderlijk hoog omdat de elektriciteit voornamelijk ingekocht was in 2022, het jaar waarin de energieprijzen uitzonderlijk hoog waren.

- De inkoopkosten elektriciteit daalde met € 175 miljoen. Hiervan is een daling van € 171 miljoen toe te rekenen aan prijseffecten en € 4 miljoen aan lagere hoeveelheden.
- De netverliezen uit hoofde van het gastransport daalde met € 40 miljoen; hoofdzakelijk vanwege de gedaalde energieprijzen in combinatie met lagere hoeveelheden.
- De overige netverliezen dalen met € 9 miljoen voornamelijk omdat de verrekeningen met klanten vanwege meetfouten uitkwam op een bate voor Enexis.

In de overige bedrijfsopbrengsten is in 2024 een schikkingsbedrag van € 27 miljoen verantwoord. Enexis Netbeheer B.V. heeft samen met de andere regionale netbeheerders in Netbeheer Nederland-verband een vaststellingsovereenkomst gesloten met de Staat der Nederlanden voor de verwijderingskosten van gasaansluitingen die door kleinverbruikers zijn aangevraagd in de periode 2 maart 2021 tot en met 31 januari 2024. Enexis heeft een schikkingsbedrag van € 27 miljoen ontvangen.

BEDRIJFSKOSTEN

De totale bedrijfskosten namen in 2024 met € 180 miljoen toe tot € 1.308 miljoen. De energietransitie leidt tot een verder groeiend werkpakket. Om dit werkpakket uit te kunnen voeren stijgen de personeelskosten. Ook de kosten die we maken voor materialen en het uitbesteden van werk stijgen hierdoor.

De voornaamste ontwikkelingen in de bedrijfskosten zijn:

- De kosten voor inhuur personeel bij Enexis Personeel B.V. stijgen met € 99 miljoen. Deze toename is het gevolg van extra personeelsinzet om het groeiende werkpakket uit te voeren alsmede door een stijging in de kosten per ingehuurd personeelslid.
- De geactiveerde productie stijgt met € 35 miljoen doordat in 2024 meer personeel is ingezet op investeringen ten behoeve van het energienet.
- De afschrijvingen stijgen met € 26 miljoen ten opzichte van 2023. Deze stijging wordt verklaard door het toegenomen investeringsniveau vanwege het toegenomen werkpakket.
- De kosten uitbesteed werk, materialen, andere externe kosten en overige bedrijfskosten stijgen in 2024 met € 90 miljoen ten opzichte van 2023. Deze stijging wordt voor een deel verklaard door indexaties die leveranciers aan ons doorberekenen. Daarnaast leidt het grotere werkpakket tot meer uitbesteed werk en meer inkoop van materialen. Ook zijn de overige bedrijfskosten hoger doordat in 2024 een voorziening van € 8 miljoen is opgenomen voor verwachte kosten inzake verwijdering voor gasaansluitingen waarvan op of voor balansdatum 2024 door klanten verwijdering is aangevraagd (zonder wensdatum).

FINANCIËLE BATEN EN LASTEN

Het negatieve saldo van de financiële baten en lasten bedraagt in 2024 € 88 miljoen, in 2023 was dit € 62 miljoen negatief en is daarmee € 26 miljoen hoger dan in 2023. Het negatievere saldo wordt met name veroorzaakt door hogere rentelasten als gevolg van een hogere rekening courant verhouding met Enexis Holding N.V. en door een verstrekte lening door Enexis Holding N.V. van € 500 miljoen in mei 2024.

BELASTINGEN

De winstbelasting bedraagt over 2024 € 66 miljoen en is daarmee € 66 miljoen hoger dan in 2023. De stijging heeft te maken met het hogere resultaat voor belastingen in 2024.

BRUTO-INVESTERINGEN

In 2024 zien we een verdere groei in de investeringen. Deze groei wordt voornamelijk gedreven door investeringen in onze elektriciteitsnetten om de energietransitie mogelijk te maken. Met name de 60% toename aan investeringen in de werkstroom netuitbreidingen en netverbeteringen draagt bij aan het realiseren van meer transportcapaciteit in het elektriciteitsnet.

De bruto-investeringen in materiële en immateriële vaste activa nemen in 2024 met € 292 miljoen toe tot € 1.383 miljoen. Het grootste deel van deze stijging wordt verklaard door de € 289 miljoen investeringstoename in ons elektriciteitsnet. Van deze toename heeft € 277 miljoen betrekking op netuitbreidingen en netverbeteringen. De investeringen in ons gasnet in 2024 liggen in lijn met de investeringen in 2023. De investeringen in slimme meters kende ten opzichte van 2023 een afname van € 6 miljoen.

Voor een deel van onze klantgedreven werkzaamheden betalen klanten een bijdrage. Deze bijdragen zijn met € 19 miljoen afgenomen naar € 107 miljoen. Er worden meer investeringen gedaan in netuitbreidingen en netverbeteringen dan in klantgedreven werkzaamheden. Na aftrek van de klantbijdragen bedragen de netto-investeringen in 2024 € 1.276 miljoen. Dit is een stijging van € 311 miljoen ten opzichte van 2023.

Onderstaande tabel geeft de bruto-investeringen (exclusief klantbijdragen) weer in onze elektriciteits- en gasnetten en slimme meters, alsmede de overige investeringen.

€ miljoen	2024	Bruto-investering			
		2023	2022	2021	2020
Elektriciteit					
Standaardaansluitingen	62	60	48	37	33
Maatwerkaansluitingen	67	120	89	90	94
Netuitbreidingen en netverbeteringen	741	464	350	298	254
Reconstructies	51	30	23	26	25
Vervangingen	105	88	73	62	48
Overig	62	37	32	31	23
Totaal Elektriciteit	1.088	799	615	544	477
Gas					
Standaardaansluitingen	3	3	3	4	6
Maatwerkaansluitingen	3	3	3	2	2
Netuitbreidingen en netverbeteringen	23	20	15	12	13
Reconstructies	24	20	17	17	19
Vervangingen	150	157	162	161	153
Overig	3	3	3	3	2
Totaal Gas	206	206	203	199	195
Slimme meters					
Kleinverbruik elektriciteit	19	23	20	24	34
Kleinverbruik gas	9	11	13	20	29
Totaal Slimme meters	28	34	33	44	63
Totaal investeringen elektriciteit, gas en slimme meters	1.322	1.039	851	787	734
Overige investeringen	61	52	19	15	27
Totaal bruto investeringen	1.383	1.091	870	802	761

KASSTROMEN

De kasstroom vóór financieringsactiviteiten bedraagt € 711 miljoen negatief; een daling van € 144 miljoen ten opzichte van 2023, die met name wordt veroorzaakt door een hoger investeringsniveau in materiële vaste activa en een hogere inkomende kasstroom uit operationele activiteiten.

- De operationele kasstroom bedraagt € 672 miljoen; een toename van € 148 miljoen ten opzichte van 2023. Dit wordt voornamelijk verklaard door de toename van de nettowinst.
- De uitgaande investeringskasstroom bedraagt € 1.383 miljoen negatief, een stijging van de uitgaven van € 292 miljoen. Deze stijging wordt voornamelijk verklaard door de groei in de investeringen.
- De financieringskasstroom ten slotte, bedraagt € 711 miljoen (2023: € 567 miljoen). De toename van € 144 miljoen ten opzichte van 2023 wordt verklaard door een hogere aanzuivering van liquide middelen in 2024. Daarnaast heeft in 2023 een hogere dividendbetaling plaatsgevonden.

Corporate governance

Enexis Netbeheer B.V. is een besloten vennootschap volgens Nederlands recht en 100% dochterbedrijf van Enexis Holding N.V. Als regionale netbeheerder is Enexis Netbeheer B.V. een organisatie van openbaar belang (OOB). Dit is op 26 juni 2019 bekrachtigd in het 'Besluit aanwijzing organisaties van openbaar belang'. Dit houdt in dat er voor Enexis Netbeheer B.V. niet meer kan worden volstaan met het deponeren van de jaarrekening van de moedermaatschappij, omdat de vrijstelling zoals bedoeld in artikel 2:403 BW niet meer toegepast kan worden. Met ingang van het boekjaar 2020 wordt derhalve een jaarrekening en directieverslag voor Enexis Netbeheer B.V. opgesteld. De statuten, reglementen en overige documentatie ten aanzien van de corporate governance van Enexis Holding N.V. vindt u op de website www.enexisgroep.nl.

DIRECTIE ENEXIS NETBEHEER B.V.

De directie is verantwoordelijk voor het bestuur van Enexis Netbeheer B.V. De directie stelt de operationele en financiële doelstellingen vast. Ook zorgt de directie voor de naleving van alle relevante wet- en regelgeving, beheersing van de risico's en financiering van de onderneming. De directie opereert binnen de statutaire bepalingen. Aan de aandeelhouder, zijnde Enexis Holding N.V., wordt verantwoording afgelegd.

De leden van de directie zijn benoemd voor onbepaalde tijd. De leden van de directie worden beloond volgens het bezoldigingsbeleid dat is vastgesteld door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AvA) van Enexis Holding N.V. Dat beleid valt binnen de kaders van de Wet normering topinkomens (WNT). De raad van commissarissen stelt de beloning per directielid vast. De totale bezoldiging van de directie staat in de jaarrekening.

Om de verhouding tussen het aantal vrouwen en mannen in de directie evenwichtiger te maken, zijn de doelstellingen voor de directie ambitieuzer gemaakt. Het streven is dat uiterlijk in 2030 de directie ten minste voor 40% uit vrouwen en ten minste voor 40% uit mannen moet bestaan.

RAAD VAN COMMISSARISSEN

Onder de Elektriciteitswet en Gaswet is Enexis Netbeheer B.V. vrijgesteld van het zelfstandig instellen van een raad van commissarissen (rvc). De rvc van Enexis Holding N.V. is tevens verantwoordelijk voor het toezicht op Enexis Netbeheer B.V. Zij draagt de wettelijke bevoegdheden voor Enexis Netbeheer B.V., zoals die voortvloeien uit de Elektriciteitswet en Gaswet. Ook wordt een beroep gedaan op de vrijstelling voor het instellen van een eigen auditcommissie (Besluit instelling auditcommissie). Voor meer informatie over de rvc en het verslag van de rvc over 2024 verwijzen wij naar het jaarverslag van Enexis Holding N.V.

INTERNE AUDITFUNCTIE

Binnen Enexis Holding N.V. vervult de afdeling Internal Audit & Risk (IA&R) de interne auditfunctie. IA&R geeft de rvb en het management inzicht, advies en (aanvullende) zekerheid over de beheersing, effectiviteit, efficiency en compliance (naleving van wet- en regelgeving) van de bedrijfsvoering.

De afdeling valt onder de verantwoordelijkheid van de CFO en rapporteert per kwartaal aan de gehele rvb over zowel de interne audit als risicomanagementactiviteiten. Daarnaast heeft IA&R direct toegang tot de CEO, de voorzitter van de auditcommissie en de externe accountant. Ook is IA&R aanwezig bij de vergaderingen van de auditcommissie van de rvc. De auditcommissie houdt toezicht op de interne auditfunctie en adviseert de rvc over de rol en het functioneren ervan. De kwaliteit van het functioneren van de interne auditfunctie wordt geborgd met een vijfjaarlijkse toetsing door een externe partij.

Jaarlijks stelt IA&R een risicogebaseerd auditplan op. Het senior management, de rvb, de auditcommissie en de externe accountant zijn hierbij betrokken. De rvb stelt het auditplan vast en de rvc keurt het goed na advies hierover van de auditcommissie. De auditcommissie bespreekt in haar vergaderingen de voortgang van het plan, de belangrijkste bevindingen en de opvolging van aanbevelingen. De externe accountant ontvangt deze informatie ook.

EXTERNE ACCOUNTANT

De externe accountant wordt benoemd door de AvA. EY is vanaf het boekjaar 2021 de externe accountant voor een periode van vier jaar met drie verlengingsopties van telkens twee jaar. In 2024 is de eerste verlengingsoptie vastgesteld en is EY herbenoemd voor boekjaren 2025 en 2026.

De auditcommissie ziet toe op de relatie met de externe accountant. EY is aanwezig bij alle vergaderingen van de auditcommissie en neemt deel aan de AvA waarin de jaarrekening wordt vastgesteld en is te gast bij buitengewone algemene vergaderingen van aandeelhouders (BAvA).

Risicobeheersing

ENTERPRISE RISK MANAGEMENT (ERM)

Risicomanagement stelt ons in staat om risico's voor het behalen van onze doelen tijdig te identificeren en beheersen. Onze aanpak is geïntegreerd in de planning- en controlcyclus en in de reguliere processen. We stimuleren het risicobewustzijn binnen de organisatie en moedigen medewerkers aan om bewust met risico's om te gaan.

Met risicomanagement beheersen we niet alleen risico's. We zorgen ook voor waardecreatie en -behoud, verbetering van prestaties en dat Enexis voldoet aan wet- en regelgeving.

Met risico-assessments identificeren en analyseren we risico's op alle niveaus in de organisatie. Op basis daarvan nemen we maatregelen. Het management is verantwoordelijk voor risicobeheersing. Daarbij worden ze ondersteund door onze business controllers, IA&R en andere staffuncties. De groeps-risicomangers van de afdeling Internal Audit & Risk (IAR) coördineren en faciliteren het risicomanagementproces.

RISICOMODEL

Enexis hanteert voor risicomanagement het COSO ERM-model en het Three Lines Model, wereldwijde standaarden op het gebied van risicomanagement. Het afgelopen jaar hebben we op basis van een roadmap het risicomanagement binnen Enexis naar een hoger niveau gebracht en de focus van proces- naar business-georiënteerd in gang gezet. Dat dit traject zijn vruchten begint af te werpen, merken we aan de hogere kwaliteit van de dialogen tussen de eerste en tweede lijn en tussen de tweede en derde lijn. Daarnaast worden onze groeps-risicomangers en internal auditors steeds vaker gevraagd om mee te denken over vraagstukken uit de operatie.

We hebben onze risicomanagementprocessen opgesplitst in strategisch en operationeel risicomanagement. De uitkomsten van de strategische en operationele risicoanalyse worden gerapporteerd aan en besproken in de auditcommissie of de rvc. Dit proces stelt de rvc in staat een bestuursverklaring af te geven.

OPERATIONEEL RISICOMANAGEMENT

Via operationele risicoanalyses identificeren we op tactisch en operationeel niveau risico's die een bedreiging vormen voor de bedrijfsprocessen van Enexis. Hierbij nemen we ook de risico's mee die zijn voortgekomen uit periodieke compliance-, privacy-, security- en datamanagement-analyses. We streven ernaar om risico's en maatregelen die boven de risicobereidheid van Enexis vallen, geïntegreerd vast te leggen in ons internal control framework (ICF).

Het management beoordeelt tweemaal per jaar de werking van de belangrijkste beheersmaatregelen via een Control Self Assessment (CSA). Managers kijken daarbij zelf in hoeverre de risico's worden beheerst. Het afdelingsmanagement weegt de uitkomsten van het CSA en voegt die zo nodig toe aan de interne letter of representation (LOR). Op die manier verklaren de afdelingen aan de rvb in hoeverre het geheel aan interne risicobeheersing- en controlesystemen op orde is.

Naast de hard controls in het ICF besteden we ook aandacht aan soft controls. Die zijn gericht op integer gedrag, bevoegenheid en onderlinge samenwerking. Onze interne integriteitscommissie heeft aandacht voor integriteit, voert periodiek een frauderisico-analyse uit en bespreekt de beheersing van frauderisico's.

Operationeel en tactisch risicomanagement binnen Enexis zijn gericht op tijdige onderkenning van gebeurtenissen die een risico kunnen vormen voor het behalen van onze doelen en het beheersen van deze risico's.

STRATEGISCH RISICOMANAGEMENT

Bij onze strategische risicoanalyse identificeren we potentiële gebeurtenissen die de realisatie van onze strategische doelen of de continuïteit van Enexis bedreigen. Ook als gebeurtenissen zich daadwerkelijk voordoen, maar de impact en mate van beheersing onzeker zijn, blijven we deze behandelen als een strategisch risico.

Afdelingen inventariseren jaarlijks de voor hen relevante strategische risico's en beschrijven deze op een risicokaart. Na deze inventarisatie worden de risico's geanalyseerd, met de risico-eigenaren besproken en tenslotte gewaardeerd. Hierbij maken we een inschatting van de kans dat een gebeurtenis zich voordoet en de impact van die gebeurtenis op een of meerdere bedrijfswaarden. We gebruiken hiervoor een risicomatrix, waarin per bedrijfswaarde de risicobereidheid van Enexis is weergegeven. Vervolgens clusteren we vergelijkbare risico's op groepsniveau. De rvb bespreekt en waardeert deze geclusterde risico's.

Risico's met een score 'hoog' vallen boven onze risicobereidheid. Bij deze risico's nemen we maatregelen, met als doel dat ze ten minste terugvallen naar de score 'midden'. Het management bepaalt of er bij een risico met een score 'midden' aanvullende maatregelen nodig zijn.

Elk strategisch risico heeft een eigenaar. Deze is verantwoordelijk voor het nemen van passende maatregelen en volgt de ontwikkeling van het risico. De maatregelen worden verwerkt in de bedrijfsplannen van de afdelingen. Het management bewaakt via de planning- en controlcyclus de ontwikkeling van de risico's en de effectiviteit van de maatregelen. De ontwikkelingen van de belangrijkste strategische risico's worden periodiek door de eigenaren gerapporteerd aan de rvb.

Impact

Frequentie of kans van optreden

Bedrijfswaarden					< 1x per 10 jaar	≥ 1x per 10 jaar	≥ 1x per jaar
Betaalbaarheid	Imago*	Veiligheid	Betrouwbaarheid	Netto-toegankelijkheid	< 10%	10-50%	> 50%
					Laag	Midden	Hoog
H	Schade > € 50 mln	Internationale commotie; > 20.000 klachten	Ongeval met 1 of meerdere doden tot gevolg	> 20.000.000 vbm (HS/MS station > 16 uur uitval)	Structureel niet kunnen voldoen aan de klantvraag		A, B, C, D, E, F, G, H
M	Schade € 5-50 mln	Nationale commotie; 2.000-20.000 klachten	Ongeval met ernstig, blijvend letsel en/of langdurig verzuim	2.000.000 tot 20.000.000 vbm (HS/MS-station 4 uur uitval)	Tijdelijk niet kunnen voldoen aan de klantvraag	I	J, K, L, M, N, O, P, Q, R, S, T, U, V, W, X, Y, Z
L	Schade < € 5 mln	Lokale of regionale commotie; < 2.000 klachten	Ongeval met letsel met kortdurend verzuim of ernstig incident (HSE)	< 2.000.000 vbm (MS-T-station 4 uur uitval)	Kortstondig niet kunnen voldoen aan de klantvraag		

* Imago richting stakeholders: klanten, medewerkers, aandeelhouders, leveranciers en toezichhouders

■ Positie 2023 ■ Gelijke positie 2023/2024 ■ Nieuwe positie 2024 ■ Nieuw in de top

2024 Risico's

Richting t.o.v. 2023

A	Klantvraag wordt onvoldoende tijdig gerealiseerd door schaarste van personeel, materiaal en/of netwerkcapaciteit	=	Gelijk		
B	Ongeautoriseerd gebruik van data en/of niet beschikbaar zijn van systemen door ontoereikende beveiligingsmaatregelen	↑	Kans		
C	Ongevallen van medewerkers en/of omstanders als gevolg van onveilige situaties en/of falende assets	=	Gelijk		
D	Omvangrijke en/of frequente onderbrekingen energievoorziening	↑	Kans		
E	Financiële positie wordt slechter door rente- en prijseffecten	↑	Impact	↓	Kans
F	Wendbaarheid Enexis onvoldoende om complexe en rigoureuze changes door te voeren	↑	Impact		
G	Reputatieschade omdat we niet adequaat reageren op klachten en klanten geen handelingsperspectief kunnen bieden	=	Gelijk		
H	Beperkingen en onzekerheden regelgeving en vergunningsprocessen	↑	Impact	↑	Kans
I	Onvoldoende datakwaliteit leidt tot onbetrouwbare (toekomstige) sturingsinformatie	—	Nieuw		

STRATEGISCHE RISICO'S

Hieronder zijn de strategische risico's beschreven. Specifieke risico's met betrekking tot de financiële instrumenten zijn beschreven in de toelichting op de jaarrekening.

A KLANTVRAAG WORDT ONVOLDOENDE TIJDIG GEREALISEERD DOOR SCHAARSTE VAN MEDEWERKERS, MATERIAAL EN/OF NETWERKCAPACITEIT

DIT RISICO LOPEN WE

De groeiende vraag door de energietransitie leidt tot capaciteitsproblemen in ons net en tevens tot veel extra werk. De gevraagde netcapaciteit overstijgt regelmatig de transportmogelijkheden in het netwerk. De schaarste in het net leidt tot geschillen met klanten en vertraagt de energietransitie. Het vergroten van de transportcapaciteit van met name de hoogspanningsnetten vergt veel capaciteit en doorlooptijd.

De druk op de beschikbare capaciteit (personele inzet) is zowel bij Enexis als bij onze aannemers structureel erg hoog. Daarbij hebben we ook te maken met een stijgend verloop van medewerkers. De gevolgen van de personeelsschaarste kunnen we slechts gedeeltelijk opvangen door efficiënter te gaan werken.

Door de toegenomen fluctuaties in de vraag en de omstandigheden op de inkoopmarkt, is het een uitdaging om op het juiste moment te voldoen aan de materiaalbehoefte. Ons voorspel- en planvermogen schiet soms te kort. Gevolg is dat de benodigde materialen voor het uit te voeren werkpakket niet altijd op tijd beschikbaar zijn.

ZO VERKLEINEN WE HET RISICO

Door proactief te investeren op basis van de Regionale Energie Strategieën (RES), Cluster Energie Strategieën (CES) en pMIEK (provinciaal Meerjarenprogramma's Infrastructuur Energie en Klimaat), anticipeert Enexis op toekomstige ontwikkelingen in het netwerk. Via diverse wegen proberen we overbelasting te voorkomen. Bijvoorbeeld door de groei van de duurzame opwekkers en afnemers te sturen in de richting van gebieden waar transportcapaciteit in het net nog voorhanden is. Daarbij blijft congestie management een belangrijke maatregel. De ontwikkeling van Flex-producten is een belangrijke maatregel. Denk daarbij aan het Capaciteitsbeperkings Contract (CBC) voor het daadwerkelijk verminderen van congestie en het Non-Firm Aansluitovereenkomst (NFA 2.0). Dit is een overeenkomst waarbij de vaste (terug)levering van energie niet altijd is gewaarborgd.

Met het programma 'Voldoende Vakbekwaam Personeel' spannen we ons voortdurend in om de instroom van nieuwe medewerkers te stimuleren en de uitstroom te beperken. In de komende periode blijft het accent liggen op het anders organiseren van het werk en vergroten we de capaciteit voor het opleiden en begeleiden van (nieuwe) medewerkers. Daarnaast is het programma gericht op nieuwe manieren van werven en (digitaal) opleiden. Dit geldt ook voor aannemers waarmee we werken.

Door te werken met lange-termijnplannen willen we de toekomstige beschikbaarheid van materialen en componenten verbeteren. We werken aan standaardisatie en innovatie, strategisch voorraadmanagement en de verbetering van de planning. Daarnaast richten we ons op de harmonisatie van processen, de ontwikkeling van leveranciersmanagement en de optimalisatie van de componentenketen. In de supply chain sturen we op 'On Time In Full'.

ZO HOOG SCHATTEN WE HET RISICO IN

We schatten het risico even hoog in als vorig jaar. Het beheersen van de impact van schaarste personeel, elektriciteitsnetwerk en materialen blijft onverminderd een zeer grote uitdaging. We beschouwen het als ons grootste strategische risico.

B ONGEAUTORISEERD GEBRUIK VAN DATA EN/OF NIET BESCHIKBAAR ZIJN VAN SYSTEMEN DOOR ONTOEREIKENDE BEVEILIGINGSMATREGELEN (ICT/OT)

DIT RISICO LOPEN WE

De activiteiten van hackers en cybercriminelen (phishing en ransomware-aanvallen) vormen een belangrijke bedreiging. Ongeautoriseerde toegang tot onze systemen en data kan leiden tot incidenten op het gebied van dataveiligheid, compliance (AVG en Wbni) en business-continuïteit. Zo kan ongeautoriseerde toegang tot ons fysieke netwerk leiden tot risico's in de elektriciteitsvoorziening. Door steeds verdergaande digitalisering van werkprocessen en onze netten, zijn we steeds kwetsbaarder voor inbreuken van buiten.

In combinatie met de toegenomen afhankelijkheid van clouddiensten, ontstaan er ook risico's wanneer platformen en systemen langere tijd niet beschikbaar zijn. Langdurige uitval, het niet kunnen uitbreiden van de clouddiensten of zelfs het wegvallen van dienstverleners, kunnen grote impact hebben op de werkprocessen van Enexis.

Voor de toekomst houden we rekening met de ontwikkeling van krachtige quantumcomputers. Deze computers beschikken in de nabije toekomst over genoeg rekenkracht om de huidige sterk geachte cryptografische algoritmes te kraken, wat kan leiden tot nieuwe beveiligingsrisico's en de aantasting van data.

ZO VERKLEINEN WE HET RISICO

We werken met een Enexis-brede security roadmap, met daarin een breed scala aan maatregelen. Daarbij horen ons strategisch Informatiebeveiligingsbeleid, een centraal Information Security Management Systeem (ISMS), het opzetten van 'third party risk management', de effectuering van het IAM-besturingsmodel en de aanscherping van het patchmanagement. We voeren daarbij doorlopend security awareness en periodieke ransomware readiness- en NBA volwassenheids-assessments uit. De Stuurgroep Digitale Veiligheid coördineert het geheel binnen Enexis.

Op het terrein van Operationele Technologie (OT) is een OT-security organisatie actief. Deze is belast met specifieke OT-security maatregelen, zoals de instandhouding van een geavanceerde security monitoring tool om afwijkend netwerkverkeer te signaleren, periodieke security assessments, anti-malware voor centrale en decentrale OT-systemen en een ISO 27001 certificering voor het OT-domein.

Daarnaast kennen we maatregelen op het gebied van Continuity Management om grootschalige uitval van IT-systemen te voorkomen. We ondernemen acties om sneller te kunnen herstellen in geval van een incident. We beschikken over Disaster Recovery-plannen die we regelmatig testen door het uitvoeren van oefeningen in samenwerking met andere afdelingen.

Vanwege de dreiging door decryptie van data door kwantumcomputers hebben we een richtlijn/standaard ontwikkeld, die voorschrijft welke cryptografische algoritmes wel of juist niet zijn toegestaan. We richten ons onder andere op kwaliteitsverbeteringen, IT risk management en specifieke risico's met betrekking tot quantumtechnologie.

ZO HOOG SCHATTEN WE HET RISICO IN

Ten opzichte van 2023 schatten we de kans hoger in. We hebben onze basismaatregelen steeds beter op orde en op securitygebied ontplooiën we aanzienlijk meer activiteiten dan voorheen. Tegelijkertijd hebben we te maken met een steeds groter dreigingsbeeld, mede als gevolg van geopolitieke ontwikkelingen.

C ONGEVALLEN VAN MEDEWERKERS OF OMSTANDERS ALS GEVOLG VAN ONVEILIGE SITUATIES OF FALENDE ASSETS

DIT RISICO LOPEN WE

Het werk aan energienetten brengt risico's met zich mee voor de veiligheid of gezondheid van medewerkers en/of omstanders. Vanwege de aard van de primaire processen (het werken in de elektriciteits- en gasinfrastructuur en het werken in de publieke ruimte) is de kans op een ongeval of gezondheidsschade van medewerkers altijd aanwezig. Ook als gevolg van falende bedrijfsmiddelen of materiaalfouten kunnen ernstige veiligheidsrisico's ontstaan voor medewerkers en omstanders.

Personeelsschaarste en de uitstroom van ervaren medewerkers hebben invloed op vakmanschap en leiden tot een hogere werkdruk en daarmee in potentie tot een verhoogd veiligheidsrisico. Ook bij het verleggen van werkzaamheden naar aannemers of het inzetten van anderstaligen of buitenlandse partijen, besteden we extra aandacht aan het borgen van de veiligheid.

ZO VERKLEINEN WE HET RISICO

Enexis geeft de hoogste prioriteit aan veiligheid. Al jaren loopt de Veiligheid op 1-campagne, waarmee alle medewerkers bewust gemaakt en gehouden worden van het belang van veiligheid. We letten op de veiligheidsperformance bij onze aannemers en er is verhoogde aandacht voor de opvolging van de zogenoemde werkplekdialog. Tevens loopt er een programma met als doel om op termijn veel vaker gas- en spanningsloos te werken.

Daarnaast analyseren we continu het risico op onveilige situaties in onze elektriciteits- en gasnetten. We hebben een adequaat onderhouds- en vervangingsbeleid om de kans op onveilige situaties zoveel mogelijk te beperken. Team Preventie Graafschade ziet toe op het voorkomen van schade door graafwerkzaamheden door derden. Het team ziet in het bijzonder toe op werkzaamheden van glasvezelbedrijven, vanwege het relatief hoge risico op schade als gevolg van de aanleg van glasvezel. Om de veiligheid van slimme meters te waarborgen testen en controleren we iedere partij slimme meters.

ZO HOOG SCHATTEN WE HET RISICO IN

De waardering van dit risico is niet gewijzigd ten opzichte van vorig jaar. We zien op het gebied van veiligheid geen ontwikkelingen die aanleiding zijn voor een andere positionering. Het onderwerp veiligheid heeft onze onverminderde aandacht.

D OMVANGRIJKE EN/OF FREQUENTE ONDERBREKINGEN VAN DE ENERGIEVOORZIENING

DIT RISICO LOPEN WE

Door natuurrampen (bijvoorbeeld aardbevingen, overstromingen etc.) of door moedwillig handelen, kunnen ernstige storingen optreden in onze netten, met langdurige en omvangrijke onderbrekingen van de energievoorziening tot gevolg. Ook door de zwaardere belasting van ons elektriciteitsnetwerk neemt de kans op omvangrijke storingen toe.

Daarnaast raakt het midden- en laagspanningsnet steeds verder belast, voornamelijk als gevolg van het toenemend aantal zonnepanelen op huishoudelijke daken. Dit leidt tot een stijgend aantal (kleine) onderbrekingen van de energievoorziening.

ZO VERKLEINEN WE HET RISICO

Enexis voert een adequaat onderhouds- en vervangingsbeleid om de kans op grote calamiteiten zoveel mogelijk te beperken. We hebben vervangende bedrijfsmiddelen om snel in te kunnen zetten bij noodsituaties. We scherpen onze crisismanagementplannen voortdurend aan naar aanleiding van daadwerkelijk opgetreden crises en houden regelmatig crisisoefeningen. We hebben specifieke maatregelen gericht op tele-kwetsbaarheid en overstromingen. Storingen worden geregistreerd en geanalyseerd, zodat we de juiste preventieve maatregelen kunnen nemen. Daarnaast blijven we internationale ontwikkelingen volgen en mogelijke (potentiële) consequenties hiervan voor Enexis.

We blijven proactief investeren de verzwaring van onze midden- en laagspanningsnetten. Om dit te bewerkstelligen, zijn we twee grootschalige projecten gestart. Intensieve afstemming tussen alle betrokken partijen is hier onderdeel van. Ook het inzetten van netredundantie en het gebruik van noodvoorzieningen, dragen bij aan het minimaliseren van uitval.

De jaarlijkse uitvalduur (JUD) is een zeer belangrijke prestatie-indicator van Enexis. Onze afdelingen Asset management en Productie zijn dagelijks in de weer om deze zo laag mogelijk te houden.

ZO HOOG SCHATTEN WE HET RISICO IN

We zoeken de grenzen van ons net steeds verder op. Daardoor zien we de kans op grote onderbrekingen toenemen. Daarnaast zien we de kans op regelmatige (kleinere) onderbrekingen toenemen als gevolg van de overbelasting van ons net.

E FINANCIËLE POSITIE WORDT SLECHTER DOOR RENTE- EN PRIJSEFFECTEN

DIT RISICO LOPEN WE

Ontwikkelingen op het gebied van rente, energieprijzen, inflatie, grondstoffen en valutakoersen hebben invloed op ons resultaat, onze financiële ratio's en daarmee op de financierbaarheid van Enexis. Deze ontwikkelingen kunnen zodanig zijn dat er beperkingen ontstaan voor onze financieringscapaciteit. Dan ontstaan extra eigen-vermogenbehoeften terwijl de bedrijfsactiviteiten gelijk blijven. Met name de prijsrisico's ten aanzien van rente- en energieprijzen (in verband met de inkoop netverliezen) kunnen leiden tot een aanzienlijke extra behoefte aan eigen vermogen.

ZO VERKLEINEN WE HET RISICO

Om het renterisico te beheersen heeft Enexis meerdere instrumenten ter beschikking en blijven we de mogelijke effecten van renteontwikkeling op de voet volgen. De blootstelling aan grondstofprijzrisico's neemt toe met Enexis' omvang. Dit risico wordt momenteel niet actief beheerst. Voor de netverliezen elektriciteit en gas wordt het risico tot en met 2031 actief ingedekt door zekere volumes in te kopen.

ZO HOOG SCHATTEN WE HET RISICO IN

De onderneming blijft ook in de toekomst onderhevig aan dit risico, renteveranderingen in het verleden betekenen niet dat er in de toekomst geen (grote) renteveranderingen zullen zijn.

F WENDBAARHEID ENEXIS ONVOLDOENDE OM COMPLEXE EN RIGOUREUZE VERANDERINGEN DOOR TE VOEREN

DIT RISICO LOPEN WE

De onzekerheden rondom de klantvraag zijn groot. Zie ook risico A. Het risico bestaat dat wanneer onze klantprocessen zich onvoldoende snel kunnen aanpassen onze doelen in gevaar komen. Het gaat hierbij om doelen op onder andere de gebieden van realisatie, het aankondigen van transportschaarste, het vrijgeven van transportvermogen, het sluiten van contracten met betrekking tot congestiemanagement en de klanttevredenheid. Als we onvoldoende wendbaar zijn, kan dat ook onze slagvaardigheid en betrouwbaarheid in gevaar brengen. Dit doet een groot beroep op het vermogen van de organisatie en medewerkers om te veranderen.

We hebben de wil om te veranderen en versnellen, maar vanwege de complexiteit van processen gaat dit niet altijd zo snel als we willen. Ook in de keten van Marktfacilitering is sprake van een snel veranderend speelveld waar we als Enexis op moeten kunnen anticiperen.

ZO VERKLEINEN WE HET RISICO

Vanuit een ketenplan Grootverbruik & Netten (GV&N) werken we aan verbeterde processen en producten, met een Productboard en bijbehorend productportfolio.

Relatiemanagement vinden we erg belangrijk. Er is daarom een specifiek congestieteam actief. Daarnaast werken we intensief samen met diverse partijen binnen de sector. We kennen sectorprogramma's waarin Enexis is vertegenwoordigd, met strakke programmasturing en gericht op vereenvoudiging van governance en slimmer inzetten van resources. Het plan voor het intensiveren van deze samenwerking wordt verder uitgewerkt en geïmplementeerd.

We richten ons daarnaast op de verdere implementatie van het codebesluit Congestiemanagement. Ook stellen we een Afwegingskader op voor de bepaling van welke contracten in 2025 aangeboden kunnen worden binnen de beperkte contracteringsmogelijkheden.

Om de wendbaarheid van medewerkers te verhogen is het ontwikkelen van leiderschapsvaardigheden een doorlopend strategisch initiatief. Het programma Future Fit Leadership zal doorontwikkeld en verder uitgerold worden naar het middenmanagement. Via diverse initiatieven zoals leiderschapsprogramma's en het persoonlijke beoordelings- en ontwikkelingsprogramma, worden management en andere medewerkers gestimuleerd om meer wendbaar te worden en te werken, meer lef te tonen en out-of-the box te denken. In ons Aanname-, Management Development- en Vitaliteitsbeleid, besteden we bewust aandacht aan de vaardigheden wendbaarheid en lef tonen.

Om de inzetbaarheid van medewerkers te vergroten, zal naast slim en innovatief opleiden ook meer aandacht komen voor duurzame inzetbaarheid, ontwikkelpaden en een goede werkbeleving.

ZO HOOG SCHATTEN WE HET RISICO IN

We schatten het risico hoger in dan vorig jaar. De snelheid waarmee externe en interne ontwikkelingen elkaar opvolgen, alsook de benodigde jaarlijkse groei aan werkvolume, staat op gespannen voet met onze (verander)capaciteit.

G REPUTATIESCHADE OMDAT WE NIET ADEQUAAT REAGEREN OP KLACHTEN EN KLANTEN GEEN HANDELINGSPERSPECTIEF KUNNEN BIJEN

DIT RISICO LOPEN WE

Klanten en stakeholders zijn op zoek naar perspectief om hun eigen doelstellingen te realiseren. We kunnen de door hen gevraagde transparantie echter niet altijd bieden. Planning en realisatie van netinvesteringen zijn onzeker. Nieuwe producten of technische oplossingen moeten verder ontwikkeld worden. We proberen zoveel mogelijk samen met onze stakeholders de plannen voor de toekomst op te stellen. Deze intensieve samenwerking leidt echter tot verwachtingen die we niet altijd kunnen waarmaken.

Als gevolg van gebeurtenissen of negatieve berichtgeving over andere spelers in de branche, kan een negatieve impact ontstaan op de beeldvorming van Enexis. Door al deze onzekerheden groeit de kans op klachten, claims, imagoschade en kan mogelijk zelfs discussie ontstaan over onze 'license to operate'. Het risico bestaat dat we niet tijdig en adequaat kunnen reageren als zich één van deze situaties voordoet.

ZO VERKLEINEN WE HET RISICO

We werken intern en in de sector (Netbeheer Nederland) aan meer transparantie richting de buitenwereld met betrekking tot inzicht in wachtrijen en handelingsperspectief (wanneer dan wel weer capaciteit). Er lopen initiatieven om te komen tot een verbeterde communicatie en klantbediening, zoals meer maatwerk in de klantbediening, het communiceren van 'de nieuwe realiteit', een digitaal inloopsprekkuur, de inrichting van een Productboard en productportfolio, webinars en draaiboeken voor bedrijven(terreinen).

Daarnaast is er meer aandacht aan verwachtingsmanagement bij stakeholders. We werken samen in taskforces per provincie waar de pMIEK (provinciaal Meerjarenprogramma's Infrastructuur Energie en Klimaat) wordt besproken. Deze is gericht op prioriteren en programmeren. We zijn bezig met een Campagne Energiesysteem van de Toekomst, waarin we stakeholders meenemen in wat we doen en wat dit betekent.

We kennen op het gebied van communicatie ook meer generieke maatregelen. Onze communicatieadviseurs zijn betrokken bij de operatie. We monitoren onze relatie met stakeholders. Met trainingen, bijvoorbeeld op het gebied van sociale veiligheid, worden doorlopend de competenties van onze medewerkers vergroot. Bijvoorbeeld voor klantgerichte communicatie en het managen van verwachtingen. Daarnaast hebben we een goede structuur voor crisiscommunicatie. Zo kunnen we in het geval van een crisis snel, open en transparant communiceren.

Sectorbreed werken we aan een communicatieframe om verwachtingen beter te managen. Hierbij is ook aandacht voor wat het toekomstbestendige energiesysteem vraagt als het gaat om gedrag van klanten (meer flexibiliteit). Ook blijven we werken aan een positieve beeldvorming, bijvoorbeeld door uit te leggen wat onze rol is en te laten zien hoeveel werk we verzetten om de energietransitie te realiseren. Tenslotte werken we aan het verstrekken van transparantere informatie over nieuwe producten, zoals het Overheidsportaal met onze kaarten en buurtvoorstellen.

ZO HOOG SCHATTEN WE HET RISICO IN

We schatten het risico even hoog in als vorig jaar. We krijgen steeds meer media-aandacht. Tegelijkertijd lukt het ons steeds beter om tijdig en transparant te communiceren. Per saldo blijft het risico gelijk.

H BEPERKINGEN EN ONZEKERHEDEN REGELGEVING EN VERGUNNINGSPROCESSEN

DIT RISICO LOPEN WE

Bestaande wet- en regelgeving en onzekerheden over nieuwe wetgeving belemmeren of kunnen ons gaan belemmeren om adequaat en snel te reageren op de klantvraag en uitbreiding van het net.

Het energiesysteem van de toekomst heeft ruimte nodig, boven én onder de grond. Door uitdagingen op het vlak van ruimtelijke inpassing kan Enexis onvoldoende snel netinfrastructuur bijbouwen. Bij planvorming komen de ruimtelijke aspecten van de energievoorziening vaak pas laat in beeld. Planologische procedures en de bijbehorende doorlooptijden dreigen een belangrijke vertragende factor te worden bij netuitbreidingen. Wij zijn hierover intensief in contact met gemeenten. We dragen goede voorbeelden actief uit, in de hoop deze ook op andere plekken te kunnen realiseren.

Verder is er sprake van toenemende juridisering. Er ontstaan regelmatig procedures als we afwijken van (wettelijke) aansluittermijnen of als we de aangevraagde transportcapaciteit moeten weigeren. Daarbij is de juridische structuur van nieuwe producten nog niet ontgonnen en complex. Ook lopen we tegen uiteenlopende interpretatie van nieuwe regelgeving aan. Dit zorgt voor onvrede in de maatschappij. Het vraagt meer capaciteit en geld vanuit Enexis om nieuwe oplossingen uit te denken, te bemiddelen bij het vinden van oplossingen met de klant en het voorkomen van juridische procedures.

Een ander element is onze afhankelijkheid van de Nederlandse politiek. Trage besluitvorming en wijzigingen in de inhoud van wet- en regelgeving maken het voor Enexis lastig om koers te bepalen. Deze onvoorspelbaarheid en traagheid in de besluitvorming kan gevolgen hebben bij de ontwikkeling van langetermijnoplossingen.

ZO VERKLEINEN WE HET RISICO

Met het programma Keten Optimalisatie Ruimtelijke Ordening (KORO) zorgen we ervoor dat ruimtelijke ordening geen obstakel vormt voor onze doelen. Het KORO programma heeft als doelstellingen om de kwaliteit van de RO-keten te maximaliseren, de voorspelbaarheid van de RO-keten te verhogen en de doorlooptijden in de RO-keten te verkorten.

Om de toenemende jurisdisering te voorkomen, wordt de afdeling Corporate & Legal Affairs (CLA) intensief betrokken bij bijvoorbeeld de uitrol van congestie management ter vergroting van beschikbare transportcapaciteit. CLA draagt bij aan de (door)ontwikkeling en implementatie van flexproducten. Doorgevoerde verbeteringen in de bewijsvoering ter onderbouwing van congestieproblematiek in rechtszaken, worden geëvalueerd en gestandaardiseerd. Tenslotte wordt de rechtspraak op relevantie onderwerpen geanalyseerd. De conclusies worden gedeeld met de operatie en directie, en vervolgens gebruikt om processen te verbeteren.

Om beter grip te krijgen op voor ons en onze sector essentiële wet- en regelgeving, hebben we rechtstreeks en vanuit de sector intensief contact met de landelijke overheid.

ZO HOOG SCHATTEN WE HET RISICO IN

In dit risico zijn drie risico's gebundeld, namelijk 'Ruimtelijke Ordening', 'Toenemende jurisdisering als gevolg van schaarste' en 'Traagheid en wijzigingen in wet en regelgeving'. Met name het eerste risico manifesteert zich steeds nadrukkelijker in het productieproces. Daarom schatten we het risico hoger in dan vorig jaar.

I ONVOLDENDE KWALITEIT VAN DATA LEIDT TOT ONBETROUWBARE (TOEKOMSTIGE) STURINGSINFORMATIE

DIT RISICO LOPEN WE

De nauwkeurigheid, volledigheid en tijdige beschikbaarheid van gegevens is essentieel voor Enexis. Deze gegevens zijn noodzakelijk in onze dagelijkse processen, om verantwoordingsinformatie op te stellen (zoals het jaarverslag) en om te sturen.

In de toekomst zullen we steeds meer gebruik maken van prognostische modellen, waarmee we trachten het verloop van ontwikkelingen te voorspellen. Hoe beter de kwaliteit van data, hoe betrouwbaarder de uitkomsten.

ZO VERKLEINEN WE HET RISICO

Onze Data Governance inrichting en processen zorgen ervoor dat data-eigenaren en managers betrokken worden in het beschikbaar maken van de data waar ze verantwoordelijk voor zijn. Zo borgen we dat de data goed worden gerepresenteerd, en dat de interpretaties van de data juist zijn.

De afgelopen jaren zijn we bezig geweest om een hoger datavolwassenheidsniveau te bereiken. We zijn proactief bezig met het vaststellen en documenteren van onze belangrijkste bedrijfsdata. Na de beoordeling van de kwaliteit bepalen we welke data aan de norm voldoen en welke niet. Op basis daarvan bepalen we wat ervoor nodig is om de kwaliteit te verbeteren, en formuleren hiervoor acties.

Daarnaast bouwen we ons metadataframework en datakwaliteitsframework uit, om ervoor te zorgen dat onze data zodanig worden georganiseerd dat al onze middelen, technieken en processen als één consistent data-ecosysteem gaan samenwerken.

ZO HOOG SCHATTEN WE HET RISICO IN

Dit betreft een nieuw als strategisch geïdentificeerd risico. Door het toenemende gebruik van data in prognostische modellen worden de eisen aan de kwaliteit van data alleen maar hoger. Hoewel we het risico op dit moment nog als gemiddeld (in termen van kans en impact) wegen, voorzien we dat risico's rondom onze datakwaliteit de komende jaren alleen maar belangrijker zullen worden.

Personalia directie

RUTGER VAN DER LEEUW

Voorzitter directie/CEO

Achtergrond

Rutger van der Leeuw (1976-Nederlandse nationaliteit-m) is chief executive officer (CEO). Daarvoor bekleedde hij de functies van chief operating officer, directeur infra, directeur klant & markt en manager inkoop. Eerder was hij werkzaam in diverse managementposities bij KPN.

MARIËLLE VOGT

Lid directie/CFO

Achtergrond

Mariëlle Vogt (1965-Nederlandse nationaliteit-v) is chief financial officer (CFO). Mariëlle startte in 2017 bij Enexis Groep als directeur financiën. Daarvoor bekleedde zij de positie van financieel directeur bij de TU Delft. Eerder werkte Mariëlle geruime tijd voor KPN op diverse financiële management posities.

Nevenfuncties

Naast haar functie als CFO bij Enexis Groep was Mariëlle tot medio oktober 2024 lid van de raad van advies en voorzitter van de auditcommissie van de Sociale Verzekeringsbank. Met ingang van 1 januari 2025 is zij commissaris bij Deloitte Nederland en voorzitter van de Audit & Finance Committee.

HAN SLOOTWEG

Lid directie/COO

Achtergrond

Han Slootweg (1976-Nederlandse nationaliteit-m) is chief operations officier (COO). Han begon zijn loopbaan als Risico Analist bij Essent, na zijn promotie in de Elektrotechniek aan de TU Delft. Sinds de vorming van Enexis in 2008 is hij werkzaam voor Enexis, waar hij verschillende (management)functies heeft vervuld. De laatste 7 jaar was Han als Directeur Asset Management verantwoordelijk voor de uitbreidings- en instandhoudingsstrategie van de gas- en elektriciteitsnetten van Enexis. Van 2009 tot en met 2024 was Han tevens deeltijdhoogleraar Smart Grids bij de Faculteit Electrical Engineering van de TU Eindhoven

JEROEN SANDERS

Lid directie/CTO

Achtergrond

Jeroen Sanders (1973-Nederlandse nationaliteit-m) is chief transition officer (CTO). In deze rol richt hij zich op het samen met stakeholders vormgeven en bouwen van het energiesysteem van de toekomst met speciale aandacht voor asset management, innovatie & digitalisering en marktfacilitering. Jeroen bekleedde diverse management- en directiefuncties binnen Enexis Groep, waaronder de functie van directeur ICT. Daarvoor was hij actief als algemeen directeur van Endinet, manager duurzaam bij Fudura en in verschillende managementposities bij Edon en Essent.

Nevenfuncties

Naast zijn functie als CTO bij Enexis Groep is Jeroen vice-president van de board van Gas Distributors for Sustainability (GD4S), Bestuurslid van de Stichting Kunstcollectie Essent en Board Member van ElaadNL.

Bestuursverklaring

De directie is verantwoordelijk voor de effectiviteit van de opzet en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem van Enexis. Dit systeem heeft als doel de realisatie van strategische, operationele en financiële doelstellingen te bewaken en richt zich op alle facetten van de onderneming. Van strategische en operationele risico's tot de betrouwbaarheid van (financiële) rapportages en het voldoen aan wet- en regelgeving.

In het hoofdstuk **Risicobeheersing** is ons interne risicobeheersings- en controlesysteem en ons risicoprofiel beschreven. Geen enkel systeem kan absolute zekerheid geven dat we ondernemingsdoelstellingen realiseren of materiële fouten, verliezen, fraude of overtreding van wet- en regelgeving in de processen en financiële verslaggeving voorkomen. De directie heeft de opzet en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem gedurende 2024 geëvalueerd, mede op basis van de business control-informatie, 'Letters of Representation' en rapportages van de interne auditor en de externe accountant. De uitkomsten van deze evaluatie en het risicoprofiel zijn besproken met de Auditcommissie van de raad van commissarissen van de Holding, in aanwezigheid van de interne auditor en externe accountant.

Wij verklaren dat:

- dit verslag in voldoende mate inzicht geeft in tekortkomingen in de werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem;
- voornoemde systeem een redelijke mate van zekerheid geeft dat de (financiële) verslaggeving geen onjuistheden van materieel belang bevat;
- het naar de huidige stand van zaken gerechtvaardigd is dat de financiële verslaggeving is opgesteld op going concern basis;
- in dit verslag de materiële risico's en onzekerheden zijn vermeld, voor zover die relevant zijn ter zake van de verwachting van de continuïteit van de vennootschap voor een periode van twaalf maanden na opstelling van het verslag.

's-Hertogenbosch, 5 maart 2025

Directie Enexis Netbeheer B.V.

Rutger van der Leeuw, CEO

Mariëlle Vogt, CFO

Han Slootweg, COO

Jeroen Sanders, CTO

Jaarrekening

Jaarrekening 2024

WINST-EN-VERLIESREKENING

€ miljoen	Noot	2024	2023
Netto-omzet	1	2.595	2.013
Af: Kosten van transportdiensten en van distributieverliezen	2	952	809
Overige bedrijfsopbrengsten	3	27	0
Voor bedrijfsactiviteiten beschikbaar saldo		1.670	1.204
Personeelskosten	4	597	498
Afschrijvingen en buitengebruikstellingen	5	416	390
Kosten uitbesteed werk, materialen en andere externe kosten	6	546	477
Overige bedrijfskosten	7	37	16
Geactiveerde kosten eigen productie	8	-288	-253
		1.308	1.128
Bedrijfsresultaat		362	76
Financiële baten	9	0	0
Financiële lasten	9	88	62
Financiële baten en lasten		-88	-62
Resultaat vóór belastingen		274	14
Belastingen	11	-66	0
Resultaat na belastingen		208	14
Toekomend aan:			
Minderheidsaandeelhouders		0	0
Aandeelhouder		208	14

OVERZICHT VAN HET TOTAALRESULTAAT

€ miljoen	2024	2023
Resultaat na belastingen	208	14
Totaalresultaat incl. niet-gerealiseerde resultaten¹	208	14
Toekomend aan:		
Minderheidsaandeelhouders	0	0
Aandeelhouder	208	14

¹ Enexis Netbeheer B.V. heeft geen niet-gerealiseerde resultaten.

BALANS

€ miljoen	Noot	31 december 2024	31 december 2023
Activa			
Materiële vaste activa	12	10.337	9.397
Immateriële vaste activa	13	188	161
Vaste activa		10.525	9.558
Voorraden	14	168	150
Vorderingen	15	287	218
Vlottende activa		455	368
Totaal activa		10.980	9.926

€ miljoen	Noot	31 december 2024	31 december 2023
Passiva			
Geplaatst en gestort aandelenkapitaal		0	0
Agioreserve		1.722	1.722
Algemene reserve		2.700	2.693
Resultaat van het boekjaar		208	14
Eigen vermogen	16	4.630	4.429
Rentedragende verplichtingen (langlopend)	17	3.481	2.984
Vooruitontvangen bijdragen in aanleg van netten en aansluitingen	19	1.281	1.215
Langlopende verplichtingen		4.762	4.199
Handelsschulden en overige te betalen posten	20	495	441
Rentedragende verplichtingen (kortlopend)	21	1.045	821
Voorzieningen (kortlopend)	18	10	1
In volgend jaar te amortiseren vooruitontvangen bijdragen	19	38	35
Kortlopende verplichtingen		1.588	1.298
Totaal passiva		10.980	9.926

KASSTROOMOVERZICHT

€ miljoen	Noot	2024	2023
Resultaat na belastingen		208	14
Aanpassingen voor:			
Afschrijvingen en buitengebruikstellingen	5	416	390
Geamortiseerde bijdragen in aanleg van netten en aansluitingen	19	-38	-34
Ontvangen bijdragen in aanleg van netten en aansluitingen	19	107	126
Mutatie voorzieningen (langlopend)	18	0	-5
Financiële baten	9	0	0
Financiële lasten	9	88	62
Mutatie werkkapitaal exclusief rente	22	-70	-6
Overige		3	0
Ontvangen rente	22	0	0
Betaalde rente	22	-42	-23
Kasstroom uit operationele activiteiten		672	524
Investerings in materiële vaste activa	12	-1.342	-1.056
Investerings in immateriële vaste activa	13	-41	-35
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-1.383	-1.091
Kasstroom voor financieringsactiviteiten		-711	-567
Oprname van rentedragende verplichtingen	17 en 21	494	500
Aflossing van rentedragende verplichtingen	17 en 21	0	0
Uitbetaald dividend	24	-7	-76
Aanzuivering liquide middelen	17 en 21	224	143
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		711	567
Totaal kasstromen		0	0
Netto liquide middelen begin boekjaar	22	0	0
Netto liquide middelen ultimo boekjaar	22	0	0

Het saldo van de liquide middelen van Enexis Netbeheer B.V. wordt op verslaggevingsdatum automatisch op de hoofdrekening van Enexis Holding N.V. geconcentreerd of indien er sprake is van een negatief saldo vanaf deze hoofdrekening aangezuiverd. Ultimo 2024 is € 1.045 miljoen vanaf de hoofdrekening van Enexis Holding N.V. aangezuiverd (2023: € 821 miljoen).

MUTATIEOVERZICHT VAN HET EIGEN VERMOGEN

€ miljoen	Aantal gewone aandelen	Aandelenkapitaal	Agio-reserve	Algemene reserve	Resultaat boekjaar	Totaal eigen vermogen
Stand per 1 januari 2023	201	-	1.722	2.618	151	4.491
Bestemming resultaat 2022	-	-	-	75	-75	0
Dividuitkering over 2022	-	-	-	-	-76	-76
Resultaat na belastingen 2023	-	-	-	-	14	14
Mutaties 2023	-	-	-	75	-137	-62
Stand per 31 december 2023	201	-	1.722	2.693	14	4.429
Stand per 1 januari 2024	201	-	1.722	2.693	14	4.429
Bestemming resultaat 2023	-	-	-	7	-7	0
Dividuitkering over 2023	-	-	-	-	-7	-7
Resultaat na belastingen 2024	-	-	-	-	208	208
Mutaties 2024	-	-	-	7	194	201
Stand per 31 december 2024	201	-	1.722	2.700	208	4.630

Toelichtingen op de jaarrekening

1. ALGEMENE INFORMATIE

Enexis Netbeheer B.V. is gevestigd aan de Magistratenlaan 116 te 's-Hertogenbosch in Nederland (KVK nummer 17131139) en is verantwoordelijk voor de aanleg, het onderhoud, het beheer en de ontwikkeling van de distributienetten voor elektriciteit (stroomkabels en midden- en laagspanningsstations) en gas (gasleidingen en gasstations). Enexis Netbeheer B.V. is een besloten vennootschap waarvan de aandelen voor 100% worden gehouden door Enexis Holding N.V.

De door Enexis Netbeheer B.V. opgestelde en door EY Accountants B.V. gecontroleerde jaarrekening is op 5 maart 2025 ter ondertekening voorgelegd aan de directie. De door de directie ondertekende jaarrekening wordt middels ondertekening van de aandeelhoudersbesluiten op 6 maart 2025 vastgesteld door de Aandeelhouder (Enexis Holding N.V.).

Met deze jaarrekening wordt ook voldaan aan de wettelijke verplichting zoals opgenomen in artikel 43 van de Elektriciteitswet 1998 en artikel 32 van de Gaswet.

2. GRONDSLAGEN VOOR DE FINANCIËLE VERSLAGGEVING

2.1 ALGEMEEN

De jaarrekening van Enexis Netbeheer B.V. is opgesteld in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards (IFRS) zoals aanvaard binnen de Europese Unie. Voorts is de jaarrekening opgesteld volgens de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW. De jaarrekening is opgesteld op basis van historische kosten, tenzij anders vermeld.

De jaarrekening van Enexis Netbeheer B.V. bevat de winst-en-verliesrekening, het overzicht van het totaalresultaat, de balans, het kasstroomoverzicht en het mutatieoverzicht van het eigen vermogen. De toelichtingen bij de in de jaarrekening opgenomen financiële overzichten maken integraal deel uit van de jaarrekening van Enexis Netbeheer B.V.

De functionele valuta van Enexis Netbeheer B.V. is de euro. Alle bedragen zijn, tenzij anders vermeld, opgenomen in miljoenen euro's. Aan- en verkooptransacties in vreemde valuta worden op transactiedatum verwerkt tegen de koers van afwikkeling.

De jaarrekening van Enexis Netbeheer B.V. is opgesteld op basis van de continuïteitsveronderstelling. Dit betekent dat de in de jaarrekening gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op de veronderstelling dat de vennootschap voor een periode van minimaal twaalf maanden na opstelling van het jaarverslag de continuïteit kan handhaven. De directie van Enexis Netbeheer B.V. heeft een beoordeling gemaakt van de mogelijkheid van de vennootschap om de continuïteit te handhaven. Op basis hiervan is geconcludeerd dat er geen materiële onzekerheden bestaan omtrent de mogelijkheid van de vennootschap om de continuïteit voor een periode van minimaal twaalf maanden na opstelling van het jaarverslag te handhaven.

Enexis Netbeheer B.V. maakt voor zijn bedrijfsvoering onder andere gebruik van personeelsleden en activa van Enexis Personeel B.V. De kosten voor het inzetten van personeelsleden van Enexis Personeel B.V. bij de primaire afdelingen Asset Management, Infra en Klant & Markt van Enexis Netbeheer B.V. worden door Enexis Personeel B.V. als personeelskosten doorbelast op basis van afgesloten overeenkomsten (DVO's/SLAs) aan Enexis Netbeheer B.V. Deze personeelskosten worden in de jaarrekening van Enexis Netbeheer B.V. verantwoord als "Inhuur personeel bij Enexis Personeel B.V." onder de "Personeelskosten". De kosten van Enexis Personeel B.V. voor de ondersteunende- en stafmatige afdelingen worden op basis van afgesloten overeenkomsten (DVO's/SLA's) doorbelast aan Enexis Netbeheer B.V. en hebben onder andere betrekking op facilitaire diensten alsmede de inzet van personeel. Deze kosten zijn verantwoord als "Uitbestede stafdiensten aan Enexis Personeel B.V." onder de "Kosten uitbesteed werk, materialen en andere externe kosten". De betreffende activa en passiva, zoals software, gebouwen maar ook de voorzieningen voor personeelsbeloningen, zijn op de balans van Enexis Personeel B.V. verantwoord.

2.2 WIJZIGINGEN IN IFRS

NIEUWE STANDAARDEN VAN KRACHT IN 2024

Per 1 januari 2024 zijn de volgende gewijzigde IFRS-standaarden van kracht geworden:

- Wijzigingen in IFRS 16 Leases: Leaseverplichting bij een sale-and-leaseback transactie, van kracht per 1 januari 2024.
- Wijzigingen in IAS 1 Presentatie van de jaarrekening: Classificatie van verplichtingen als kortlopend of langlopend, van kracht per 1 januari 2024.
- Wijzigingen in IAS 7 kasstroomoverzicht en IFRS 7 Financiële instrumenten: toelichtingen: financieringsregelingen voor leveranciers, van kracht per 1 januari 2024.

De wijzigingen in de standaarden hebben geen directe gevolgen voor het vermogen en het resultaat of zijn niet van toepassing op Enexis Netbeheer B.V.

TOEKOMSTIGE STANDAARDEN DIE NOG NIET VAN KRACHT ZIJN OP RAPPORTAGEDATUM

Naast bovengenoemde nieuwe en/of gewijzigde standaarden, hebben de IASB en het IFRIC nieuwe en/of gewijzigde standaarden en interpretaties uitgebracht die nog niet van kracht zijn op rapportagedatum. Deze standaarden en interpretaties kunnen alleen worden toegepast als ze zijn goedgekeurd door de Europese Unie. De toekomstige wijzigingen in de standaarden en interpretaties hebben naar verwachting geen directe gevolgen voor het vermogen en het resultaat of zijn niet van toepassing op Enexis Netbeheer B.V. en worden om die reden niet nader toegelicht in de jaarrekening.

2.3 GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

SCHATTINGEN EN VERONDERSTELLINGEN

Het opstellen van financiële overzichten vereist het gebruik van schattingen en oordeelsvorming. In het geval van significante schattingen is er per definitie sprake van een grote mate van schattingsonzekerheden. De werkelijke resultaten zullen door deze grote mate van schattingsonzekerheden in veel gevallen afwijken van de gemaakte schatting en aannames. De bedrijfswaardeberekening in het kader van de goodwill impairment test (noot 13. Immateriële vaste activa) is een schatting waarop een hogere mate van oordeelsvorming en complexiteit van toepassing is. Deze schatting wordt door het management als significant aangemerkt. Gedetailleerde informatie over deze schatting, inclusief toelichting van de toegepaste uitgangspunten en sensitiviteit, is opgenomen in noot 13. Immateriële vaste activa.

Saldering

Saldering van actief- en passiefposten vindt per tegenpartij plaats indien er sprake is van een contractueel recht om de opgenomen bedragen te salderen en er sprake is van de intentie om te salderen. Ontbreekt het recht om bedragen te salderen of het voornemen actief- en passiefposten gelijktijdig af te wikkelen, dan worden deze apart verantwoord.

Daar waar op basis van een contract het recht bestaat tot het salderen van actief- en passiefposten, wordt dit in de betreffende noot toegelicht. Hierbij worden tevens de saldi van de actief- en passiefpost nader toegelicht.

Presentatie

De presentatie van de winst-en-verliesrekening volgt de categoriale indeling. De kosten van transportdiensten en van distributieverliezen worden meteen na de netto-omzet en overige bedrijfsopbrengsten gepresenteerd vanwege de relatie met de netto-omzet, alsmede het onderscheid ten opzichte van de door onze organisatie op korte termijn meer beïnvloedbare andere bedrijfskosten.

Waardering tegen reële waarde

De reële waarden van de rentedragende verplichtingen worden toegelicht in noot 23. Financieringsbeleid en risico's financiële instrumenten. Reële waarde is de prijs die zou worden ontvangen om een actief te verkopen of die zou worden betaald om een verplichting over te dragen in een reguliere transactie tussen marktdeelnemers op de waarderingsdatum. Bij een waardering tegen reële waarde wordt ervan uitgegaan dat de transactie om het actief te verkopen of de verplichting over te dragen plaatsvindt:

- op de belangrijkste markt voor het actief of de verplichting; of, als die er niet is,
- op de voordeligste markt voor het actief of de verplichting.

Enexis Netbeheer B.V. dient toegang te hebben tot de belangrijkste of voordeligste markt.

De reële waarde van een actief of een verplichting wordt bepaald met behulp van de veronderstellingen waarvan marktdeelnemers zouden uitgaan bij het waarderen van het actief of de verplichting, in de veronderstelling dat marktdeelnemers in hun economisch belang handelen. Bij de waardering van een niet-financieel actief tegen reële waarde wordt rekening gehouden met het vermogen van een marktdeelnemer om economische voordelen te genereren door het actief maximaal en optimaal te gebruiken óf door het te verkopen aan een andere marktdeelnemer die het actief maximaal en optimaal zou gebruiken.

Enexis Netbeheer B.V. gebruikt waarderingstechnieken die in de gegeven omstandigheden geëigend zijn en waarvoor voldoende gegevens beschikbaar zijn om de reële waarde te bepalen, en waarbij zo veel mogelijk relevante waarneembare inputs en zo weinig mogelijk niet-waarneembare inputs worden gebruikt.

Alle activa en verplichtingen ten aanzien waarvan de reële waarde wordt bepaald of in de jaarrekening wordt vermeld, worden in de navolgende reële waarde hiërarchie ingedeeld, op basis van de input van het laagste niveau dat significant is voor de gehele waardering:

- niveau 1: De reële waarde is gelijk aan genoteerde prijzen in een actieve markt.
- niveau 2: De reële waarde is gebaseerd op parameters die direct of indirect in de markt waarneembaar zijn.
- niveau 3: De reële waarde is gebaseerd op parameters die niet in de markt waarneembaar zijn.

Voor activa en verplichtingen die op terugkerende basis in de jaarrekening worden opgenomen tegen reële waarde, stelt Enexis Netbeheer B.V. aan het einde van iedere verslagperiode door herbeoordeling vast of er sprake is van wijzigingen in de niveau-indeling van de hiërarchie (op basis van de input van het laagste niveau dat significant is voor de gehele waardering).

Ten behoeve van de vermelding van reële waarden heeft de Enexis Netbeheer B.V. categorieën activa en verplichtingen vastgesteld op basis van aard, eigenschappen en risico's van de activa en verplichtingen en het niveau in de reële waarde hiërarchie zoals in het bovenstaande is toegelicht.

GOODWILL

Goodwill is het verschil tussen de kosten van overname van de onderneming minus het saldo van de reële waarde van identificeerbare activa en de reële waarde van de overgenomen verplichtingen van de onderneming. De kosten van overname van de onderneming zijn gewaardeerd tegen de som van de reële waarde op overnamedatum van de overgedragen vergoeding en het bedrag van de minderheidsbelangen in de overgenomen entiteit. Goodwill wordt gewaardeerd tegen de kostprijs minuseventuele bijzondere waardeverminderingen. Goodwill wordt jaarlijks getoetst op bijzondere waardevermindering en wordt additioneel getoetst indien gebeurtenissen of veranderingen in omstandigheden erop wijzen dat de boekwaarde mogelijk een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan. Een eenmaal genomen bijzondere waardevermindering van goodwill wordt nooit teruggedraaid.

Daar waar goodwill is gealloceerd aan een kasstroomgenererende eenheid en deel uitmaakt van de afgestoten activiteiten binnen deze eenheid, maakt de goodwill die betrekking heeft op de afgestoten activiteiten deel uit van de boekwaarde van de activiteiten bij het bepalen van het boekresultaat op de afgestoten activiteiten. Goodwill die onder deze omstandigheden wordt afgestoten, wordt gewaardeerd op basis van de relatieve waarden van de afgestoten activiteiten en het deel dat gehandhaafd blijft in de kasstroomgenererende eenheid.

Bijzondere waardeverminderingen

Gedurende het verslagjaar wordt beoordeeld of er aanwijzingen zijn voor een bijzondere waardevermindering van activa. Indien dergelijke aanwijzingen bestaan, wordt een schatting gemaakt van de realiseerbare waarde van het actief. Voor de activa is de realiseerbare waarde gelijk aan de hoogste van de reële waarde minus verkoopkosten of de indirecte opbrengstwaarde.

Een bijzondere waardevermindering wordt opgenomen indien de boekwaarde van activa, of de kasstroomgenererende eenheid waartoe de activa behoren, hoger is dan de realiseerbare waarde. Bijzondere waardeverminderingen worden ten laste van het resultaat gebracht.

Een bijzondere waardevermindering wordt teruggenomen indien vastgesteld wordt dat de uitgangspunten zijn veranderd op basis waarvan destijds de realiseerbare waarde is bepaald en voor zover de resterende boekwaarde van de activa lager is dan de boekwaarde die zou zijn bepaald, na aftrek van afschrijvingen, als in voorgaande jaren geen bijzondere waardevermindering voor het actief was opgenomen. Effecten van terugname van bijzondere waardeverminderingen worden ten gunste van het resultaat gebracht. Bijzondere waardeverminderingen op goodwill worden niet teruggenomen.

Financiële instrumenten

Classificatie

Alle financiële activa en verplichtingen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Deze classificatie is afhankelijk van het bedrijfsmodel dat Enexis Netbeheer B.V. hanteert voor het houden van deze financiële activa en verplichtingen en de karakteristieken van met de financiële activa of verplichtingen gegenereerde kasstromen.

Verwerking bij eerste opname

Aankopen en verkopen van financiële instrumenten worden verantwoord op transactiedatum. Enexis Netbeheer B.V. neemt een financieel actief niet langer op in de balans als de contractuele rechten op de kasstromen uit het actief aflopen, of als Enexis Netbeheer B.V. de contractuele rechten op de ontvangst van de kasstromen uit het financieel actief overdraagt door middel van een transactie, waarbij alle aan het eigendom van dit actief verbonden risico's en voordelen worden overgedragen. De verwerking bij eerste opname vindt plaats tegen reële waarde.

Financiële activa en verplichtingen tegen geamortiseerde kostprijs

Deze categorie financiële instrumenten omvat handelsdebiteuren en overige vorderingen, verstrekte leningen, opgenomen leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten. Deze financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde. Na de eerste opname worden deze gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode.

Bijzondere waardevermindingsverliezen

Eventuele bijzondere waardevermindingsverliezen worden geïdentificeerd middels de generieke of gesimplificeerde methode.

De generieke methode hanteert het volgende model:

- 12 maanden verwacht kredietverlies; of
- levenslang verwachte kredietverliezen voor financiële activa wanneer het kredietrisico door omstandigheden significant stijgt. Hierbij worden alle verwachte kredietverliezen voor de levensduur van het actief verantwoord; of
- levenslang verwachte kredietverliezen, waarbij rente wordt berekend over de netto vordering verminderd met bijzondere waardevermindingsverliezen.

Het verwachte kredietverlies wordt bepaald op basis van een langdurig gemiddelde credit loss rating die is gebaseerd op een door credit rating agencies toegekend risicoprofiel.

Verstrekte leningen aan deelnemingen en joint ventures, vorderingen op leveranciers uit hoofde van het leveranciersmodel en alle overige vorderingen worden door middel van het generieke model getoetst op mogelijke bijzondere waardevermindingsverliezen.

De gesimplificeerde methode wordt toegepast op de overige debiteuren. Hierbij worden direct de levenslang verwachte kredietverliezen verantwoord, bepaald aan de hand van een historische reeks gemiddelde oninbare bedragen (op basis van historische incassogegevens).

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode, waarbij voor de herleiding van de mutatie in de netto liquide middelen wordt uitgegaan van het resultaat na belastingen. Het in het kasstroomoverzicht gehanteerde begrip netto liquide middelen betreft de liquide middelen zoals in de balans gehanteerd.

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Onder de liquide middelen worden louter de direct opeisbare liquide middelen opgenomen. Niet direct opeisbare liquide middelen worden, afhankelijk van de geldende looptijden en condities, opgenomen onder de overige financiële activa (kortlopend).

Het saldo van de liquide middelen van Enexis Netbeheer B.V. wordt op verslaggevingsdatum automatisch op de hoofdrekening van Enexis Holding N.V. geconcentreerd of indien er sprake is van een negatief saldo vanaf deze hoofdrekening aangezuiverd.

Noten bij de jaarrekening

1. NETTO-OMZET

Onder de netto-omzet worden de opbrengsten, na aftrek van omzet- en energiebelasting, verantwoord van verrichte diensten voor de aansluiting en het transport van elektriciteit en gas, meetdiensten en overige dienstverlening.

Onder de opbrengsten uit verkopen en diensten worden de opbrengsten uit werken voor derden waarvoor geen gereguleerde tarieven gelden verantwoord.

De transport- en aansluitvergoedingen die zijn afgesproken in de contracten met kleinverbruikers en grootzakelijke klanten worden als één prestatieverplichting gezien aangezien het transport van elektriciteit en gas zonder aansluiting en netwerk niet kan plaatsvinden. De transactieprijs wordt geïdentificeerd op basis van de door Enexis Netbeheer B.V. vastgestelde standaardtarieven, welke voor de gereguleerde omzet gebaseerd zijn op de door de Autoriteit Consument & Markt (ACM) vastgestelde tarieven. Het voorzien in transporteren van elektriciteit of gas gedurende de contractperiode betreft een serie van diensten, die over tijd worden gerealiseerd. De voortgang wordt gemeten op basis van het aantal dagen dat Enexis Netbeheer B.V. haar diensten levert aan de klant.

Enexis Netbeheer B.V. levert alleen goederen en diensten binnen de Nederlandse markt.

De omzet wordt vastgesteld door de gefactuurde netwerkvergoeding te vermeerderen met de raming van de nog te factureren netwerkvergoeding en te verminderen met de raming van de nog te factureren netwerkvergoeding ultimo vorige verslagperiode. De afrekening met kleinverbruikers van energie geschiedt op basis van vaste bedragen, afhankelijk van de grootte (capaciteit) van de aansluiting, en wordt in rekening gebracht en geïnd door de energieleveranciers. De energieleveranciers dragen de in rekening gebrachte bedragen aan kleinverbruikers periodiek af aan Enexis Netbeheer B.V. De afrekening van grootzakelijke klanten geschiedt periodiek op basis van contractueel overeengekomen capaciteit en daarnaast bij elektriciteit op basis van gemeten verbruik en opgetreden netbelasting.

Vooruitontvangen bijdragen in aanleg van netten en aansluitingen worden, conform de levensduur van de aansluiting, geamortiseerd en in de netto-omzet opgenomen.

€ miljoen	2024	2023
Gereguleerd		
Periodieke transport- en aansluitvergoedingen Elektriciteit		
- Grootverbruik	757	531
- Kleinverbruik	1.198	868
Periodieke transport- en aansluitvergoedingen Gas		
- Grootverbruik	52	50
- Kleinverbruik	368	359
Meetdiensten	123	106
Geamortiseerde bijdragen	38	34
Overig	18	22
Subtotaal	2.554	1.970
Overige netto-omzet		
Opbrengsten uit verkopen en diensten	41	43
Totaal overige netto-omzet	41	43
Totaal gereguleerd	2.595	2.013

De netto-omzet is met 28,9% toegenomen ten opzichte van 2023. Dit betreft een toename van 29,6% in de gereguleerde omzet (exclusief overige omzet) en een afname van 4,7% in de overige omzet.

De toename in de gereguleerde omzet wordt voornamelijk verklaard als gevolg van een tariefstijging van de periodieke transport- en aansluitvergoedingen voor elektriciteit en gas. De omzet uit hoofde van transport en aansluitvergoedingen elektriciteit is met 39,7% toegenomen ten opzichte van 2023. Deze toename is het gevolg van een gemiddelde tariefstijging van 37,6% en een volumestijging van 2,1%. De tariefstijging wordt grotendeels veroorzaakt doordat de hogere kosten van transportdiensten van TenneT worden doorberekend in de tarieven die Enexis in rekening brengt bij haar klanten. Daarnaast zijn de tarieven in 2024 hoger vanwege het aangepaste Methodebesluit Elektriciteit naar aanleiding van de uitspraak van het College van Beroep voor het bedrijfsleven op 21 december 2023.

De omzet uit hoofde van transport en aansluitvergoedingen gas is met 2,7% toegenomen ten opzichte van 2023. Deze toename wordt verklaard als gevolg van een gemiddelde tariefstijging van 4,6% en een volume daling van 1,9%.

De gereguleerde omzet uit meetdiensten elektriciteit en gas is met 16% toegenomen ten opzichte van 2023. Deze toename wordt voornamelijk verklaard door een gemiddelde tariefstijging van 15,1%. De tariefstijging betreft met name een tariefstijging voor meetdiensten gas van 81,1%, voor meetdiensten elektriciteit is er sprake van een tariefdaling van 7,8%.

De ACM zal voor meetdiensten vanaf 2011 naar verwachting margebesluiten nemen op basis waarvan regionale netbeheerders een gedeelte van de marge op meetdiensten uit het verleden dienen te verrekenen in toekomstige tarieven. Vanwege de gestegen energiekosten voor consumenten heeft Enexis besloten om vooruitlopend op dit besluit van de ACM, reeds in 2023 en 2024 de tarieven voor meetdiensten te verlagen. In de tarieven van 2023 heeft Enexis echter bij gas al een groter deel van haar marge verrekend dan bij elektriciteit. In 2024 zijn daarom de meettarieven voor gas aanzienlijk gestegen, maar blijven nog steeds onder het door de ACM vastgestelde maximum. Ten aanzien van elektriciteit zijn de meettarieven wel verder gedaald.

In de netto-omzet over 2024 bedroeg de geraamde netwerkvergoeding voor kleinverbruik € 143 miljoen (2023: € 113 miljoen) en voor grootverbruikers € 69 miljoen (2023: € 49 miljoen), tezamen 8,2% (2023: 8,0%) van de totale omzet. De afloopverschillen op deze nog te factureren opbrengsten zijn over het algemeen gering. De geraamde omzet heeft betrekking op de maand december en is grotendeels gebaseerd op de in november gerealiseerde omzetten.

2. KOSTEN VAN TRANSPORTDIENSTEN EN VAN DISTRIBUTIEVERLIEZEN

Hieronder worden gerekend de door TenneT in rekening gebrachte kosten van transportdiensten alsmede de distributieverliezen die gerelateerd zijn aan de netto-omzet.

€ miljoen	2024	2023
Transportdiensten	813	446
Distributieverliezen	139	363
Totaal	952	809

De kosten van transportdiensten en van distributieverliezen zijn in 2024 met € 143 miljoen toegenomen tot € 952 miljoen. Deze toename wordt voor € 367 miljoen veroorzaakt door hogere kosten van TenneT voor transportdiensten als gevolg van tariefstijgingen (€ 348 miljoen), hoeveelheidsverschillen (€ 17 miljoen) en overige effecten (€ 2 miljoen). De kosten van TenneT stijgen met 82%, voornamelijk door tariefstijgingen. Daarnaast was de belasting van het net hoger dan in 2023 wat zorgde voor de hoeveelheidsverschillen.

Daarnaast nemen de kosten voor distributieverliezen af met € 224 miljoen. Hiervan is een daling van € 175 miljoen toe te rekenen aan elektriciteit (€ 171 miljoen door prijsverschillen, € 4 miljoen door hoeveelheidsverschillen). Enexis koopt de elektriciteit ter compensatie van netverliezen in voorafgaand aan het boekjaar. De hoogte van de kosten voor distributieverliezen in 2024 zijn dus afhankelijk van de elektriciteitsprijzen in de jaren waarin de termijncontracten zijn afgesloten. In boekjaar 2023 waren de kosten van distributieverliezen elektriciteit uitzonderlijk hoog omdat de elektriciteit voornamelijk ingekocht was in 2022, het jaar waarin de energieprijzen uitzonderlijk hoog waren.

De netverliezen uit hoofde van het gastransport dalen met € 40 miljoen (€ 37 miljoen door prijsverschillen en € 3 miljoen door hoeveelheidsverschillen). Ook voor gas geldt dat de kosten een stuk lager liggen dan in boekjaar 2023 omdat de netverliezen van boekjaar 2023 voornamelijk in 2022 zijn ingekocht.

De overige netverliezen dalen met € 9 miljoen voornamelijk omdat de verrekeningen met klanten vanwege meetfouten uitkwam op een bate voor Enexis.

Enexis Netbeheer B.V. verdeelt de getransporteerde energie onder haar klanten middels haar allocatie- en reconciliatieproces. Hierbij is de allocatie het voorschot en de reconciliatie de eindafrekening. Het verschil tussen de in het distributienet ingenomen energie en de energie toegekend aan eindgebruikers na allocatie en reconciliatie vormt het distributieverlies. Pas na een proces van 20 maanden is de reconciliatie van het betreffende kalenderjaar definitief. Op basis van prognoses probeert Enexis Netbeheer B.V. de allocatie zo nauwkeurig mogelijk in te schatten om het uiteindelijke netverlies uit reconciliatie te minimaliseren, waarbij voor deze prognoses gebruik wordt gemaakt van gebruikersprofielen, de werkelijke jaarlijkse invoeding en historische inzichten. Het resultaat uit reconciliatie bedraagt in 2024 € 1 miljoen (voordeel). Dit is een verbetering van € 36 miljoen ten opzichte van 2023.

Voor meer informatie omtrent het beleid van Enexis Netbeheer B.V. om het risico met betrekking tot kosten van distributieverliezen te beheersen, wordt verwezen naar noot 23. Financieringsbeleid en risico's financiële instrumenten.

3. OVERIGE BEDRIJFSOPBRENGSTEN

€ miljoen	2024	2023
Overige opbrengsten	27	0
Totaal	27	0

In 2024 is onder de overige bedrijfsopbrengsten een schikkingsbedrag van € 27 miljoen voor de verwijderingskosten van gasaansluitingen verantwoord.

Enexis Netbeheer B.V. heeft samen met de andere regionale netbeheerders in Netbeheer Nederland-verband een vaststellingsovereenkomst gesloten met de Staat der Nederlanden voor de verwijderingskosten van gasaansluitingen die door kleinverbruikers zijn aangevraagd in de periode 2 maart 2021 tot en met 31 januari 2024. Het Codebesluit dat op 2 maart 2021 in werking ging regelde dat deze kosten door regionale netbeheerders volledig zouden mogen worden verrekend in het periodieke aansluittarief van de afnemers die aangesloten bleven op het gasnet. Dit Codebesluit is op 20 juni 2023 door het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBb) vernietigd. Als gevolg hiervan mogen regionale netbeheerders de verwijderingskosten voor aanvragen in de periode 2 maart 2021 tot en met 31 januari 2024 niet verrekenen in de periodieke aansluittarieven. Vanwege de geleden schade hebben de regionale netbeheerders een vaststellingsovereenkomst gesloten met de Staat der Nederlanden, waarin bepaald is dat een schikkingsbedrag wordt betaald aan de regionale netbeheerders. Enexis heeft een schikkingsbedrag van € 27 miljoen ontvangen.

4. PERSONEELSKOSTEN

Kosten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

€ miljoen	2024	2023
Inhuur personeel bij Enexis Personeel B.V.	597	498
Totaal	597	498

De kosten voor inhuur personeel bij Enexis Personeel B.V. zijn gestegen met € 99 miljoen. Deze stijging wordt veroorzaakt door extra personeelsinzet om het groeiend werkpakket uit te voeren alsmede door een stijging in de kosten per ingehuurd personeelslid.

De kosten "Inhuur personeel bij Enexis Personeel B.V." zien toe op de doorbelaste personeelskosten van medewerkers die door Enexis Personeel B.V. ingezet worden bij de primaire afdelingen Asset Management, Infra en Klant & Markt van Enexis Netbeheer B.V. De medewerkers die worden ingezet bij deze afdelingen zijn in dienst bij Enexis Personeel B.V. De kosten "Inhuur personeel bij Enexis Personeel B.V." betreffen de daadwerkelijke personeelskosten aangevuld met kosten voor noodzakelijke opleidingen, persoonlijke uitrusting en overige noodzakelijke kosten voor de inzet van de medewerkers. Deze personeelskosten worden doorbelast op basis van afgesloten overeenkomsten (DVOs/SLAs) tussen Enexis Netbeheer B.V. en Enexis Personeel B.V.

De verplichtingen en voorzieningen voor personeelsbeloningen behorend bij de medewerkers die op basis van deze overeenkomsten werkzaamheden verrichten voor Enexis Netbeheer B.V. worden verantwoord bij Enexis Personeel B.V.

5. AFSCHRIJVINGEN EN BUITENGEBRUIKSTELLINGEN

De specificatie van de afschrijvingskosten is als volgt:

€ miljoen	2024	2023
Afschrijving materiële vaste activa	383	367
Afschrijving immateriële vaste activa	14	7
Buitengebruikstellingen	19	16
Totaal	416	390

MATERIËLE VASTE ACTIVA

De gasactiva wordt afgeschreven op basis van een degressieve afschrijvingsmethode. Op alle andere materiële vaste activa wordt volgens de lineaire methode afgeschreven.

Bij de bepaling van de afschrijving wordt rekening gehouden met de verwachte gebruiksduur van het actief. Beoordeling van de gebruiksduur en restwaarde vindt jaarlijks plaats. Eventuele aanpassingen worden prospectief verwerkt. Op bedrijfsterreinen wordt niet afgeschreven. Een materieel vast actief wordt niet langer in de balans opgenomen wanneer het wordt afgestoten of wanneer er geen economische voordelen meer worden verwacht uit de verdere aanwending of verkoop van het actief. Een eventuele bate dan wel eventueel verlies voortvloeiende uit het niet langer in de balans opnemen van het actief wordt in het resultaat verwerkt.

De verwachte gebruiksduren van de belangrijkste materiële vaste activa categorieën zijn als volgt:

	Termijnen
Bedrijfsgebouwen	25-50 jaar
Leidingen en installaties	25-55 jaar
Andere vaste bedrijfsmiddelen	5-15 jaar
Werken in uitvoering	n.v.t.

Degressieve afschrijvingsmethode gasactiva

Enexis Netbeheer B.V. schrijft met ingang van boekjaar 2022 haar gasactiva af op basis van een degressieve afschrijvingsmethode. De inschatting van Enexis Netbeheer B.V. is dat het aantal gebruikers van het gasnet tot en met 2050 zal afnemen. Enexis Netbeheer B.V. verwacht echter dat de afname van het aantal gebruikers niet zal leiden tot het op grote schaal buiten gebruik stellen van de gasactiva. Ondanks een afname in het aantal gebruikers van het gasnet, zal de hoofdinfrastructuur van het gasnet namelijk grotendeels operationeel blijven. Daarnaast wordt een blijvende relevantie verwacht voor natuurlijk gas en duurzame alternatieven zoals groen gas en waterstof. Enexis Netbeheer B.V. ziet derhalve geen aanleiding om de economische en technische levensduren van de gasactiva in te korten.

De afschrijvingsmethode is gebaseerd op het verwachte verbruikspatroon van de toekomstige economische voordelen die de activa in zich bergt. Dit verbruikspatroon wordt het beste weerspiegeld door het verwachte benuttingspatroon van het gasnet. Het verwachte benuttingspatroon van het gasnet wordt bepaald op basis van de meest recente verwachting van Enexis omtrent de afname van het aantal gebruikers van het gasnet in de periode tot en met 2050. Aangezien het verwachte benuttingspatroon van het gasnet een degressieve afname laat zien, past Enexis vanaf boekjaar 2022 voor gasactiva een degressieve afschrijvingsmethode toe. Het amortisatiepatroon van de vooruitontvangen bijdragen voor de gasactiva is met ingang van boekjaar 2022 eveneens aangepast naar deze degressieve methode, zodat de netto afschrijvingslasten (bruto afschrijvingen verminderd met de geamortiseerde bijdragen) van de gasactiva een degressief patroon volgen.

De inschatting van de verwachte afname van het aantal gebruikers van het gasnet in de periode tot en met 2050 is in 2024 niet gewijzigd ten opzichte van 2023. Het degressieve afschrijvingspatroon van de gasactiva en het degressieve amortisatiepatroon van de vooruitontvangen bijdragen voor de gasactiva is om die reden eveneens niet gewijzigd.

De bruto afschrijvingslasten van de gasactiva zijn in 2024 € 24 miljoen hoger en de geamortiseerde bijdragen € 4 miljoen hoger dan wanneer de lineaire afschrijvingsmethode gehanteerd zou zijn. De netto afschrijvingslasten zijn daarmee € 20 miljoen hoger. Op basis van de huidige inschattingen zal de toename in de jaarlijkse netto afschrijvingslasten ten opzichte van de lineaire methode ieder jaar afnemen totdat het jaarlijkse verschil in de periode 2030-2035 nihil is, waarna de degressieve afschrijvingsmethode tot een lagere jaarlijkse afschrijvingslast zal leiden dan de lineaire afschrijvingsmethode.

Vanwege de degressieve afschrijvingsmethode is in de jaren 2022 tot en met 2024 cumulatief € 64 miljoen meer afgeschreven dan onder de lineaire methode.

IMMATERIËLE VASTE ACTIVA

De afschrijving vindt plaats volgens de lineaire methode. Bij de bepaling van de afschrijving wordt rekening gehouden met de verwachte gebruiksduur. Beoordeling van de gebruiksduur vindt jaarlijks plaats. Eventuele aanpassingen worden prospectief verwerkt.

De verwachte gebruiksduren van de belangrijkste immateriële vaste activa categorieën zijn als volgt:

	Termijnen
Software	5 jaar
Goodwill	n.v.t.
Werken in uitvoering	n.v.t.

BUITENGEBRUIKSTELLINGEN

Materiële en immateriële vaste activa die niet meer dienstbaar zijn aan de bedrijfsactiviteiten van Enexis en geen toekomstige economische voordelen meer opleveren worden buitengebruik gesteld. De resterende boekwaarde op het moment van buitengebruikstelling wordt daarbij in een keer ten laste van het resultaat verantwoord.

BIJZONDERE WAARDEVERMINDERINGEN

Voor een toelichting op de bijzondere waardeverminderingen wordt verwezen naar noot 13. Immateriële vaste activa. In 2024 is geen sprake geweest van bijzondere waardeverminderingen.

6. KOSTEN UITBESTEED WERK, MATERIALEN EN ANDERE EXTERNE KOSTEN

Kosten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

€ miljoen	2024	2023
Uitbestede stafdiensten aan Enexis Personeel B.V.	389	334
Uitbesteed werk	75	68
Kosten materialen	22	17
ICT-kosten	38	43
Overige externe kosten	22	15
Totaal	546	477

De kosten uitbesteed werk, materialen en andere externe kosten nemen met € 69 miljoen toe naar € 546 miljoen in 2023. Deze stijging is voornamelijk het gevolg van gestegen kosten voor uitbestede stafdiensten aan Enexis Personeel B.V. Deze stijging wordt enerzijds gedreven door de toename in het werkpakket waardoor de inzet van personeelsleden is toegenomen en anderzijds door hogere kosten per ingezet personeelslid.

Voor een toelichting op de accountantskosten inzake de controle van de jaarrekening en andere controleopdrachten wordt verwezen naar de jaarrekening van Enexis Holding N.V. Er heeft geen andersoortige dienstverlening plaatsgevonden.

7. OVERIGE BEDRIJFSKOSTEN

€ miljoen	2024	2023
Dotatie (vrijval) van voorzieningen	13	-1
Overige bedrijfskosten	24	17
Totaal	37	16

De overige bedrijfskosten betreffen voornamelijk dotaties en/of vrijval van niet-personeelgerelateerde voorzieningen, zakelijke belastingen en kosten voor compensatie en servicegaranties. De overige bedrijfskosten zijn in 2024 met € 21 miljoen gestegen ten opzichte van 2023. De toename is voornamelijk het gevolg van de groei van de organisatie en indexatie. Daarnaast is in 2024 per saldo sprake van een dotatie (2023: per saldo vrijval) aan voorzieningen. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar noot 18. Voorzieningen.

8. GEACTIVEERDE KOSTEN EIGEN PRODUCTIE

€ miljoen	2024	2023
Geactiveerde kosten personeel	-225	-200
Geactiveerde overige directe kosten	-63	-53
Totaal	-288	-253

De geactiveerde kosten eigen productie betreffen direct aan eigen investeringsprojecten toegerekende uren van ingehuurd personeel van Enexis Personeel B.V. en op investeringsprojecten verantwoorde toeslagen en logistieke opslag. De stijging van de geactiveerde kosten eigen productie ten opzichte van 2023 is grotendeels te relateren aan meer inzet van ingehuurd personeel op investeringen ten behoeve van het energienet en ICT-verbeterprojecten.

9. FINANCIËLE BATEN EN LASTEN

De rentebaten en -lasten worden op basis van tijdsevenredigheid toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben, onder toepassing van de effectieve rentemethode. Aan investeringsprojecten waarvan de geschatte looptijd langer dan 12 maanden is, wordt bouwrente toegerekend (zie noot 12. Materiële vaste activa).

€ miljoen	2024	2023
Rentebaten	0	0
Totaal financiële baten	0	0
Overige rentelasten	88	62
Totaal financiële lasten	88	62
Totaal, per saldo lasten	-88	-62

De financiële lasten bestaan met name uit de rentevergoedingen in verband met de door Enexis Holding N.V. aan Enexis Netbeheer B.V. verstrekte leningen en de rekening-courantverhouding met Enexis Holding N.V. Voor een nadere toelichting op deze leningen wordt verwezen naar noot 17. Rentedragende verplichtingen (langlopend) en noot 21. Rentedragende verplichtingen (kortlopend).

De toename van de financiële lasten wordt met name veroorzaakt door een hogere rentelast over een hogere rekening-courantverhouding met Enexis Holding N.V. en door een verstrekte lening door Enexis Holding N.V. van € 500 miljoen met een rente van 3,50% in mei 2024. Ook vallen de rentelasten van de in juni 2023 verstrekte lening door Enexis Holding N.V. van € 500 miljoen met een rente van 3,625% voor een volledig jaar in de financiële baten en lasten van 2024.

Voor een nadere toelichting omtrent de rentedragende verplichtingen wordt verwezen naar noot 23. Financieringsbeleid en risico's financiële instrumenten.

10. INCIDENTELE POSTEN

Onder de incidentele posten worden baten en lasten opgenomen die niet direct voortvloeien uit de reguliere bedrijfsuitoefening en die qua aard en omvang, omwille van een betere analyse van de resultaten apart dienen te worden beschouwd.

In 2024 is er een post onderkend die niet direct voortvloeit uit de reguliere bedrijfsuitoefening en die qua aard en omvang apart dient te worden beschouwd teneinde een betere analyse van de resultaten mogelijk te maken:

- Schikking inzake verwijderingskosten gasaansluitingen aangevraagd in de periode 2 maart 2021 tot en met 31 januari 2024:

- In 2024 heeft Enexis Netbeheer B.V. een schikkingsbedrag van € 27 miljoen ontvangen voor de verwijderingskosten van gasaansluitingen die door kleinverbruikers zijn aangevraagd in de periode 2 maart 2021 tot en met 31 januari 2024. Deze post is in de winst-en-verliesrekening opgenomen onder de 'Overige bedrijfsopbrengsten', voor een nadere toelichting wordt verwezen naar noot 3. Overige bedrijfsopbrengsten.

In boekjaar 2023 zijn er geen incidentele posten onderkend.

11. BELASTINGEN

FISCALE BASISREGELS EN FISCAAL RISICOBEHEER

Het juist en volledig voldoen aan de fiscale verplichtingen is een belangrijk aandachtsgebied. Dit geldt voor zowel de winstbelasting als voor andere belastingen die van toepassing zijn.

In 2022 is meegetekend op een nieuw individueel convenant Horizontaal Toezicht. In dit convenant spreken Enexis en de Belastingdienst uit, hun onderlinge relatie te baseren op transparantie, begrip en vertrouwen. Uiteraard blijven daarbij de rechten en verplichtingen op basis van wet- en regelgeving zonder enige beperking van toepassing.

De uitgangspunten op het gebied van belasting- en premieheffing zijn:

- Naleving van wetgeving: handelen in overeenstemming met de geldende fiscale wet- en regelgeving, waaronder mede wordt verstaan dat geen gebruik wordt gemaakt van ongebruikelijke fiscale structuren.
- Transparantie: de manier van werken is gericht op het onderhouden van een open, constructieve en respectvolle werkrelatie met alle instanties die betrokken zijn bij belasting- en premieheffing.

Om deze doelen te realiseren zorgen wij voor:

- Een heldere toewijzing van fiscale verantwoordelijkheden binnen de organisatiestructuur (fiscale governance);
- Actuele fiscale procesbeschrijvingen;
- Automatisering en technologie voor het tot stand brengen van juiste en volledige aangiftes;
- Het Enexis Internal Control Framework, waarvan de werking tweemaal per jaar wordt beoordeeld via een Control Self-Assessment (CSA), waarin bepaalde geïdentificeerde fiscale risico's en de hierop mitigerende maatregelen zijn vastgelegd;
- Een werkrelatie met de instanties betrokken bij de belasting- en premieheffing die is gebaseerd op vertrouwen, begrip en transparantie; en
- Interne en externe communicatie over fiscaliteit met als doel contact met medewerkers (vertegenwoordigingen) en andere stakeholders te hebben over de impact van belasting- en premieheffing op de organisatie.

WINSTBELASTING

Enexis Netbeheer B.V. is onderdeel van de fiscale eenheid Enexis Holding N.V. De gerapporteerde belastinglast in de jaarrekening van Enexis Netbeheer B.V. wordt verrekend met Enexis Holding N.V.

Enexis Holding N.V. verrekent de vennootschapsbelasting met Enexis Netbeheer B.V. op basis van het commerciële resultaat, rekening houdende met fiscaal geldende vrijstellingen en niet-afrekbare bedragen (permanente verschillen tussen de commerciële en fiscale resultaatbepaling).

€ miljoen	2024	2023
Winstbelasting	66	0
Totaal	66	0

Omdat op basis van het commerciële resultaat vennootschapsbelasting wordt verrekend, worden latente belastingvorderingen en -verplichtingen uitsluitend gepresenteerd op het niveau van Enexis Holding N.V. Bij verbreking van de fiscale eenheid tussen Enexis Netbeheer B.V. en Enexis Holding N.V. zal tussen beide vennootschappen een financiële afrekening plaatsvinden terzake van de latente belastingpositie. De vergoeding is daarbij gelijk aan de nominale waarde van de latente belastingpositie op het moment van verbreking.

De latente belastingverplichting die verband houdt met activa en passiva van Enexis Netbeheer B.V. bedraagt per balansdatum € 445 miljoen (ultimo 2023: € 400 miljoen) en wordt uit hoofde van de overeengekomen verrekeningssystematiek gepresenteerd op de balans van Enexis Holding N.V.

De effectieve belastingdruk in 2024 voor Enexis Netbeheer B.V. is 24,12% (2023: 2,97%). Het verschil tussen het wettelijke tarief (25,80%) en de effectieve belastingdruk, wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door gebruik van de investeringsregelingen energie- en milieu-investeringsaftrek. Doordat in 2023 de winst van Enexis Netbeheer aanzienlijk lager was dan in 2024, was het effect van de investeringen in duurzame en milieuvriendelijke bedrijfsmiddelen op het effectieve belastingtarief in 2023 veel groter dan in 2024.

12. MATERIËLE VASTE ACTIVA

De waardering van materiële vaste activa vindt plaats tegen verkrijgings- of (interne) vervaardigingsprijs, verminderd met de over deze waarde berekende afschrijvingen en eventuele bijzondere waardeverminderingen. Investeringsubsidies worden in mindering gebracht op de aanschafwaarde van het betreffende actief en op basis van de gebruiksduur ten gunste van het resultaat gebracht. Kosten worden uitsluitend geactiveerd als het waarschijnlijk is dat er toekomstige economische voordelen uit voortvloeien en de kosten betrouwbaar vast te stellen zijn. Er zijn geen activa in bestelling in de balans opgenomen. Enexis Netbeheer B.V. maakt voor het uitoefenen van haar activiteiten als regionaal netbeheerder gebruik van activa die volledig zijn afgeschreven.

Het verloop van de materiële vaste activa over 2024 is als volgt:

€ miljoen	Bedrijfsgebouwen en -terreinen	Leidingen en installaties	Andere vaste bedrijfsmiddelen	Werken in uitvoering	Totaal 2024
Aanschafwaarde 1 januari 2024	796	15.268	21	798	16.883
Cumulatieve afschrijvingen 1 januari 2024	402	7.081	3	-	7.486
Boekwaarde 1 januari 2024	394	8.187	18	798	9.397
Herrubricering werken in uitvoering	33	393	0	-426	0
Investerings	20	519	9	794	1.342
Afschrijvingen	-13	-369	-1	-	-383
Buitengebruikstellingen	0	-19	0	0	-19
Boekwaarde 31 december 2024	434	8.711	26	1.166	10.337
Cumulatieve afschrijvingen 31 december 2024	415	7.418	4	-	7.837
Aanschafwaarde 31 december 2024	849	16.129	30	1.166	18.174

Het vergelijkende overzicht over 2023 is als volgt:

€ miljoen	Bedrijfsgebouwen en -terreinen	Leidingen en installaties	Andere vaste bedrijfsmiddelen	Werken in uitvoering	Totaal 2023
Aanschafwaarde 1 januari 2023	747	14.443	19	656	15.865
Cumulatieve afschrijvingen 1 januari 2023	388	6.750	3	-	7.141
Boekwaarde 1 januari 2023	359	7.693	16	656	8.724
Herrubricering werken in uitvoering	34	373	0	-407	0
Investeringen	15	489	3	549	1.056
Afschrijvingen	-14	-352	-1	-	-367
Buitengebruikstellingen	0	-16	0	0	-16
Boekwaarde 31 december 2023	394	8.187	18	798	9.397
Cumulatieve afschrijvingen 31 december 2023	402	7.081	3	-	7.486
Aanschafwaarde 31 december 2023	796	15.268	21	798	16.883

BIJZONDERE WAARDEVERMINDERING MATERIËLE VASTE ACTIVA

Voor de materiële vaste activa vindt een berekening van de realiseerbare waarde plaats indien gebeurtenissen of veranderingen in omstandigheden hiertoe aanleiding geven ('triggering event' analyse). Op basis van de uitkomsten van deze berekening wordt vastgesteld of er sprake is van een bijzondere waardevermindering. Jaarlijks en bij tussentijdse publicatie wordt geëvalueerd of dergelijke gebeurtenissen of veranderingen aan de orde zijn. In 2024 is als gevolg hiervan geen sprake geweest van een bijzondere waardevermindering.

Enexis Netbeheer B.V. heeft bij deze 'triggering event' analyse onder andere rekening gehouden met de ontwikkelingen als gevolg van de energietransitie. De ontwikkelingen als gevolg van de energietransitie geven geen aanleiding ('trigger') om een berekening van de realiseerbare waarde op te stellen voor de activa van het gasnetwerk, voor een nadere toelichting hieromtrent wordt verwezen naar de paragraaf 'Toekomstvisie van het gasnet' in noot 13. Immateriële vaste activa.

13. IMMATERIËLE VASTE ACTIVA

De immateriële vaste activa bestaan uit goodwill en verworven en zelfvervaardigde software. De immateriële vaste activa, voor zover niet betrekking hebbende op goodwill, worden gewaardeerd tegen kostprijs, verminderd met de over deze waarde berekende afschrijvingen en eventuele bijzondere waardeverminderingen. Kosten worden uitsluitend geactiveerd wanneer het waarschijnlijk is dat er toekomstige economische voordelen voortvloeien uit het gebruik van een specifiek actief.

Het verloop van de immateriële vaste activa over 2024 is als volgt:

€ miljoen	Goodwill	Software	In uitvoering	Totaal 2024
Aanschafwaarde 1 januari 2024	96	96	29	221
Cumulatieve afschrijvingen 1 januari 2024	-	60	-	60
Boekwaarde 1 januari 2024	96	36	29	161
Herrubricering werken in uitvoering	-	17	-17	0
Investeringen	0	18	23	41
Afschrijvingen	-	-14	-	-14
Boekwaarde 31 december 2024	96	57	35	188
Cumulatieve afschrijvingen 31 december 2024	-	74	-	74
Aanschafwaarde 31 december 2024	96	131	35	262

De als software aangemerkte activa betreffen voornamelijk sturingssystemen voor geautomatiseerde distributie en software voor het aansturen van meters. De geactiveerde software bestaat voor het grootste gedeelte uit aanschaf en externe ontwikkeling van software, waardoor geen wettelijke reserve gevormd is.

Het vergelijkende overzicht over 2023 is als volgt:

€ miljoen	Goodwill	Software	In uitvoering	Totaal 2023
Aanschafwaarde 1 januari 2023	96	68	22	186
Cumulatieve afschrijvingen 1 januari 2023	-	53	-	53
Boekwaarde 1 januari 2023	96	15	22	133
Herrubricering werken in uitvoering	-	21	-21	0
Investerings	0	7	28	35
Afschrijvingen	-	-7	-	-7
Boekwaarde 31 december 2023	96	36	29	161
Cumulatieve afschrijvingen 31 december 2023	-	60	-	60
Aanschafwaarde 31 december 2023	96	96	29	221

BIJZONDERE WAARDEVERMINDERINGEN IMMATERIËLE VASTE ACTIVA

Voor de immateriële vaste activa vindt een berekening van de realiseerbare waarde plaats indien gebeurtenissen of veranderingen in omstandigheden hiertoe aanleiding geven ('triggering event' analyse). Op basis van de uitkomsten van deze berekening wordt vastgesteld of er sprake is van een bijzondere waardevermindering. Jaarlijks en bij tussentijdse publicatie wordt geëvalueerd of dergelijke gebeurtenissen of veranderingen aan de orde zijn. In 2024 is als gevolg hiervan geen sprake geweest van een bijzondere waardevermindering.

Enexis Netbeheer B.V. heeft bij deze 'triggering event' analyse onder andere rekening gehouden met de ontwikkelingen als gevolg van de energietransitie. De ontwikkelingen als gevolg van de energietransitie geven geen aanleiding ('trigger') om een berekening van de realiseerbare waarde op te stellen voor de activa van het gasnetwerk, voor een nadere toelichting hieromtrent wordt verwezen naar de paragraaf 'Toekomstvisie van het gasnet'.

GOODWILL IMPAIRMENT TEST

De goodwill heeft betrekking op de acquisities van Intergas Energie B.V. in 2011, Endinet Groep B.V. in 2016 en N.V. Stedin Netten Weert in 2017 en betreft het verschil tussen de kostprijs van de overname en de reële waarde van de netto-activa op het moment van overname. Ultimo 2024 heeft Enexis Netbeheer B.V. een goodwill impairment test uitgevoerd.

€ miljoen	Gereguleerd
Intergas Energie B.V.	15
Endinet Groep B.V.	78
N.V. Stedin Netten Weert	3
Totaal	96

Uitkomsten

De vastgestelde indirecte opbrengstwaarde van de geregeleerde activa is significant hoger dan de boekwaarde van de corresponderende activa, vermeerderd met de daaraan gealloceerde goodwill. Er is derhalve geen noodzaak tot bijzondere waardeverminderingen van goodwill.

Uitgangspunten

De indirecte opbrengstwaarden van de gereguleerde activa worden bepaald op basis van de meest recente Lange Termijn Financiële Doorrekening. Deze doorrekening beslaat een prognoseperiode van vijftien jaar. De prognoseperiode betreft een periode van vijftien jaar om een goede aansluiting te maken tussen de benodigde investeringen en daaruit voortvloeiende inkomsten die verband houden met de energietransitie. De belangrijkste uitgangspunten die in de Lange Termijn Financiële Doorrekening zijn opgenomen zijn een inschatting van onder meer de disconteringsvoet op basis van de door ACM gehanteerde WACC-percentages, de gereguleerde tarieven en de ontwikkeling van het aantal aansluitingen en diensten alsmede van de operationele en andere kosten. De gekozen uitgangspunten betreffen inschattingen en zijn in belangrijke mate gebaseerd op de meest actuele informatie met betrekking tot tariefregulering (Gewijzigd methodebesluit 2022-2026), het investeringsprogramma (kwaliteits- en capaciteitsdocument en strategisch asset management plan) en de efficiencydoelstellingen van Enexis Groep.

De ACM heeft op basis van de gewijzigde methodebesluiten 2022-2026 de tarieven van 2025 vastgesteld. Dit betekent dat de inkomsten vanaf 2025 zijn vastgesteld op basis van de gewijzigde begininkomsten en herziene kortingen ter bevordering van een doelmatige bedrijfsvoering (de x-factoren). Daarnaast is in de tarieven van 2025 gecorrigeerd voor de te laag vastgestelde inkomsten in 2022, 2023 en 2024. Bij gas is deze correctie volledig verwerkt in de tarieven van 2025 en bij elektriciteit is er, in verband met de omvang, voor gekozen om de correctie te verdelen over de tarieven van 2025 en 2026.

Samen met inflatie, aanpassingen voor de inkoopkosten TenneT en nacalculaties met betrekking tot het jaar 2023 in verband met gestegen invoedvolumes en rentekosten in de WACC, leidt de verwerking van het gewijzigde methodebesluit bij de aansluit- en transportdienst elektriciteit in 2025 tot een tariefstijging van ongeveer 17%. Bij de aansluit- en transportdienst gas is deze stijging ongeveer 14%.

Enexis Netbeheer B.V. heeft veel aandacht voor een efficiënte bedrijfsvoering, waarbij programma's worden geïnitieerd die gericht zijn op het realiseren van een efficiency die minimaal gelijk is aan de stijging van de kosten als gevolg van inflatie. Desondanks zal het operationele kostenniveau naar verwachting toenemen vooral door extra werk als gevolg van de energietransitie.

In de regulering is verder bepaald dat de efficiënte (gemiddelde) kosten worden vergoed in de door ACM vast te stellen tarieven. Ingeschat wordt dat Enexis Netbeheer B.V. gemiddeld zal presteren ten opzichte van de andere netbeheerders op het gebied van investeringen, aangezien de netten van alle netbeheerders in de sector vergelijkbaar zijn.

Ter bepaling van de eindwaarde, wordt gerekend met een groeivoet voor gereguleerde activiteiten van 0%, omdat wordt verondersteld dat de gehele sector op dat moment even efficiënt opereert. De eindwaarde wordt daarom gelijk verondersteld aan de efficiënte boekwaarde (Gestandaardiseerde Activa Waarde) van dat moment. Hierbij wordt ervan uitgegaan dat de regionale netbeheerder haar efficiënte kosten en investeringen inclusief een redelijk rendement vergoed blijft krijgen conform de huidige methode van tariefregulering. Voor een nadere toelichting omtrent de toekomstvisie van Enexis Netbeheer B.V. op het gasnet en de gevolgen hiervan voor de waardering van gasactiva wordt verwezen naar paragraaf 'Toekomstvisie van het gasnet' aan het einde van deze noot.

De toetsing op bijzondere waardeverminderingen is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

Variabelen	2024	2023
	Enexis Gereguleerd Lange termijn Financiële Doorrekening	Enexis Gereguleerd Lange termijn Financiële Doorrekening
Bron: bedrijfsresultaten toekomstige jaren		
Kosten vreemd vermogen	2,4%	2,5%
Kosten eigen vermogen	5,6%	6,2%
Disconteringsvoet na belastingen	3,8%	4,2%

Gevoeligheidsanalyse

De vastgestelde indirecte opbrengstwaarde van de gereguleerde activa is significant hoger dan de boekwaarde van de corresponderende activa, vermeerderd met de daaraan gealloceerde goodwill. Ondanks dat de indirecte opbrengstwaarde significant hoger is dan de boekwaarde van de gereguleerde activa en de daaraan gealloceerde goodwill, heeft Enexis Netbeheer B.V. een gevoeligheidsanalyse uitgevoerd op de belangrijkste uitgangspunten die zijn gebruikt bij de bepaling van de indirecte opbrengstwaarde van de gereguleerde activa, teneinde de schattingsonzekerheid inzichtelijk te maken. Op basis hiervan heeft Enexis Netbeheer B.V. geconcludeerd dat een redelijke verandering van de uitgangspunten, zoals weergegeven in de gevoeligheidsanalyse hieronder, niet zal leiden tot een afwaardering van de goodwill. De gevoeligheidsanalyse heeft de volgende uitkomsten:

- Een afname van het verwachte marktaandeel, uitgedrukt in Samengestelde Output, van Enexis Netbeheer B.V. met 0,1% leidt tot een daling van de opbrengstwaarde met € 36 miljoen.
- Een vertraging van de convergentieaanname, het jaar waarin alle regionale netbeheerders even efficiënt opereren, met 1 jaar leidt tot een stijging van de opbrengstwaarde met € 47 miljoen.
- Een toename van de disconteringsvoet na belastingen met 0,1% leidt tot een daling van de opbrengstwaarde met € 232 miljoen.
- Een structurele toename van de verwachte operationele kosten met € 10 miljoen per jaar leidt tot een stijging van de opbrengstwaarde met € 2 miljoen, vanwege het verschil tussen het moment dat de kosten gemaakt worden en de vergoeding in de toekomstige tarieven.
- Een structurele toename van de verwachte investeringen met € 50 miljoen per jaar leidt tot een stijging van de opbrengstwaarde met € 46 miljoen, vanwege het verschil tussen het moment dat de kosten gemaakt worden en de vergoeding in de toekomstige tarieven.

Uit bovenstaande gevoeligheidsanalyse blijkt dat een toename van de disconteringsvoet na belastingen met 0,1% leidt tot een daling van de indirecte opbrengstwaarde met € 232 miljoen. De disconteringsvoet is echter gebaseerd op de regulatorische WACC. Het redelijk rendement dat Enexis Netbeheer B.V. vergoed krijgt over haar efficiënte investeringen is eveneens afhankelijk van de regulatorische WACC. In bovenstaande gevoeligheidsanalyse wordt slechts rekening gehouden met een aanpassing van de disconteringsvoet en niet met een vergelijkbare toename van het redelijk rendement dat Enexis Netbeheer B.V. ontvangt in de tarieven over haar efficiënte investeringen. Een redelijke verandering van de disconteringsvoet, als gevolg van wijzigingen in de regulatorische WACC, zal derhalve niet leiden tot een afwaardering van de goodwill.

TOEKOMSTVISIE VAN HET GASNET

Nederland heeft de visie om in 2050 CO₂-arm te zijn. De Klimaatwet stelt als doel om tenminste 55% CO₂-reductie in 2030 te realiseren, waarbij zekerheidshalve gepland wordt op een ambitie van 60%. Om dit te realiseren wordt middels de Regionale Energie Strategieën en Gemeentelijke Transitievisies Warmte de afhankelijkheid van aardgas voor de bestaande bouw afgebouwd en is de aansluitplicht voor nieuwbouw vervallen. Dit heeft gevolgen voor het gasnetwerk van Enexis Netbeheer B.V. doordat het aantal gasaansluitingen zal afnemen.

In de optiek van Enexis Netbeheer B.V. zal het gaandeweg uifaseren van aardgas niet leiden tot het op grote schaal buiten gebruik stellen van gasnetten. Dit komt doordat de sterk vermaasde hoofdnetten naast een wijkfunctie ook een doortransportfunctie voor de voeding van stroomafwaarts gelegen netdelen hebben. In voorkomende gevallen kan het zelfs zo zijn dat door het amoveren van hoofdleidingen in woonwijken die “van het aardgas afgaan” er elders in het gasnet verzwaringen en/of uitbreidingen moeten plaatsvinden. Het hogedruk gasnet functioneert als een soort “vaste constante” backbone voor het lagedruk gasnet en voeding voor de sector industrie.

Ook in de CO₂-arme energievoorziening in 2050 verwacht Enexis dat er een rol weggelegd blijft voor het gasnet voor de distributie van groen gas en waterstof. Dit is in de praktijk al zichtbaar in de toename van groen gas invoeding, waarmee het gasnet ook op korte termijn een belangrijke bijdrage levert aan de CO₂-reductie. Het klimaatakkoord onderkent dat het vrijwel onmogelijk is om zonder gasvormige energiedrager in de warmtevraag te voorzien. Toepassing van uitsluitend elektriciteit is technisch en economisch niet altijd een reële optie. Een warmtenet kan lang niet overal toegepast worden. Toepassing van duurzame gasvormige energiedragers – zoals waterstof geproduceerd uit duurzame elektriciteit of groen gas – in combinatie met de inzet van hybride warmtepompen is in dergelijke situaties de meest begaanbare route naar verduurzaming. Samen met collega netbeheerders in Netbeheer Nederland verband en het ministerie van Klimaat & Groene Groei zijn routekaarten voor zowel groene waterstof en groen gas opgesteld. Een veilig en betrouwbaar gasnet blijft naar verwachting noodzakelijk – ook in een duurzame(re) energievoorziening.

Omdat de genoemde ontwikkelingen nog in beweging zijn en mogelijk grote impact zouden kunnen hebben voor Enexis, wordt het voorgenomen beleid, geformuleerde beleidsambities, sectorale plannen, nieuwe studies en routekaarten nauwgezet gevolgd. Elke twee jaar wordt een nieuwe doorrekening gemaakt van de impact van scenario's die zich kunnen voltrekken tot aan 2050 om investeringsbeleid indien nodig te herijken. Tevens is Enexis intensief betrokken bij de Regionale Energiestrategieën, Transitie Visie Warmtes en proeftuinen aardgasvrije wijken.

Het is dus de verwachting van Enexis Netbeheer B.V. dat in de CO₂-arme energievoorziening in 2050 een rol is weggelegd voor het gasnet voor de distributie van groen gas en waterstof. Vanwege de doortransportfunctie van het hoofdnet leidt een afname van het aantal gasaansluitingen daarnaast in mindere mate tot verwijdering van hoofdnetten. In de optiek van Enexis Netbeheer B.V. is het daarom niet zo dat het gaandeweg uitfaseren van aardgas ook leidt tot het op grote schaal buiten gebruik stellen van gasnetten.

Doordat het aantal gebruikers van het gasnet afneemt, maar dit naar verwachting niet leidt tot het op grote schaal buiten gebruik stellen van de gasactiva, is Enexis vanaf boekjaar 2022 voor gasactiva overgestapt op de degressieve afschrijvingsmethode. Het verbruikspatroon van de toekomstige economische voordelen die de activa in zich bergt, wordt namelijk weerspiegeld door het patroon waarin het aantal gebruikers van het gasnet afneemt. Voor meer informatie wordt verwezen naar noot 5. Afschrijvingen en buitengebruikstellingen.

Enexis Netbeheer B.V. ziet op dit moment geen aanleiding om de afschrijvingstermijnen van de bestaande gasnetten in te korten of tot afwaardering van de bestaande gasnetten over te gaan. Om dit risico verder te beperken is Enexis Netbeheer B.V. wel uiterst terughoudend met het nieuw aanleggen en vervangen van gasnetten wanneer alternatieve warmtevoorzieningen zoals warmtenetten of all-electric oplossingen in beeld zijn. Om de betrouwbaarheid en veiligheid van het gasnet te waarborgen, zullen de grootschalige meerjaren vervangingsprogramma's die in uitvoering zijn vanwege veroudering van netcomponenten doorlopen. Door de afronding van een eerste groep programma's nemen gasvervangingen vanaf 2025 iets af, maar blijft het totale volume wel op niveau tot 2030. Na 2030 zijn de grote meerjaren vervangingsprogramma's afgerond en zal het niveau van vervangingen in de gasnetten verder teruglopen.

In het Methodebesluit Gas voor de reguleringsperiode 2022-2026, heeft de ACM rekening gehouden met de verwachte toekomstige afname van het aantal gebruikers van het gasnet. De ACM heeft dit onder andere gedaan door voor de bepaling van de WACC over te stappen op het nominale in plaats van reële stelsel, waardoor de inflatievergoeding niet langer naar de toekomst wordt doorgeschoven. Een andere belangrijke wijziging, betreft de overstap op een degressieve afschrijvingsmethode voor gasactiva vanaf 2022. De ACM heeft gekozen voor de degressieve afschrijvingsmethode, aangezien deze methode beter past bij de verwachte toekomstige afname van het aantal gebruikers van het gasnet. Hiermee voorkomt de ACM dat – bij een lineaire afschrijvingsmethode – steeds minder gebruikers de jaarlijkse afschrijvingslasten moeten dragen. De ACM ziet geen aanleiding om de economische en technische levensduur van de gasactiva te herzien. Deze wijzigingen in het Methodebesluit Gas hebben geleid tot een hogere vaststelling van de efficiënte kosten inclusief een redelijk rendement die de regionale netbeheerders vergoed krijgen.

Enexis Netbeheer B.V. heeft bovenstaande veronderstellingen en uitgangspunten met veel zorgvuldigheid opgesteld. De veronderstellingen en uitgangspunten over de toekomst van het gasnet zijn op dit moment echter nog met veel onzekerheden omgeven. De veronderstellingen en uitgangspunten worden in beginsel periodiek herijkt, tenzij onverwachte significante gebeurtenissen onmiddellijke aanpassing vereisen.

14. VOORRADEN

De voorraden worden gewaardeerd tegen de kostprijs of lagere verwachte opbrengstwaarde (in het kader van de normale bedrijfsvoering de geschatte verkoopprijs minus verkoopkosten). De kostprijs is berekend op basis van het systeem van gewogen gemiddelde kostprijzen. De kostprijs omvat de uitgaven en direct toerekenbare kosten bij verwerving van de voorraden en het naar de bestaande locatie en in bestaande toestand brengen daarvan.

€ miljoen	2024	2023
Materialen	170	152
Voorziening incurrantheid	-2	-2
Totaal	168	150

De materialen hebben betrekking op artikelen die in voorraad worden aangehouden voor de investerings-, onderhouds-, storings- en werken voor derden-activiteiten. De voorraad aan materialen is met € 18 miljoen toegenomen ten opzichte van ultimo 2023. De toename is voornamelijk het gevolg van het strategisch ophogen van de voorraad materialen benodigd voor het uitbreiden en verzwaren van het elektriciteitsnet.

15. VORDERINGEN

€ miljoen	2024	2023
Handelsdebiteuren	81	67
Nog te ontvangen bedragen	220	159
Overige vorderingen	4	9
Voorziening voor verwacht kredietverlies	-23	-21
Vorderingen op groepsmaatschappijen	5	4
Totaal	287	218

De nog te ontvangen bedragen betreffen met name de maandelijkse bijraming van transportvergoedingen aan grootverbruikers en kleinverbruikers.

De ouderdom van de handelsdebiteuren is per 31 december 2024 als volgt:

€ miljoen	2024								
	Handelsdebiteuren			Nog te ontvangen bedragen			Vorderingen op groepsmaatschappijen	Overige vorderingen	Totaal
	Verwacht kredietverlies	Bruto	Voorziening	Verwacht kredietverlies	Bruto	Voorziening	Bruto	Bruto	Netto
Nog niet vervallen	3%	22	-1	0,1%	220	0	5	4	250
0-30 dagen vervallen	2%	24	-1	0,0%	0	0	0	0	23
31-60 dagen vervallen	8%	6	-1	0,0%	0	0	0	0	5
61-90 dagen vervallen	26%	2	0	0,0%	0	0	0	0	2
91-365 dagen vervallen	58%	7	-4	0,0%	0	0	0	0	3
> 365 dagen vervallen	82%	20	-16	0,0%	0	0	0	0	4
Totaal		81	-23		220	0	5	4	287

De ouderdom van de handelsdebiteuren was per 31 december 2023 als volgt:

2023

€ miljoen	Handelsdebiteuren			Nog te ontvangen bedragen			Vorderingen op groepsmaatschappijen	Overige vorderingen	Totaal
	Verwacht krediet-verlies	Bruto	Voor-ziening	Verwacht krediet-verlies	Bruto	Voor-ziening	Bruto	Bruto	Netto
	Nog niet vervallen	2%	16	0	0,2%	159	0	4	9
0-30 dagen vervallen	3%	19	-1	0,0%	0	0	0	0	18
31-60 dagen vervallen	15%	4	-1	0,0%	0	0	0	0	3
61-90 dagen vervallen	16%	4	-1	0,0%	0	0	0	0	3
91-365 dagen vervallen	50%	7	-4	0,0%	0	0	0	0	3
> 365 dagen vervallen	87%	17	-14	0,0%	0	0	0	0	3
Totaal		67	-21		159	0	4	9	218

16. EIGEN VERMOGEN

Het maatschappelijk kapitaal van de vennootschap bedraagt honderd duizend euro (€ 100.000) en is verdeeld in 1.000 gewone aandelen van honderd euro (€ 100). Hiervan zijn 201 aandelen met een totale nominale waarde van € 20.100 geplaatst en volgestort.

De agioreserve betreft fiscaal erkend agio.

De voorgestelde dividenduitkering is voor 2024 gebaseerd op 50% van het in het jaar gerealiseerd resultaat (nettowinst uit gewone bedrijfsvoering) en wordt uitgekeerd aan de aandeelhouder Enexis Holding N.V. De voor 2024 voorgestelde dividenduitkering bedraagt € 517.413 per aandeel (2023: € 34.826 per aandeel). De voorgestelde dividenduitkering bedraagt € 104 miljoen (2023: € 7 miljoen); dientengevolge bedraagt de reservering ten gunste van de algemene reserve € 104 miljoen. Het voorstel voor winstbestemming is niet in de balans per 31 december 2024 verwerkt.

Het via de winst-en-verliesrekening gevormde resultaat van het boekjaar 2024 vóór belastingen betreft louter gerealiseerde resultaten. Eind 2024 bedroeg het eigen vermogen € 4.630 miljoen (2023: € 4.429 miljoen). Ultimo 2024 bedroeg het totaal eigen vermogen per aandeel € 23 miljoen (2023: € 22 miljoen).

Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar het Mutatieoverzicht van het eigen vermogen.

17. RENTEDRAGENDE VERPLICHTINGEN (LANGLOPEND)

€ miljoen	2024	2023
Leningen Enexis Holding N.V.	3.481	2.984
Totaal	3.481	2.984

Onder de langlopende rentedragende verplichtingen zijn leningen opgenomen die nog langer dan een jaar aan Enexis Netbeheer B.V. ter beschikking staan. De bedragen voor aflossing die binnen een jaar vervallen, worden opgenomen onder de rentedragende verplichtingen (kortlopend).

De rentedragende verplichtingen van Enexis Netbeheer B.V. bestaan uit verstrekte leningen van Enexis Holding N.V. aan Enexis Netbeheer B.V. De financiering van Enexis Groep vindt plaats door het aantrekken van externe financiering door Enexis Holding N.V. Enexis Netbeheer B.V. heeft leningovereenkomsten afgesloten met Enexis Holding N.V. tegen dezelfde voorwaarden en condities omtrent hoofdsom, rente en looptijd als waarvoor Enexis Holding N.V. externe financiering heeft aangetrokken.

In mei 2024 heeft Enexis Holding N.V. een groene obligatielening ten bedrage van € 500 miljoen met een couponrente van 3,50% geplaatst. Enexis heeft nu zes obligaties uitstaan. Van deze zes obligaties zijn er vier groen. De obligatielening is door Enexis Holding N.V. aangewend voor investeringen in netuitbreidingen en verzekeringen die nodig zijn voor de inpassing van duurzame energie, voor automatisering van distributie, slimme meters en duurzame gebouwen. Enexis Netbeheer B.V. heeft een leningsovereenkomst afgesloten met Enexis Holding N.V. tegen dezelfde voorwaarden en condities omtrent hoofdsom, rente en looptijd als waarvoor Enexis Holding N.V. de beursgenoteerde groene obligatie heeft uitgegeven.

In 2020 heeft Enexis Holding N.V. een converteerbare hybride aandeelhouderslening uitgegeven. Deze converteerbare hybride aandeelhouderslening is uitgegeven in twee tranches. Beide tranches hebben een maximale looptijd tot 30 november 2080. Voor beide tranches geldt een renteherijking op 30 november 2030 en daarna iedere 10 jaar. Vroegtijdige aflossing is bij iedere renteherijking óf onder overeengekomen voorwaarden mogelijk. Enexis Netbeheer B.V. heeft twee leningsovereenkomsten (Tranche A en B) afgesloten met Enexis Holding N.V. tegen dezelfde voorwaarden en condities omtrent hoofdsom, rente en looptijd als waarvoor Enexis Holding N.V. de converteerbare hybride aandeelhouderslening heeft uitgegeven. In de leningsovereenkomsten tussen Enexis Netbeheer B.V. en Enexis Holding N.V. is geen conversie optie opgenomen. De inschatting van Enexis Netbeheer B.V. is dat voor de twee leningen op 30 november 2030 gebruik gemaakt zal worden van de mogelijkheid tot vervroegde aflossing. Om deze reden is bij de bepaling van de geamortiseerde kostprijs rekening gehouden met een looptijd tot 30 november 2030.

Voor een nadere toelichting omtrent de rentedragende verplichtingen (langlopend) wordt verwezen naar noot 23. Financieringsbeleid en risico's financiële instrumenten.

18. VOORZIENINGEN

Voorzieningen worden opgenomen voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen van een onzekere omvang of met een onzeker tijdstip als gevolg van gebeurtenissen in het verleden. Indien het effect daarvan materieel is, worden de voorzieningen bepaald door de verwachte toekomstige kasstromen contant te maken met behulp van een actuele disconteringsvoet, waarbij rekening is gehouden met de specifieke risico's die inherent zijn aan de verplichting.

De verwachte uitgaven binnen een jaar na balansdatum worden als afzonderlijke post opgenomen onder de kortlopende verplichtingen.

De voorzieningen zijn ultimo 2024 als volgt te specificeren:

€ miljoen	Totaal 2024
Aanspraken begin boekjaar	1
Dotaties	10
Onttrekkingen	0
Vrijval	-1
Totaal	10
Af: kortlopend deel	10
Totaal langlopend deel	-

De post voorzieningen bestaat ultimo 2024 uit voorzieningen voor claims en geschillen alsmede uit een voorziening van € 8 miljoen voor verwachte kosten inzake verwijdering van gasaansluitingen waarvan op of voor balansdatum 2024 door klanten verwijdering is aangevraagd (zonder wensdatum). Er is geen voorziening gevormd voor toekomstige aanvragen tot verwijdering. Teneinde de juridische positie van Enexis niet te schaden, wordt geen nadere toelichting omtrent de voorzieningen voor claims en geschillen opgenomen.

Het kortlopende deel van de voorziening bedraagt € 10 miljoen (2023: € 1 miljoen) en is afzonderlijk opgenomen onder de kortlopende verplichtingen.

Het vergelijkend overzicht voor 2023:

€ miljoen	Totaal 2023
Aanspraken begin boekjaar	7
Dotaties	1
Onttrekkingen	-1
Vrijval	-6
Totaal	1
Af: kortlopend deel	1
Totaal langlopend deel	-

19. VOORUITONTVANGEN BIJDRAGEN IN AANLEG VAN NETTEN EN AANSLUITINGEN

Vooruitontvangen bijdragen van klanten voor het maken van een aansluiting en de aanleg van het net ziet Enexis Netbeheer B.V. niet als separate prestatieverplichting. Dit betekent dat een voor de aansluiting ontvangen aansluitbijdrage als vooruitontvangst voor een nog te leveren prestatie beschouwd kan worden. Vanwege het causale verband van de ontvangen aansluitbijdragen met de voor de realisatie van de aansluiting gemaakte investeringsuitgaven kiest Enexis Netbeheer B.V. voor een timing van de omzetverantwoording van de ontvangen bijdragen op basis van de levensduur van de aansluiting.

De vooruitontvangen bijdragen bij investeringen in aanleg van netten en aansluitingen zijn als volgt te specificeren:

€ miljoen	2024	2023
Stand per 1 januari	1.250	1.158
Ontvangen in het jaar	107	126
Geamortiseerd	-38	-34
Totaal	1.319	1.250
Af: kortlopend deel in volgend boekjaar te amortiseren	38	35
Totaal langlopend deel 31 december	1.281	1.215

Het kortlopende deel van de vooruitontvangen bijdragen bedraagt € 38 miljoen (2023: € 35 miljoen) en is afzonderlijk opgenomen onder de kortlopende verplichtingen.

20. HANDELSSCHULDEN EN OVERIGE TE BETALEN POSTEN

€ miljoen	2024	2023
Leveranciers	187	131
Te ontvangen facturen van groepsmaatschappijen	187	218
Te betalen rente aan groepsmaatschappijen	29	19
Overig	92	73
Totaal	495	441

De handelsschulden en overige te betalen posten zijn met name toegenomen door gestegen kosten van transportdiensten en distributieverliezen. Deze toename wordt grotendeels veroorzaakt door hogere kosten van TenneT voor transportdiensten als gevolg van tariefstijgingen. De te betalen rente aan groepsmaatschappijen is gestegen als gevolg van de nieuwe obligatielening per mei 2024.

21. RENTEDRAGENDE VERPLICHTINGEN (KORTLOPEND)

€ miljoen	2024	2023
Rekening-courant schuld Enexis Holding N.V.	1.045	821
Totaal	1.045	821

Onder de kortlopende rentedragende verplichtingen zijn leningen en schulden opgenomen die nog korter dan een jaar aan Enexis Netbeheer B.V. ter beschikking staan.

De rekening-courant schuld met Enexis Holding N.V. bedraagt per ultimo 2024 € 1.045 miljoen en is toegenomen ten opzichte van ultimo 2023 (€ 821 miljoen) door aanzuivering van liquide middelen vanaf de hoofdrekening van Enexis Holding N.V., hetgeen heeft geresulteerd in een rekening-courant schuld voor hetzelfde bedrag. Het saldo van de liquide middelen van Enexis Netbeheer B.V. wordt op verslaggevingsdatum automatisch op de hoofdrekening van Enexis Holding N.V. geconcentreerd of indien er sprake is van een negatief saldo vanaf deze hoofdrekening aangezuiverd.

Voor een nadere toelichting omtrent de rentedragende verplichtingen (kortlopend) wordt verwezen naar noot 23. Financieringsbeleid en risico's financiële instrumenten.

22. TOELICHTING OP HET KASSTROOMOVERZICHT

Ten behoeve van het kasstroomoverzicht wordt onder de liquide middelen het volgende opgenomen:

€ miljoen	2024	2023
Liquide middelen	0	0
Totaal	0	0

De belangrijkste posten in het kasstroomoverzicht worden hieronder nader gespecificeerd.

De mutatie van het netto werkkapitaal is als volgt:

€ miljoen	2024	2023
Rentebaten en -lasten in het resultaat	88	62
Betaalde en ontvangen rente	-42	-23
Werkkapitaal exclusief rente	-70	-6
Totaal	-24	33

Specificatie netto werkkapitaal:

€ miljoen	2024	2023	Mutatie
Voorraden	168	150	-18
Vorderingen	287	218	-69
Subtotaal	455	368	-87
Handelsschulden en overige te betalen posten	-495	-441	54
Voorzeningen (kortlopend)	-10	-1	9
Subtotaal	-505	-442	63
Totaal	-50	-74	-24

De mutaties in de netto-rentedragende schulden in 2024 zijn als volgt:

€ miljoen	Overige activa	Verplichtingen uit financieringsactiviteiten		Totaal
	Liquide middelen	Rentedragende verplichtingen langlopend	Rentedragende verplichtingen kortlopend	
Stand per 1 januari 2024	0	-2.984	-821	-3.805
Kasstromen ¹	0	-494	-224	-718
Herrubricering van langlopend naar kortlopend	0	0	0	0
Overige niet-kasstroomgenererende mutaties	0	-3	0	-3
Stand per 31 december 2024	0	-3.481	-1.045	-4.526

De mutaties in de netto-rentedragende schulden in 2023 zijn als volgt:

€ miljoen	Overige activa	Verplichtingen uit financieringsactiviteiten		Totaal
	Liquide middelen	Rentedragende verplichtingen langlopend	Rentedragende verplichtingen kortlopend	
Stand per 1 januari 2023	0	-2.484	-678	-3.162
Kasstromen ¹	0	-500	-143	-643
Herrubricering van langlopend naar kortlopend	0	-	-	0
Overige niet-kasstroomgenererende mutaties	0	-	-	-
Stand per 31 december 2023	0	-2.984	-821	-3.805

23. FINANCIERINGSBELEID EN RISICO'S FINANCIËLE INSTRUMENTEN

ALGEMEEN

Enexis Netbeheer B.V. volgt het financieringsbeleid van de Enexis Groep. Dat beleid is erop gericht om de zelfstandige financiering van Enexis Groep zeker te stellen door tijdig, blijvend en voldoende toegang te realiseren tot kapitaal- en geldmarkten en tegelijk de financieringsstructuur, financieringskosten en -risico's te optimaliseren. De uitvoering van het financieringsbeleid is vastgelegd in een Treasury Statuut, met daarin opgenomen doelstellingen, taakomschrijving en mandaat van de afdeling Treasury, rapportering, risicobeheer en organisatorische en administratieve kaders ten behoeve van de financiering. De vigerende regels van de Elektriciteitswet 1998 en Gaswet alsmede het Besluit Financieel Beheer Netbeheerder worden hierbij in acht genomen.

De financiering van Enexis Groep vindt plaats door het aantrekken van externe financiering door Enexis Holding N.V. in de kapitaal- en geldmarkt alsmede, indien noodzakelijk, door gebruik te maken van met banken overeengekomen kredietfaciliteiten. Enexis Netbeheer B.V. heeft leningsovereenkomsten afgesloten met Enexis Holding N.V. tegen dezelfde voorwaarden en condities omtrent hoofdsom, rente en looptijd als waarvoor Enexis Holding N.V. externe financiering heeft aangetrokken. De concernfinanciering van Enexis Netbeheer B.V. door Enexis Holding N.V. vindt plaats op basis van deze gelijkwaardige condities, omdat Enexis Netbeheer B.V. en Enexis Holding N.V. gelijke kredietwaardigheid/credit rating profielen hebben.

De leningen worden via de interne rekening-courantverhouding tussen Enexis Holding N.V. en Enexis Netbeheer B.V. afgewikkeld. Enexis Netbeheer B.V. heeft haar bankrekeningen bij de Rabobank ondergebracht in een cashpool met Enexis Holding N.V. en andere groepsmaatschappijen. Binnen de cashpool is er sprake van rente- en saldocompensatie ("Notional cashpooling").

Voor de rentetarieven binnen de gezamenlijke cashpool wordt onderscheid gemaakt naar gereguleerde en niet-gereguleerde activiteiten, door de inrichting van twee sub-cashpools. De sub-cashpool Gereguleerd omvat de bankrekeningen van Enexis Netbeheer B.V. De rentetoerekening is gebaseerd op het met de bank overeengekomen rekening-couranttarief. De sub-cashpool Niet-gereguleerd omvat de bankrekeningen van de overige groepsmaatschappijen inclusief Enexis Holding N.V., waarbij een marktconforme kredietopslag geldt boven op het banktarief.

De door Enexis Netbeheer B.V. afgesloten leningsovereenkomsten met Enexis Holding N.V. en de cashpoolstructuur voldoen aan de wettelijke vereisten voor de concernfinanciering van netwerkbedrijven, waarbij Enexis Netbeheer B.V. geen zekerheden mag stellen of aansprakelijkheid op zich neemt voor de financiering van niet-gereguleerde activiteiten binnen Enexis Groep. In het kader van haar bedrijfsvoering is Enexis Netbeheer B.V. blootgesteld aan een aantal risico's, zoals onder meer: marktrisico, kredietrisico, solvabiliteits-/liquiditeitsrisico en procesrisico. Het beleid van Enexis Groep, waaronder Enexis Netbeheer B.V., is er mede op gericht om de impact van de vermelde risico's op de financiële resultaten en het vermogen te minimaliseren. Hiervoor kan Enexis Groep financiële instrumenten/derivaten inzetten.

MARKTRISICO

Marktrisico is het risico dat gelopen wordt met betrekking tot waardeveranderingen in kasstromen en financiële instrumenten als gevolg van gewijzigde markttrente, valutakoersen en marktprijzen. Enexis Netbeheer B.V. houdt geen financiële instrumenten voor handelsdoeleinden aan.

Marktrisico bestaat uit renterisico, valutarisico en grondstofprijrisico:

RENTERISICO

Het renterisico bestaat enerzijds uit het risico dat de rentecomponent in de regulatorische vergoeding in de toekomst lager uitvalt. Dit heeft een drukkend effect op de inkomsten van Enexis Netbeheer B.V. Tevens kan de rentevergoeding lager zijn dan de uit hoofde van bestaande leningsovereenkomsten vastgelegde rente en anderzijds uit het risico dat de te betalen rente met betrekking tot toekomstige financieringen hoger uitvalt dan de huidige markttrente. Daarnaast is er een risico dat de waarde van een financieel instrument wijzigt als gevolg van veranderingen in markttrentes.

Basis voor het renterisicobeleid is spreiding. Door spreiding in (her)financiering en looptijd van leningen, rentevaststelling en rente-typische looptijd (vast of variabel), soort lening en eventueel geografische spreiding over financieringsmarkten, wordt beschikbaarheid zeker gesteld en wordt het renterisico beperkt.

Binnen het vastgestelde beleid bestaat de mogelijkheid om gebruik te maken van derivaten voor de afdekking van bepaalde risicoposities, zoals onder meer het renterisico. In 2024 heeft Enexis Netbeheer B.V. evenals in 2023, geen gebruik gemaakt van derivaten ten behoeve van het afdekken van renterisico's en ook geen derivaten uitstaan.

Vorderingen

Enexis Groep beperkt het renterisico op vorderingen op twee manieren:

- het afstemmen van de looptijden van de vorderingen, waaronder de financiële activa op de liquiditeitsprognose; en
- het vooraf contractueel overeenkomen van rentepercentages met betrekking tot de financiële activa tot aan de einddatum van de afgesloten contracten.

Vreemd vermogen

De rentedragende leningen kennen ultimo 2024 de navolgende looptijden, rentepercentages en vervaldagen:

€ miljoen	Nominale waarde	Boekwaarde	Contractuele einddatum	Initiële looptijd (jaren)	Resterende looptijd (jaren)	Rente
Intercompany Lening - Obligatielening	500	499	28 april 2026	10	1,3	0,875%
Intercompany Lening - Obligatielening	500	498	2 juli 2031	12	6,5	0,750%
Intercompany Lening - Groene obligatielening	500	498	17 juni 2032	12	7,5	0,625%
Intercompany Lening - Groene obligatielening	500	494	14 april 2033	12	8,3	0,375%
Intercompany Lening - Groene obligatielening	500	498	12 juni 2034	11	9,5	3,625%
Intercompany Lening - Groene obligatielening	500	495	30 mei 2036	12	11,4	3,500%
Intercompany Lening - Aandeelhouderslening (Tranche A)	422	421	30 november 2080	60	56,0	2,150%
Intercompany Lening - Aandeelhouderslening (Tranche B)	78	78	30 november 2080	60	56,0	1,400%
Totaal	3.500	3.481				

De reële waarde van de rentedragende verplichtingen bedraagt circa € 3.251 miljoen ultimo 2024 (ultimo 2023: € 2.685 miljoen). Deze reële waarde is voor de leningen van Enexis Netbeheer B.V. die samenhangen met de door Enexis Holding N.V. afgesloten obligatieleningen conform beursnotering. De reële waarde van de leningen van Enexis Netbeheer B.V. die samenhangen met de door Enexis Holding N.V. uitgegeven converteerbare hybride aandeelhouderslening is berekend op basis van de Euro Utility (A) BFV rentecurve per 31 december 2024, rekening houdend met een opslag voor het achtergestelde en illiquide karakter. De reële waarde van de rentedragende leningen is per saldo toegenomen als gevolg van een nieuwe lening verstrekt door Enexis Holding N.V., van in totaal € 500 miljoen. Voor een verdere toelichting omtrent de in 2024 afgesloten leningen wordt verwezen naar noot 17. Rentedragende verplichtingen (langlopend).

Per ultimo 2024 waren alle rentedragende leningen vastrentend.

De door Enexis Holding N.V. verstrekte leningen aan Enexis Netbeheer B.V. die samenhangen met de door Enexis Holding N.V. uitgegeven beursgenoteerde obligatieleningen betreffen zogenoemde level 1 financiële instrumenten. Dit houdt voor Enexis in dat de reële waarde gebaseerd is op genoteerde prijzen in een actieve markt. De door Enexis Holding N.V. verstrekte leningen aan Enexis Netbeheer B.V. die samenhangen met de door Enexis Holding N.V. uitgegeven converteerbare hybride aandeelhouderslening betreffen zogenoemde level 2 financiële instrumenten. Dit houdt in dat de reële waarde gebaseerd wordt op discontering van de nominale cashflows tegen uit de markt afkomstige disconteringscurves. Bij de berekening van de reële waarde van de converteerbare hybride aandeelhouderslening wordt rekening gehouden met een opslag voor het achtergestelde en illiquide karakter.

VALUTARISICO

Enexis Netbeheer B.V. kan geconfronteerd worden met valutarisico in geval van inkopen in een andere valuta dan de euro. Enexis Netbeheer B.V. heeft geen financieringsinstrumenten in andere valuta dan de euro.

Het totaalbedrag aan liquiditeiten, vorderingen en verplichtingen in vreemde valuta is eind 2024 minimaal, waardoor valutarisico's en gevoeligheid voor koersveranderingen niet relevant zijn. In 2024 heeft Enexis Netbeheer B.V. evenals in 2023, geen gebruik gemaakt van derivaten ten behoeve van het afdekken van valutarisico's en ook geen derivaten ter afdekking van valutarisico's uitstaan.

GRONDSTOFFPRIJSRISICO

Enexis Netbeheer B.V. is met name blootgesteld aan fluctuaties van energieprijzen. Met de inkoop van energie worden netverliezen gecompenseerd. Het energie prijsrisico wordt in belangrijke mate beperkt door de prijs steeds enkele jaren vooruit vast te leggen door middel van termijnaankopen, waardoor aan het begin van ieder leveringsjaar de geprognosticeerde hoeveelheid voor dat jaar fysiek reeds volledig is ingekocht.

De termijncontracten worden afgesloten voor eigen gebruik en kwalificeren daarom niet als derivaten conform IFRS 9. De termijncontracten zijn per ultimo 2024 om deze reden niet in de balans opgenomen. Voor een nadere toelichting op de meerjarige financiële verplichtingen uit hoofde van de termijncontracten, wordt verwezen naar noot 25. Niet uit de balans blijken verplichtingen.

KREDIETRISICO

Het kredietrisico is het risico van een verlies dat ontstaat als een tegenpartij niet kan of zal voldoen aan haar verplichtingen. De debiteurenrisico's in gereguleerde markten zijn lager dan die in geliberaliseerde energiemarkten. Voor alle kleinverbruikersdebiteuren inzake de te betalen netwerkvergoedingen worden de vorderingen geïnd door energieleveranciers die debiteurenrisico op de eindklanten dragen. Enexis Netbeheer B.V. heeft daarentegen wel een debiteurenrisico op de energieleveranciers.

Het maximale kredietrisico is in beginsel gelijk aan de boekwaarde van de vorderingen en vlottende activa.

SOLVABILITEITS- EN LIQUIDITEITSRISICO

Solvabiliteitsrisico

Het solvabiliteitsrisico is het risico dat het eigen vermogen of het garantievermogen op lange termijn onvoldoende is om aan de verplichtingen te kunnen voldoen. Voor zowel Enexis Netbeheer B.V. als Enexis Holding N.V. streven we naar minimaal een A credit rating profiel (A/A2 met stable outlook). Bewaking van deze doelstelling vindt plaats op basis van vastgestelde minimale financiële kengetallen zoals opgenomen in hoofdstuk 'Kapitaalbeheer'. Deze credit rating verschaft Enexis Netbeheer B.V. een goede toegang tot de internationale kapitaalmarkten.

Liquiditeitsrisico en contractuele looptijdanalyse

Liquiditeitsrisico

Het liquiditeitsrisico is het risico dat Enexis Netbeheer B.V. niet aan haar betalingsverplichtingen op korte termijn kan voldoen. Enexis Netbeheer B.V. is voor het voldoen aan haar betalingsverplichtingen afhankelijk van Enexis Holding N.V., aangezien dit de entiteit binnen de Enexis Groep is die verantwoordelijk is voor het aantrekken van externe financiering. Enexis Netbeheer B.V. is onderdeel van het liquiditeitsbeheer van Enexis Groep, dat wordt uitgevoerd op het niveau van Enexis Holding N.V. Het liquiditeitsbeheer van Enexis Holding N.V. is erop gericht om het liquiditeitsrisico van Enexis Groep, waaronder Enexis Netbeheer B.V., te mitigeren.

Enexis Holding N.V. streeft naar minimaal een "adequaat" liquiditeitsprofiel conform de geldende definities van rating agency S&P voor gereguleerde netwerkbedrijven, wat onder meer betekent dat de liquiditeitsbehoefte van de Enexis Groep, waaronder Enexis Netbeheer B.V., altijd voor een jaar vooruit gedekt moet zijn met een veiligheidsbuffer van 10%. Enexis Holding N.V. toetst haar liquiditeitsprofiel en stuurt deze op regelmatige basis bij op lange, middellange en korte termijn.

Contractuele looptijdanalyse

De navolgende tabel laat de contractuele niet-verdisconteerde kasstromen van Enexis Netbeheer B.V. zien geldend per ultimo 2024:

€ miljoen	< 1 mnd	< 3 mnd	3-12 mnd	1-5 jaar	> 5 jaar	Totaal
Rentedragende verplichtingen (langlopend)	0	0	0	500	3.000	3.500
Handelsschulden en overige te betalen posten	187	0	308	0	0	495
Rentedragende verplichtingen (kortlopend)	87	174	784	0	0	1.045
Rente over rentedragende verplichtingen	0	0	59	220	222	501
Totaal	274	174	1.151	720	3.222	5.541

Ultimo 2023 bedroegen de contractuele niet-verdisconteerde kasstromen:

€ miljoen	< 1 mnd	< 3 mnd	3-12 mnd	1-5 jaar	> 5 jaar	Totaal
Rentedragende verplichtingen (langlopend)	0	0	0	500	2.500	3.000
Handelsschulden en overige te betalen posten	131	0	310	0	0	441
Rentedragende verplichtingen (kortlopend)	68	137	616	0	0	821
Rente over rentedragende verplichtingen	0	0	41	154	146	341
Totaal	199	137	967	654	2.646	4.603

Procesrisico

Het procesrisico omvat de risico's samenhangend met de inrichting van de organisatie, de procedures en activiteiten van de Treasury-afdeling van de Enexis Groep. Deze risico's worden afgedekt middels een organisatorische functiescheiding tussen frontoffice en backoffice, alsmede door middel van het vastgestelde financieringsbeleid, het Treasury Statuut, het Treasury Control Framework en daaraan gerelateerde interne assessments en interne audits.

Kapitaalbeheer

Het kapitaal dat door de onderneming beheerd wordt, omvat het door aandeelhouders gestorte aandelenkapitaal en de opgebouwde algemene reserves.

Het kapitaalbeheer van Enexis Netbeheer B.V. is gericht op een financieel gezonde kapitaalstructuur en het behoud van een minimale A credit rating profiel (A/A2 met stable outlook) voor Enexis Netbeheer B.V. Dit ter ondersteuning van de continuïteit van haar bedrijfsprocessen en het kunnen realiseren van geplande investeringen. Daarbij wordt ernaar gestreefd om voor aandeelhouders de, door de Autoriteit Consument & Markt (ACM) vastgestelde, eigenvermogensvergoeding te realiseren, met inachtneming van de belangen van vreemd vermogen verschaffers en andere belanghebbenden ('Stakeholders') van de Enexis Groep.

De lange termijn credit rating van S&P voor Enexis Netbeheer B.V. is in februari 2024 gewijzigd van A+ met een positieve outlook naar AA- met stabiele outlook. Met deze rating wordt voldaan aan de interne eisen voor het behoud van een A credit rating profiel.

Indien een netbeheerder een verklaring door een erkend kredietbeoordelingsbureau heeft waaruit blijkt dat de netbeheerder kredietkwaliteitstrap investeringswaardig is, hoeft deze op basis van artikel 2 lid 3 van het Besluit Financieel Beheer Netbeheerder niet te rapporteren over de wettelijke ratio's inzake kredietwaardigheid. De netbeheerder Enexis Netbeheer B.V. voldoet met haar actuele credit ratings aan het minimaal vereiste kredietwaardigheidsniveau.

Enexis Netbeheer B.V. beheert haar kapitaalstructuur en past deze aan, aan veranderende economische omstandigheden en wettelijke of regulatorische verplichtingen. Ten behoeve van het handhaven of aanpassen van de kapitaalstructuur kan Enexis Netbeheer B.V. onder bepaalde voorwaarden haar dividendbeleid aanpassen of kapitaal uitkeren aan aandeelhouders.

24. INFORMATIE VERBONDEN PARTIJEN

Transacties met verbonden partijen vinden plaats tegen marktconforme prijzen en voorwaarden. Vorderingen en schulden ultimo boekjaar worden normaal gesproken via de rekening-courant afgewikkeld. Er zijn geen garanties ontvangen dan wel afgegeven betreffende de vorderingen en schulden van verbonden partijen. De waardecorrectie in verband met oninbaarheid is nihil.

In 2024 onderscheidde Enexis Netbeheer B.V. als verbonden partijen haar aandeelhouder, de daaraan gelieerde entiteiten, deelnemingen en topfunctionarissen in het kader van de Wet Normering Topinkomens (WNT). De aandelen van Enexis Netbeheer B.V. worden gehouden door Enexis Holding N.V.

Enexis Netbeheer B.V. is leningen overeengekomen met Enexis Holding N.V. ter financiering van de bedrijfsvoering en investeringen in de energienetten van Enexis Netbeheer B.V. Per ultimo 2024 bedraagt het totaal van de opgenomen leningen € 3.481 miljoen (2023: € 2.984 miljoen). De over de leningen betaalde rentevergoedingen bedroegen in 2024 € 42 miljoen (2023: € 23 miljoen).

Per ultimo 2024 heeft Enexis Netbeheer B.V. een schuld op Enexis Holding N.V. van € 1.045 miljoen (ultimo 2023: € 821 miljoen), zijnde de rekening-courant positie (zie noot 21. Rentedragende verplichtingen (kortlopend)). De rentelast over de rekening-courant positie is in 2024 € 40 miljoen (2023: € 29 miljoen). De rentelast wordt op de rekening-courant positie bijgeboekt.

Per ultimo 2024 bedroegen de overige vorderingen op groepsmaatschappijen € 5 miljoen (2023: € 4 miljoen). De nog te ontvangen facturen van groepsmaatschappijen bedroeg ultimo 2024 € 187 miljoen (2023: € 218 miljoen) en de te betalen rente aan groepsmaatschappijen bedroeg € 29 miljoen (2023: € 19 miljoen).

De aan de aandeelhouder betaalde dividenduitkering bedroeg € 7 miljoen (2023: € 76 miljoen). Het ontvangen dividend van deelnemingen bedroeg in 2024 nihil (2023: nihil).

Enexis Netbeheer B.V. maakt voor zijn bedrijfsvoering onder andere gebruik van personeelsleden die in dienst zijn van Enexis Personeel B.V. alsmede van activa die zijn ondergebracht bij Enexis Personeel B.V. De kosten voor het inzetten van personeelsleden van Enexis Personeel B.V. bij de primaire afdelingen Asset Management, Infra en Klant & Markt van Enexis Netbeheer B.V. worden door Enexis Personeel B.V. als personeelskosten doorbelast op basis van afgesloten overeenkomsten (DVO's/SLAs) aan Enexis Netbeheer B.V. Deze personeelskosten worden in de jaarrekening van Enexis Netbeheer B.V. verantwoord als "Inhuur personeel bij Enexis Personeel B.V." onder de "Personeelskosten". De kosten van Enexis Personeel B.V. voor de ondersteunende- en stafmatige afdelingen worden op basis van afgesloten overeenkomsten (DVO's/SLA's) doorbelast aan Enexis Netbeheer B.V. en hebben onder andere betrekking op facilitaire diensten alsmede de inzet van personeel. Deze kosten zijn verantwoord als "Uitbestede stafdiensten aan Enexis Personeel B.V." onder de "Kosten uitbesteed werk, materialen en andere externe kosten". De betreffende activa en passiva, zoals software, gebouwen maar ook de voorzieningen voor personeelsbeloningen, zijn op de balans van Enexis Personeel B.V. verantwoord.

Enexis Netbeheer B.V. beschouwt de leden van de directie en Raad van Commissarissen als topfunctionarissen in het kader van de WNT. Transacties met topfunctionarissen hebben louter betrekking op beloningen. Voor de toelichting wordt verwezen naar noot 26. Bezoldiging en Wet Normering Topinkomens (Bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector).

De niet in de consolidatie van Enexis Netbeheer B.V. betrokken deelnemingen van Enexis Netbeheer B.V. of de aan haar gelieerde entiteiten zijn hieronder weergegeven.

	Statutaire zetel	Aandeel Enexis Netbeheer B.V. 31 december 2024	Aandeel Enexis Netbeheer B.V. 31 december 2023	Onderdeel van
Energie Data Services Nederland B.V.	Arnhem	23%	23%	Enexis Netbeheer B.V.
Beheerder Afsprakenstelsel B.V.	Poeldijk	16%	16%	Enexis Netbeheer B.V.

25. NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

MEERJARIGE FINANCIËLE VERPLICHTINGEN

Ultimo 2024 bedragen de meerjarige financiële verplichtingen € 622 miljoen (2023: € 337 miljoen).

€ miljoen	2024			2023		
	< 1 jaar	1-5 jaar	> 5 jaar	< 1 jaar	1-5 jaar	> 5 jaar
Netverlies	120	212	44	140	176	21
Materialen en diensten ¹	138	73	35	-	-	-
Totaal	258	285	79	140	176	21

¹ De vergelijkende cijfers per 31 december 2023 zijn niet beschikbaar.

In bovenstaande tabel nemen we enkel de minimale juridisch contractuele financiële verplichtingen op. Onze inkoopverwachting ten aanzien van materialen en diensten is echter aanzienlijk hoger. Enexis heeft met meerdere leveranciers raamovereenkomsten afgesloten ten behoeve van inkoop van deze materialen en diensten.

Verplichting inzake verwijdering van gasaansluitingen op aanvraag van klanten

Enexis heeft op basis van de Gaswet een verplichting om gasaansluitingen te verwijderen als de klant hiervoor een aanvraag indient. Als de klant een wensdatum aangeeft voor het verwijderen van de aansluiting mag Enexis de kosten in rekening brengen bij de klant. Voor aanvragen zonder wensdatum worden de verwijderingskosten gecompenseerd in (toekomstige) tarieven.

Enexis heeft ultimo 2024 een voorziening gevormd voor de verwachte verwijderingskosten van aanvragen zonder wensdatum die op of voor balansdatum 2024 zijn ontvangen en die na balansdatum uitgevoerd worden. Er is geen voorziening gevormd voor toekomstige aanvragen tot verwijdering, aangezien sprake is van een voorwaardelijke verplichting.

Deze voorwaardelijke verplichting kan in toekomstige perioden tot een significante uitstroom van middelen leiden, onder andere afhankelijk van (de snelheid van) de energietransitie, ontwerpkeuzes voor het nieuwe energiesysteem en van ontwikkelingen in wet- en regelgeving. Uitgangspunt van de tariefregulering is echter dat regionale netbeheerders hun (efficiënte) kosten en investeringen inclusief een redelijk rendement vergoed krijgen. Onder de huidige reguleringsmethode krijgt Enexis deze verwijderingskosten twee jaar later vergoed via de tarieven. Hoewel de totale omvang van de verwijderingskosten in de periode tot en met 2050 dus materieel kan zijn, is de impact op de financiële positie van Enexis naar verwachting beperkt omdat Enexis de verwijderingskosten via de tarieven vergoed krijgt.

GERECHTELIJKE PROCEDURES EN JURIDISCHE GESCHILLEN

Ultimo 2024 was Enexis Netbeheer B.V. betrokken bij verschillende rechtszaken en juridische geschillen. Op basis van financieel risico zijn met betrekking tot de ontvangen claims daar waar nodig voorzieningen getroffen of zijn verplichtingen verwerkt in de jaarrekening.

26. BEZOLDIGING EN WET NORMERING TOPINKOMENS (BEZOLDIGING TOPFUNCTIONARISSEN PUBLIEKE EN SEMIPUBLIEKE SECTOR)

ENEXIS EN DE WET NORMERING TOPINKOMENS

De Wet Normering Topinkomens (WNT) is van toepassing op Enexis Netbeheer B.V. Het algemeen toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2024 € 233.000. De in de WNT verplichte verantwoording over de bezoldiging van de topfunctionarissen die werkzaam zijn voor Enexis Netbeheer B.V. vindt plaats in deze jaarrekening.

De Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen van Enexis Holding N.V. voeren werkzaamheden uit voor Enexis Groep als geheel en daarmee dus ook voor Enexis Netbeheer B.V. De Raad van Bestuur van Enexis Holding N.V. vormt de directie van Enexis Netbeheer B.V. De Raad van Commissarissen van Enexis Holding N.V. is tevens verantwoordelijk voor het toezicht op Enexis Netbeheer B.V.

De leden van de Raad van Bestuur zijn in dienst bij Enexis Personeel B.V. en kwalificeren daarmee bij Enexis Netbeheer B.V. als leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking. De wettelijke verantwoording van de WNT bij Enexis Netbeheer B.V. ziet op de verrekening met Enexis Personeel B.V. De door de topfunctionaris verrichte arbeid voor Enexis Netbeheer B.V. wordt zodoende ten laste van het resultaat gebracht bij Enexis Netbeheer B.V. Hierbij wordt op grond van de Uitvoeringsregeling WNT (artikel 2 en 2a) het bezoldigingsbegrip voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking gehanteerd, dat afwijkt van het bezoldigingsbegrip dat geldt voor topfunctionarissen met dienstbetrekking.

NORMONDUIDELIJKHEID IN DE WET NORMERING TOPINKOMENS

Het Ministerie van Binnenlandse Zaken (hierna: BZK) heeft in 2023 de openbaarmakingsverplichting voor WNT-instellingen die deel uitmaken van een groep van rechtspersonen verduidelijkt. Deze verduidelijkingen hebben geleid tot verantwoordings- en controleproblemen in de WNT-verantwoording 2023 van WNT-instellingen die deel uitmaken van een groep en waarbij sprake is van intra-groep-detachering. De verantwoordings- en controleproblemen hangen voor deze WNT-instellingen samen met de voortdurende normonduidelijkheid in de WNT. De Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants heeft begin 2024 in NBA Alert 47 een nadere uitwerking opgenomen van de normonduidelijkheid voor WNT-verantwoordingen. Helaas is er tot op heden nog geen duidelijkheid gegeven naar aanleiding van voornoemd Alert. De normonduidelijkheid is daarmee van toepassing op de WNT-verantwoording 2024 van Enexis Netbeheer B.V.

Bij Enexis is voor de WNT sprake van intra-groep-detachering aangezien de leden van de Raad van Bestuur in dienst zijn bij Enexis Personeel B.V. en hun bezoldiging wordt doorbelast naar de WNT-plichtige instelling Enexis Netbeheer B.V. De leden van de Raad van Bestuur kwalificeren daarom bij Enexis Netbeheer B.V. als leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking. De WNT-verantwoording bij Enexis Netbeheer B.V. bestaat om deze reden uit de vergoeding die door Enexis Personeel B.V. in rekening is gebracht bij Enexis Netbeheer B.V. voor de uitoefening van de functie van de topfunctionarissen. De WNT-verantwoording toont niet de bezoldiging die de topfunctionarissen ontvangen vanuit Enexis

Personeel B.V. De vergoeding die door Enexis Personeel B.V. bij Enexis Netbeheer B.V. in rekening wordt gebracht voor de uitoefening van de functie door de leden van de Raad van Bestuur is gebaseerd op de bezoldiging die de topfunctionarissen ontvangen vanuit Enexis Personeel B.V., waarbij rekening wordt gehouden met het bezoldigingsbegrip dat geldt voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking, dat afwijkt van het bezoldigingsbegrip dat geldt voor topfunctionarissen met dienstbetrekking (Uitvoeringsregeling WNT artikel 2 en 2a).

De normonduidelijkheid in de WNT ziet toe op twee onderdelen:

- **Bezoldiging in de situatie van intra-groep detachering:** In de WNT is bepaald dat de bezoldiging van de topfunctionaris bij een WNT-instelling bestaat uit de kosten die door andere groepsmaatschappijen worden doorbelast aan de WNT-instelling met betrekking tot de functievervulling van de topfunctionaris bij die WNT-instelling. De doorbelaste kosten voor de functievervulling van een topfunctionaris dienen te worden bepaald op basis van artikel 2a van de Uitvoeringsregeling. In het geval van intra-groep-detachering is echter niet nader uitgewerkt welke kosten aan het vervullen van de topfunctie moeten worden toegerekend. Er is sprake van een open bezoldigingsbegrip, een limitatieve opsomming in de wet- en regelgeving ontbreekt. In de Uitvoeringsregeling is bijvoorbeeld opgenomen dat bureaustkosten onderdeel zijn van de bezoldiging, maar er wordt niet gedefinieerd welke kosten tot de bureaustkosten dienen te worden gerekend. Daarnaast wordt niet nader gedefinieerd hoe gemeenschappelijke kosten aan individuele topfunctionarissen of WNT-instellingen moeten worden toegerekend.
- **Omvang dienstverband in de situatie van intra-groep detachering:** De WNT schrijft voor dat doorbelasting aan de WNT-instelling plaats dient te vinden op basis van de deeltijdfactor die de topfunctionaris werkzaam is voor de WNT-instelling. De uitingen van het Ministerie van BZK in 2023 hebben verduidelijkt dat de deeltijdfactor bepaald dient te worden op basis van afspraken met de topfunctionaris in bijvoorbeeld de arbeidsovereenkomst of op basis van een urenregistratie. Als de deeltijdfactor bepaald wordt op basis van gemaakte afspraken met de topfunctionaris, dan dient de WNT-instelling aan te tonen dat deze overeenkomen met de praktijk op basis van een urenregistratie. Het is in de WNT evenwel onduidelijk hoe de 'groepsbrede' werkzaamheden voor bijvoorbeeld beleid, strategie en personeelszaken dienen te worden toegerekend aan de (WNT-)instellingen binnen een groep.

Vanwege de normonduidelijkheid is Enexis genoodzaakt om op voornoemde onderdelen eigen aannames en uitgangspunten te hanteren bij het opstellen van de WNT-verantwoording. Deze aannames en gehanteerde uitgangspunten worden in de WNT-verantwoording hieronder nader toegelicht

OMVANG DIENSTVERBAND (DEELTIJDFACTOR)

Deeltijdfactor 2024

De doorbelasting van de beloning naar de verschillende entiteiten van Enexis Groep wordt bepaald op basis van de deeltijdfactor die de RvB-leden werkzaam zijn voor de verschillende entiteiten. In de jaren 2021 tot en met 2023 is een generieke verdeelsleutel gebruikt om de deeltijdfactoren te bepalen. Voortschrijdend inzicht over de methode waarop de deeltijdfactor voor instellingen die vallen onder de WNT bepaald moet worden, heeft ertoe geleid dat Enexis in 2024 deze methode heeft gewijzigd. Dit voortschrijdend inzicht komt onder andere voort uit de uitingen van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties in 2023, de publicatie van NBA Alert 47 in maart 2024, diverse behandelingen in de HR-commissie van de RvC en toepassing van uiteenlopende methoden in de sector. Enexis meent dat de deeltijdfactor een goede basis heeft in de registratie van de urenbesteding van de leden van de Raad van Bestuur.

In 2024 is echter nog altijd sprake van voornoemde normonduidelijkheid in de WNT bij intra-groep-detachering. De normonduidelijkheid ziet onder andere toe op de bepaling van de hoogte van de deeltijdfactor. Het ontbreken van een toereikend normenkader in de wet- en regelgeving zorgt ervoor dat Enexis genoodzaakt is om eigen aannames en uitgangspunten te hanteren bij de bepaling van de deeltijdfactor in 2024. De normonduidelijkheid zorgt ervoor dat het inherent niet mogelijk is om op een betrouwbare manier de deeltijdfactoren 2024 te bepalen en dat de methode om de deeltijdfactoren te bepalen in de toekomst mogelijk aangepast wordt zodra de normonduidelijkheid in de WNT is verholpen. Enexis heeft de aannames en uitgangspunten voor de bepaling van de deeltijdfactoren 2024 echter met zorgvuldigheid opgesteld om de deeltijdfactoren 2024 op een zo betrouwbaar mogelijke manier te bepalen.

Deeltijdfactor 2023

De deeltijdfactor van Enexis Netbeheer B.V. is voor de topfunctionarissen in 2023 vastgesteld op 1,0. Dit vanuit de praktische overweging dat vrijwel alle activiteiten van de groep als geheel worden uitgevoerd ten behoeve van de WNT-plichtige netbeheerder. In 2024 heeft Enexis, vanwege het voortschrijdend inzicht zoals vorenstaand omschreven, gekozen voor een strikt juridische bepaling van de deeltijdfactor. Aan de hand van de in 2024 ingevoerde tijdsregistratie door topfunctionarissen per juridische entiteit van de groep, is de urenbesteding per entiteit zichtbaar geworden en de deeltijdfactor op die basis tot stand gekomen.

Als Enexis de gewijzigde methode uit 2024 zou toepassen op boekjaar 2023, dan zou de deeltijdfactor 2023 waarschijnlijk lager uitvallen en meer in lijn liggen met de deeltijdfactoren in 2024. Het is echter niet mogelijk om met terugwerkende kracht op basis van deze gewijzigde methode de deeltijdfactor 2023 op een identieke wijze te bepalen vanwege het niet beschikbaar zijn van een tijdsregistratie door topfunctionarissen per juridische entiteit. Gegeven dat ook de gewijzigde methode uit 2024 leidt tot inherent onzekere deeltijdfactoren vanwege de normonduidelijkheid heeft geen aanpassing van de vergelijkende cijfers plaatsgevonden.

BEZOLDIGING

Wij hebben de bezoldiging van de leidinggevende en toezichthoudende topfunctionarissen bepaald op basis van de vanuit de salarisadministratie door Enexis Personeel B.V. doorbelaste loonkosten vermeerderd met evident aan de topfunctionaris doorbelaste toe te rekenen kosten voor de functievervulling, zoals de leasekosten voor de ter beschikking gestelde auto, de opbouw van de reservering voor verlofuren en de opbouw van de jubileumvoorziening en rekening houdend met het individueel van toepassing zijnde bezoldigingsmaximum.

BELONING RAAD VAN BESTUUR 2024

In 2024 heeft er een wijziging plaatsgevonden in de samenstelling van de Raad van Bestuur van Enexis. Op 31 maart 2024 is het tijdelijke dienstverband van mevrouw M.E. Kaashoek (COO a.i.) geëindigd. Met ingang van 1 april 2024 is de functie van COO ingevuld door de heer J.G. Slootweg.

De hiernavolgende tabellen 1, 2 en 3 tonen de ontwikkeling van de beloning van de leden van de Raad van Bestuur.

Alle leden van de Raad van Bestuur kwalificeren als topfunctionaris zonder dienstbetrekking. Het individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum wordt berekend op basis van de duur en omvang van het dienstverband. In de tabellen 1, 2 en 3 zijn de deeltijdfactoren opgenomen die de leden werkzaam zijn geweest voor Enexis Netbeheer B.V.

In tabel 3 is de bezoldiging van 2024 opgenomen, voor de eerste twaalf kalendermaanden van de functievervulling van de Chief Operating Officer a.i. (mevrouw M.E. Kaashoek) en de COO (de heer J.G. Slootweg).

Tabel 1. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling in 2024 (WNT tabel 1a):

Gegevens 2024	E.G. den Boer	R.B.A. van der Leeuw	J.K. Sanders	M.N.A.J. Vogt ²
Bedragen × € 1				
Functiegegevens	Adviseur¹	CEO	CTO	CFO
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,700	0,700	0,750	0,585
Dienstbetrekking?	nee	nee	nee	nee
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	141.323	163.100	174.750	136.305
Subtotaal	141.323	163.100	174.750	136.305
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	163.100	163.100	174.750	136.305
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	141.323	163.100	174.750	136.305
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

1 Op 21 augustus 2023 heeft de heer Den Boer de functie van CEO neergelegd en wordt hij niet meer beschouwd als topfunctionaris in de zin van de WNT. Maar in de WNT wordt een functionaris vanaf de datum waarop deze de functie als topfunctionaris neerlegt nog vier jaar als leidinggevende topfunctionaris genormeerd, indien het dienstverband niet is geëindigd en de topfunctionaris zijn functie meer dan twaalf maanden heeft vervuld. De WNT-gegevens van deze functionaris worden op dezelfde wijze als van een leidinggevende topfunctionaris openbaar gemaakt.

2 De RvC heeft de CFO gedurende 2024 op het niveau van Enexis Holding N.V. (Enexis Groep) 6 weken extra verlof toegekend. Omdat de CFO gedurende deze periode van 6 weken niet heeft gewerkt voor Enexis Netbeheer B.V. is haar deeltijdfactor in 2024 voor Enexis Netbeheer B.V. aangepast van 0,700 FTE naar 0,585 FTE. Haar individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum alsmede haar bezoldiging zijn overeenkomstig aangepast. Voor een nadere toelichting hieromtrent wordt verwezen naar het Remuneratieverslag in het jaarverslag van Enexis Holding N.V.

Tabel 2. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling in 2023 (WNT tabel 1a):

Gegevens 2023	E.G. den Boer	R.B.A. van der Leeuw	J.K. Sanders	M.N.A.J. Vogt
Bedragen × € 1				
Functiegegevens	CEO/adviseur¹	COO/CEO	CTO	CFO
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,000	1,000	1,000	1,000
Dienstbetrekking?	nee	nee	nee	nee
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	222.921	223.000	223.000	223.000
Subtotaal	222.921	223.000	223.000	223.000
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	223.000	223.000	223.000	223.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	222.921	223.000	223.000	223.000
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

¹ Op 21 augustus 2023 heeft de heer Den Boer de functie van CEO neergelegd en wordt hij niet meer beschouwd als topfunctionaris in de zin van de WNT. Maar in de WNT wordt een functionaris vanaf de datum waarop deze de functie als topfunctionaris neerlegt nog vier jaar als leidinggevende topfunctionaris genormeerd, indien het dienstverband niet is geëindigd en de topfunctionaris zijn functie meer dan twaalf maanden heeft vervuld. De WNT-gegevens van deze functionaris worden op dezelfde wijze als van een leidinggevende topfunctionaris openbaar gemaakt.

Tabel 3. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking tot en met de 12e kalendermaand van de functievervulling (WNT tabel 1b):

Bedragen × € 1 Functiegegevens	J.G. Slootweg		M.E. Kaashoek
	COO		COO a.i.
Kalenderjaar	2024	2024	2023
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	1/4 - 31/12	1/1 - 31/3	1/11 - 31/12
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	9	3	2
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	1.027	365	280
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum			
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	221	221	212
Maxima op basis van de normbedragen per maand	255.000	92.400	59.000
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	226.967 ¹	140.025	
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)			
Bezoldiging in de betreffende periode	140.054	73.920	59.000
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	140.054	132.920	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t	N.v.t.	
Bezoldiging	140.054	132.920	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t	N.v.t.	

¹ De heer Slootweg was voor zijn aantreden als COO niet aangemerkt als topfunctionaris onder de WNT en daardoor is voor hem over 2024 een hoger individueel bezoldigingsmaximum van toepassing (in de eerste 12 kalendermaanden van de functievervulling geldt een hogere norm dan vanaf de dertiende maand van de functievervulling).

BELONING RAAD VAN COMMISSARISSEN 2024

In 2024 heeft er een wijziging plaatsgevonden in de samenstelling van de Raad van Commissarissen van Enexis. Op 25 april 2024 heeft mevrouw C.M. Velthuis haar werkzaamheden als commissaris neergelegd. Zij is opgevolgd door mevrouw E.A. de Groot, die sinds 25 april 2024 lid is van de Raad.

In onderstaande tabel 4 en 5 wordt inzicht gegeven in de ontwikkeling van de beloning van de individuele leden van de Raad van Commissarissen. In de tabel is voor Enexis Netbeheer B.V. in 2024 rekening gehouden met een doorbelastingpercentage van 70% (2023: 100%). Dit percentage is gebaseerd op de gemiddelde deeltijdfactor van de leden van de Raad van Bestuur voor Enexis Netbeheer B.V. in 2024. Deze deeltijdfactor wordt gehanteerd omdat de RvC toezicht uitoefent op de RvB waardoor het logisch is dat de deeltijdfactoren overeenkomen.

Tabel 4. Toezichthoudende topfunctionarissen 2024 (WNT tabel 1c):

Gegevens 2024	J.C.H.G. Arts	J.F.M. van Dijk	E.A. de Groot	W.J. Mansveld	J.A. Nijhuis	C.M. Velthuis
Bedragen × € 1						
Funcctiegegevens	Lid	Lid	Lid	Lid	Voorzitter	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	25/04 - 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 25/04
Bezoldiging						
Bezoldiging	16.310	16.310	11.185	16.310	24.465	5.169
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	23.300	23.300	15.979	23.300	34.950	7.385
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	16.310	16.310	11.185	16.310	24.465	5.169
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Tabel 5. Toezichthoudende topfunctionarissen 2023 (WNT tabel 1c):

Gegevens 2023	J.C.H.G. Arts	J.F.M. van Dijk	W.J. Mansveld	J.A. Nijhuis	C.M. Velthuis
Bedragen × € 1					
Funcctiegegevens	Lid	Lid	Lid	Voorzitter	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	23/11 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Bezoldiging					
Bezoldiging	22.300	22.300	2.383	33.450	22.300
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	22.300	22.300	2.383	33.450	22.300

27. GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die impact hebben op deze jaarrekening.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de aandeelhouder en de directie van Enexis Netbeheer B.V.

VERKLARING OVER DE IN HET JAARVERSLAG 2024 OPGENOMEN JAARREKENING

ONS OORDEEL MET BEPERKING

Wij hebben de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening voor het boekjaar geëindigd op 31 december 2024 van Enexis Netbeheer B.V. te 's-Hertogenbosch (hierna 'Enexis' of 'de onderneming') gecontroleerd. De verantwoording inzake de Wet normering topinkomens (hierna WNT-verantwoording) is opgenomen in de jaarrekening.

Naar ons oordeel

- geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Enexis per 31 december 2024 en van het resultaat en de kasstromen over 2024 in overeenstemming met International Financial Reporting Standards zoals goedgekeurd binnen de Europese Unie (EU-IFRSs) en met Titel 9 Boek 2 BW;
- is de WNT-verantwoording, uitgezonderd de mogelijke gevolgen van de aangelegenheden beschreven in de sectie 'De basis voor ons oordeel met beperking' in alle van materieel belang zijnde aspecten opgesteld in overeenstemming met de bepalingen bij en krachtens de Wet normering topinkomens (WNT).

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2024;
- de volgende overzichten over 2024: de winst-en-verliesrekening, het overzicht van het totaalresultaat, het kasstroomoverzicht en het mutatieoverzicht van het eigen vermogen;
- de toelichting met informatie van materieel belang over de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

DE BASIS VOOR ONS OORDEEL MET BEPERKING

De beperking in ons oordeel heeft betrekking op WNT-aangelegenheden bij intra-groep detachering. Enexis heeft in toelichting 26 op de jaarrekening toegelicht op welke topfunctionarissen de omstandigheden, zoals hierna nader toegelicht, toezien.

Wij zijn niet in staat geweest:

- vast te stellen of in overige doorbelaste kosten bezoldigingscomponenten zijn opgenomen die aan het vervullen van de topfunctie kunnen worden toegerekend, omdat de bepalingen bij en krachtens de WNT niet voorzien in een limitatieve opsomming van de componenten die tot de WNT-bezoldiging gerekend moeten worden bij intra-groep detachering;
- vast te stellen of de omvang dienstverband in uren en de verantwoorde deeltijdfactor van de betreffende topfunctionarissen overeenkomen met de praktijk, onder meer omdat de WNT wet- en regelgeving niet voorziet in de wijze van toerekening van groepsbrede activiteiten aan individuele WNT-instellingen, alsmede als gevolg van het ontbreken van een sluitende en controleerbare tijdsregistratie.

Als gevolg hiervan zijn wij niet in staat geweest voldoende en geschikte controle-informatie te verkrijgen om vast te stellen dat de WNT-verantwoording van de topfunctionarissen bij Enexis, inclusief eventuele onverschuldigde betalingen als gevolg van WNT-bezoldigingselementen die mogelijk in overige doorbelaste kosten zijn begrepen, in overeenstemming zijn met de bepalingen bij en krachtens de WNT.

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Controleprotocol WNT 2024 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

Wij zijn onafhankelijk van Enexis zoals vereist in de Europese verordening betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang, de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel met beperking.

INFORMATIE TER ONDERSTEUNING VAN ONS OORDEEL MET BEPERKING

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Ons inzicht in de onderneming

Enexis Netbeheer B.V. is onderdeel van de Enexis Groep waar Enexis Holding N.V. aan het hoofd van staat. Enexis beheert het elektriciteits- en gasnetwerk in de provincies Groningen, Drenthe, Overijssel, Noord-Brabant en Limburg. Enexis verzorgt de aanleg, het onderhoud, het beheer en de ontwikkeling van deze distributienetwerken en daaraan verwante activiteiten. Dit zijn de wettelijk vastgelegde taken voor een netbeheerder waarop toezicht wordt uitgeoefend door de Autoriteit Consument en Markt. De opbrengsten van Enexis komen vrijwel uitsluitend voort uit de uitoefening van deze wettelijke taken. Verwijzingen naar functies of afdelingen in deze controleverklaring betreffen functies of afdelingen van Enexis Netbeheer B.V. of van de Enexis Groep.

Wij hebben bijzondere aandacht in onze controle besteed aan een aantal onderwerpen op basis van de activiteiten van de onderneming en onze risicoanalyse.

Wij hebben de materialiteit bepaald en de risico's geïdentificeerd en ingeschat dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten, om in reactie op deze risico's de controlewerkzaamheden te bepalen ter verkrijging van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit

Materialiteit	€82 miljoen (2023: €74 miljoen)
Toegepaste benchmark	0,75% van de totale activa per 31 december 2024
Nadere toelichting	Wij hebben de totale activa als grondslag genomen vanwege de typologie van Enexis en het reguleringsmodel waarin de ontvangen vergoedingen en operationele kasstromen grotendeels afhankelijk zijn van de activabasis. Wij overwegen dat om die reden de totale activa een belangrijk kengetal is voor gebruikers van de jaarrekening.
Materialiteit WNT	Voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie hebben wij de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2024.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Wij zijn met de directie overeengekomen dat wij aan de directie tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven €3,9 miljoen rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen of WNT-redenen relevant zijn.

Opdrachtteam en gebruikmaken van het werk van specialisten

Wij hebben zorggedragen dat het opdrachtteam over de juiste kennis en vaardigheden beschikt die nodig zijn voor de controle van een regionale netbeheerder. Wij hebben in het opdrachtteam specialisten opgenomen op het gebied van IT audit, forensische accountancy, de controle van WNT-verantwoordingen en fiscaliteit.

Onze aandacht voor klimaatrisico's en de energietransitie

Klimaatverandering en de energietransitie bepalen in belangrijke mate de maatschappelijke agenda. Zaken als CO₂-reductie hebben een impact op de financiële verslaggeving, omdat deze onder meer risico's meebrengen voor de bedrijfsvoering, de waardering van activa en voorzieningen of de houdbaarheid van het bedrijfsmodel en toegang tot financiële markten van bedrijven met een grotere CO₂ voetafdruk.

De directie heeft Enexis' toezeggingen en verplichtingen samengevat, en rapporteert in sectie 'Wij zijn Enexis Netbeheer' van het bestuursverslag hoe de onderneming omgaat met klimaat-gerelateerde en milieurisico's en de effecten van de energietransitie.

Als onderdeel van onze controle van de jaarrekening, hebben wij geëvalueerd in hoeverre bij schattingen en belangrijke veronderstellingen Enexis rekening houdt met klimaatrisico's en de mogelijke effecten van de energietransitie en met de toezeggingen en feitelijke verplichtingen op dit gebied. Verder hebben wij het bestuursverslag gelezen en overwogen of er een inconsistentie van materieel belang is tussen de niet-financiële informatie en de jaarrekening.

Wij verwijzen naar het kernpunt "Het risico dat Enexis de van toepassing zijnde wet- en regelgeving bij het aanbesteden van werk (bewust dan wel onbewust) niet naleeft" voor onze risico-inschatting en onze controlewerkzaamheden om in te spelen op het geïdentificeerde risico dat samenhangt met de effecten van de energietransitie op Enexis.

Onze focus op fraude en het niet-naleven van wet- en regelgeving

Onze verantwoordelijkheid

Hoewel wij niet verantwoordelijk zijn voor het voorkomen van fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving en van ons niet verwacht kan worden dat wij het niet-naleven van alle wet- en regelgeving ontdekken, is het onze verantwoordelijkheid om een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening als geheel geen afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.

Onze controle-aanpak met betrekking tot frauderisico's

Wij hebben de risico's geïdentificeerd en ingeschat op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude. Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in Enexis en haar omgeving, de componenten van het interne beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop de directie inspeelt op frauderisico's en het interne beheersingssysteem monitort, alsmede de uitkomsten daarvan.

Wij verwijzen naar paragraaf 'risicobeheersing' van het jaarverslag, waarin de (fraude)risicoanalyse van de directie is opgenomen.

Wij hebben de opzet en de relevante aspecten van het interne beheersingssysteem en in het bijzonder de frauderisicoanalyse geëvalueerd alsook bijvoorbeeld de gedragswijzer en het compliance protocol voor medewerkers, klokkenluidersregeling en de incidentenregistratie. Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd van interne beheersmaatregelen gericht op het mitigeren van frauderisico's.

Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van frauderisico's, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie in samenwerking met onze forensische specialisten. Wij hebben in dit kader in het bijzonder de specifieke prikkels overwogen vanuit de regulering waaraan de regionale netbeheerders onderhevig zijn ten aanzien van de verantwoording van omzet, lasten, investeringen en/of bijzondere waardeverandering van de activa. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude.

In onze controle bouwen wij een element in van onvoorspelbaarheid. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die aanwijzing geven voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving

Wij houden rekening met het risico dat het management interne beheersmaatregelen kan doorbreken, aangezien dit risico in alle organisaties aanwezig is. Vanwege dit risico hebben wij onder meer schattingen beoordeeld op tendenties die mogelijk een risico vormen op een afwijking van materieel belang, met name gericht op belangrijke gebieden die oordeelsvorming vereisen en significante schattingsposten, zoals toegelicht in 'schattingen en veronderstellingen' (onderdeel van toelichting 2.3) in de jaarrekening. Ook hebben wij data-analyse gebruikt om jaarposten met een verhoogd risico te signaleren en te toetsen en de zakelijke beweegredenen (of het ontbreken daarvan) beoordeeld van bijzondere transacties, waaronder die met verbonden partijen.

Wij hebben geen frauderisico geïdentificeerd ten aanzien van de opbrengstenverantwoording, in aanvulling op het risico dat het management interne beheersmaatregelen kan doorbreken.

Het volgende frauderisico dat wij hebben geïdentificeerd vereiste significante aandacht in onze controle

Het risico dat Enexis de van toepassing zijnde wet- en regelgeving bij het aanbesteden van werk (bewust dan wel onbewust) niet naleeft

Risico	Wij zijn uitgegaan van de veronderstelling dat er bij aanbestedingen risico's bestaan inzake het bewust dan wel onbewust niet naleven van wet- en regelgeving door (medewerkers van) Enexis.
Onze controleaanpak	Wij verwijzen naar het gelijknamige kernpunt waarin wij dit frauderisico behandelen en onze controleaanpak beschrijven.

Wij hebben kennisgenomen van de beschikbare informatie en om inlichtingen gevraagd bij leden van de directie, management, de afdeling internal audit & risk, de afdeling juridische zaken, en de compliance afdeling.

Uit de door ons geïdentificeerde frauderisico's, ontvangen inlichtingen en andere beschikbare informatie volgen geen specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude met een mogelijk materieel belang voor het beeld van de jaarrekening.

Onze controle-aanpak met betrekking tot het risico van niet voldoen aan wet- en regelgeving

Wij hebben passende controlewerkzaamheden verricht inzake de naleving van de bepalingen van de relevante wet- en regelgeving die van directe invloed zijn op de verantwoorde bedragen en toelichtingen in de jaarrekening. Daarnaast hebben wij de omstandigheden ingeschat met betrekking tot het risico van niet-naleven van wet- en regelgeving waarvan redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze van materiële invloed kunnen zijn op de jaarrekening, op basis van onze ervaring in de sector, door afstemming met de directie, het lezen van notulen, het kennisnemen van rapporten van de afdeling internal audit & risk en de compliance afdeling en het uitvoeren van gegevensgerichte werkzaamheden gericht op transactiestromen, jaarrekeningposten en toelichtingen.

Wij hebben inlichtingen ingewonnen bij de intern juridisch adviseur en kennisgenomen van correspondentie met de toezichthouder en zijn alert gebleven op indicaties voor een (mogelijke) niet-naleving gedurende de controle. Ten slotte hebben we schriftelijk de bevestiging ontvangen dat alle bekende gebeurtenissen van niet-naleving van wet- en regelgeving met ons zijn gedeeld.

Onze controle-aanpak met betrekking tot de continuïteitsveronderstelling

Zoals toegelicht in het onderdeel 'grondslagen voor de financiële verslaggeving' van de jaarrekening, is de jaarrekening opgemaakt op basis van de continuïteitsveronderstelling. Bij het opmaken van de jaarrekening heeft de directie een specifieke beoordeling gemaakt van de mogelijkheid van de onderneming om haar continuïteit te handhaven en de activiteiten voort te zetten voor de voorzienbare toekomst.

Wij hebben de specifieke beoordeling met de directie besproken en professioneel-kritisch geëvalueerd. Wij hebben overwogen of de specifieke beoordeling van de directie op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, alle relevante gebeurtenissen en omstandigheden bevat waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, waarbij wij ons ook hebben gericht op het investeringsplan en de gegevens waaruit blijkt dat de netbeheerder voldoet aan de regels omtrent een goed financieel beheer. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen.

Op basis van onze werkzaamheden hebben wij geen materiële onzekerheden ten aanzien van de continuïteit geïdentificeerd. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven.

De kernpunten van onze controle

In de kernpunten van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professionele oordeel het meest belangrijk waren tijdens onze controle van de jaarrekening. De kernpunten van onze controle hebben wij met de directie gecommuniceerd, maar vormen geen volledige weergave van alles wat is besproken.

Naast de WNT aangelegenheden die staan beschreven in de sectie 'De basis voor ons oordeel met beperking', hebben wij onderstaande aangelegenheid als kernpunt van onze controle geïdentificeerd.

Het kernpunt “De waardering van de materiële vaste activa gerelateerd aan het gasnetwerk” van onze controle in voorgaand boekjaar beschouwen wij niet langer als kernpunt van deze controle, aangezien wij het ingeschatte risico op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening als gevolg van een onjuiste waardering van de gasactiva neerwaarts hebben bijgesteld. Aanleiding hiervoor is dat de daling van het aantal gasaansluitingen in lijn ligt met de daartoe gebruikte veronderstellingen door Enexis.

Het risico dat Enexis de van toepassing zijnde wet- en regelgeving bij het aanbesteden van werk (bewust dan wel onbewust) niet naleeft.

<p>Risico</p>	<p>Enexis investeert veel in het elektriciteitsnetwerk vanwege de energietransitie. Door de grote omvang van de investeringen, de maatschappelijke druk om de energietransitie snel te realiseren, en de complexiteit die kan optreden bij de inkoop in relatie tot de van toepassing zijnde regels, onderkennen wij het risico dat Enexis de van toepassing zijnde wet- en regelgeving bij het aanbesteden van werk (bewust dan wel onbewust) niet naleeft.</p>
<p>Onze controleaanpak</p>	<p>Wij hebben kennisgenomen van het beleid om corruptie of omkoping van medewerkers te voorkomen, het systeem van overleg met en toezicht op leveranciers en eventueel opgelegde maatregelen. Als onderdeel van onze evaluatie van het risico hebben wij onder meer de volgende werkzaamheden verricht:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Middels het interviewen van medewerkers en management hebben wij inzicht verkregen in het proces en de gevoeligheden daarin; • Wij hebben inzicht verkregen in de interne beheersing met betrekking tot het aanbestedingsproces en de opzet en het bestaan geëvalueerd van de interne beheersmaatregelen die inspelen op het risico dat Enexis de van toepassing zijnde wet- en regelgeving bij het aanbesteden van werk (bewust dan wel onbewust) niet naleeft; • Wij hebben kennisgenomen van de interne rapportages rondom aanbestedingen waaronder de Business Score Card Inkoop 2024; • Wij hebben kennisgenomen van de incidentenregistratie van Enexis en van organisatiebrede rapportages waarin wij verwachten dat door medewerkers waargenomen onregelmatigheden ten aanzien van aanbestedingen worden gerapporteerd, indien van toepassing. Voorbeelden hiervan zijn de kwartaalrapportages van de afdeling internal audit & risk, de ‘State of the risk’ rapportage en interne bevestigingen (letters of representation). • Wij hebben forensisch specialisten ingeschakeld bij het bepalen van specifieke gegevensgerichte werkzaamheden gericht op het risico dat niet wordt voldaan aan van toepassing zijnde wet- en regelgeving zich heeft gematerialiseerd. De uitgevoerde werkzaamheden zijn als volgt: • Wij hebben dossiercontroles verricht om vast te stellen dat inkopen hebben plaatsgevonden in overeenstemming met de van toepassing zijnde aanbestedingswet- en regelgeving; • Wij hebben middels data-analyse onderzocht of er sprake is van transacties met derden boven specifieke drempelwaarden waarvoor ten onrechte geen aanbestedingstraject is gevolgd; • Wij hebben onderzoek gedaan naar de oorzaken en mogelijke gevolgen voor het beeld van de jaarrekening van aanbestedingen die niet hebben plaatsgevonden in overeenstemming met van toepassing zijnde wet- en regelgeving. Wij hebben geëvalueerd of er een reden is om opzet te veronderstellen en in hoeverre dit gevolgen moet hebben voor andere aspecten van onze controle; • Wij hebben door middel van een deelwaarneming inzicht gekregen in de afwikkeling van inkopen in relatie tot de contractuele afspraken tussen Enexis en leveranciers.
<p>Belangrijke observaties</p>	<p>Uit de door ons uitgevoerde werkzaamheden volgen geen specifieke aanwijzingen voor overtredingen van de van toepassing zijnde wet- en regelgeving bij het aanbesteden van werk in 2024 met een mogelijk materieel belang voor het beeld van de jaarrekening.</p>

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2024 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

VERKLARING OVER DE IN HET JAARVERSLAG OPGENOMEN ANDERE INFORMATIE

Het jaarverslag omvat andere informatie naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Uitgezonderd de mogelijke gevolgen van de WNT aangelegenheden beschreven in de sectie 'De basis voor ons oordeel met beperking' zijn wij op grond van onderstaande werkzaamheden van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist voor het bestuursverslag en de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

VERKLARING BETREFFENDE OVERIGE DOOR WET- OF REGELGEVING GESTELDE VEREISTEN

Benoeming

Wij zijn door de directie op 7 december 2020 benoemd als accountant van Enexis Netbeheer B.V.. vanaf de controle van het boekjaar 2021 en zijn sinds dat boekjaar tot nu toe de externe accountant.

Geen verboden diensten

Wij hebben geen verboden diensten geleverd als bedoeld in artikel 5, lid 1 van de Europese verordening betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang.

BESCHRIJVING VAN VERANTWOORDELIJKHEDEN VOOR DE JAARREKENING

VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN DE DIRECTIE VOOR DE JAARREKENING

De directie is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met EU-IFRSs en met Titel 9 Boek 2 BW en de bepalingen bij en krachtens de WNT. In dit kader is de directie verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directie het voornemen heeft om de onderneming te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

ONZE VERANTWOORDELIJKHEDEN VOOR DE CONTROLE VAN DE JAARREKENING

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol WNT 2024 ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. De sectie Informatie ter ondersteuning van ons oordeel hierboven, bevat een informatieve samenvatting van onze verantwoordelijkheden en de uitgevoerde werkzaamheden als basis voor ons oordeel.

Onze controle bestond verder onder andere uit:

- het in reactie op de ingeschatte risico's uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderneming;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
  - het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Communicatie

Wij communiceren met de directie onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

In dit kader geven wij ook een verklaring aan de raad van commissarissen van Enexis Holding N.V. op grond van artikel 11 van de Europese verordening betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang. De in die aanvullende verklaring verstrekte informatie is consistent met ons oordeel in deze controleverklaring.

Wij bevestigen aan de directie en de raad van commissarissen van Enexis Holding N.V. dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met de directie en de raad van commissarissen van Enexis Holding N.V. over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Wij bepalen de kernpunten van onze controle van de jaarrekening op basis van alle zaken die wij met de directie hebben besproken. Wij beschrijven deze kernpunten in onze controleverklaring, tenzij dit is verboden door wet- of regelgeving of in buitengewoon zeldzame omstandigheden wanneer het niet vermelden in het belang van het maatschappelijk verkeer is.

Eindhoven, 5 maart 2025

EY Accountants B.V.

drs. P.A.E. Dirks RA

Aanvullende informatie

DE AANVULLENDE INFORMATIE BEVAT DE VOLGENDE HOOFDSTUKKEN

- Over dit verslag
- Overige niet-financiële informatie
- Winstbestemming
- Overeenkomst met verwante bedrijven (>€ 4,5 miljoen)
- Verklaring ex artikel 43
- Verklaring naleving gedragscode voor netbeheerders
- Begrippen en afkortingen

Over dit verslag

REIKWIJDTE

De reikwijdte van het verslag is Enexis Netbeheer B.V.; gevestigd te 's-Hertogenbosch. Het wettelijk bestuursverslag is opgenomen in de hoofdstukken Voorwoord Directie tot en met Risicobeheersing. De rapportageperiode loopt van 1 januari 2024 tot en met 31 december 2024. Enexis Netbeheer B.V. is onderdeel van Enexis Groep. Voor meer informatie over de gezamenlijke strategie en de duurzaamheidsverklaring verwijzen wij u naar het jaarverslag van Enexis Groep, dat beschikbaar is via de website www.publicaties.enexis.nl. Wij publiceren dit verslag op 6 maart 2025.

GESEGMENTEERDE INFORMATIE

Voor meer inzicht in de gesegmenteerde informatie van Enexis Netbeheer B.V. verwijzen wij naar www.enexisgroep.nl. Hier wordt uiterlijk in oktober 2025 gesegmenteerde informatie over 2024 gepubliceerd.

Overige niet-financiële informatie

In dit onderdeel van het verslag zetten we gedetailleerde informatie op een rij.

FOCUS OP UITVOERING VAN DE ENERGIETRANSITIE

	2024	2023	2022	2021	2020
De netten					
Trajectlengtes (x 1.000 km)					
Elektriciteitsnet	147,7	146,3	144,9	143,5	142,2
- Laagspanning	100,1	99,2	98,5	97,6	96,9
- Middenspanning	47,5	47	46,3	45,8	45,2
- Tussenspanning	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Gasnet	46,1	46,1	46,2	46,3	46,3
- Lage druk	37,4	37,4	37,5	37,5	37,5
- Hoge druk	8,7	8,7	8,7	8,8	8,8
Aantal stations (x 1.000)					
E-stations	58,0	56,9	57,2	56,6	55,7
G-stations	21,2	21,5	21,9	22,0	22,4
Distributie automatisering (DA)-stations ¹	395	428	544	657	390
Distributie automatisering Light (DALI)-stations ¹	4.679	6.038	4.249	3.544	3.531
Aantal aansluitingen (x 1.000)					
Elektriciteit	2.997	2.966	2.941	2.911	2.880
- Huishoudelijk (t/m 3x25 A)	2.729	2.706	2.683	2.661	2.640
- Laagspanningsaansluitingen overig (klein zakelijk vanaf 3x25 A)	249	242	240	233	223
- Middenspanningsaansluitingen	19	18	18	17	17
Gas	2.269	2.285	2.303	2.315	2.324
- Huishoudelijk (G4 en G6)	2.217	2.232	2.248	2.259	2.266
- Lagedruk overig (klein zakelijk vanaf G10)	49	50	52	53	55
- Hogedrukaansluitingen	3	3	3	3	3
Getransporteerde hoeveelheden					
Elektriciteit (GWh)	33.110	30.893	30.991	31.989	31.176
Gas (Mm3)	4.229	4.244	4.714	6.172	5.636
Waarvan groen gas	118	99	76	77	63
Productkwaliteit					
Uitvalduur elektriciteit (in minuten)	22,5	20,0	14,0	17,6	13,0
- Hoogspanning	0,5	0,8	0,5	0,7	0,01
- Middenspanning	13,9	11,3	7,7	11,1	7,4
- Laagspanning	8,0	7,8	5,8	5,8	5,6
Uitvalduur gas (in seconden)	56	137	109	75	81

¹ Rapportageperiode ultimo november; het betreft stations die zijn toegevoegd in het betreffende jaar, daarnaast zijn deze stations gepresenteerd in aantallen, niet in duizendtallen

Winstbestemming

STATUTAIRE BESTEMMING VAN HET RESULTAAT

Overeenkomstig de statuten staat de winst, voor zover die niet wordt gereserveerd, ter vrije beschikking van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (artikel 18.2).

Analoog aan de met de aandeelhouders van Enexis Holding N.V. overeengekomen afspraken is als uitgangspunt voor de winstbestemming van Enexis Netbeheer B.V. dat het uit te keren dividend over boekjaar 2024 maximaal 50% van de nettowinst uit gewone bedrijfsvoering zal bedragen. Dit percentage zal verlaagd worden als deze uitkering ertoe leidt dat het bedrijf binnen vijf jaar haar A rating-profiel kan verliezen.

Dit dividendbeleid zorgt ervoor dat de aandeelhouder een voorspelbaar en stabiel dividend kan verwachten. Tegelijkertijd borgt het beleid voldoende eigen vermogensgroei voor de vennootschap en toont het actieve steun van de aandeelhouder aan een gezonde financiële positie van de vennootschap.

VOORSTEL BESTEMMING RESULTAAT BOEKJAAR 2024

De winst-en-verliesrekening sluit met een resultaat van € 208 miljoen (2023: € 14 miljoen).

€ miljoen	2024	2023
Resultaat	208	14
Reservering ten gunste van de algemene reserve	-104	-7
Voorgestelde dividenduitkering	104	7

Overeenkomst met verwante bedrijven (>€ 4,5 miljoen)

EX ARTIKEL 43, ZESDE LID, ELEKTRICITEITSWET 1998 RESPECTIEVELIJK EX ARTIKEL 32, ZEVENDE LID, GASWET (VERSIES GELDEND OP 21-12-2021)

Enexis Netbeheer B.V. heeft met Enexis Personeel B.V. een overeenkomst afgesloten waarbij op basis van de in 2024 verrichte dienstverlening kosten zijn doorbelast met een waarde groter dan € 4,5 miljoen. Daarnaast heeft Enexis Netbeheer B.V. met Enexis Holding N.V. zeven leningovereenkomsten met een waarde groter dan € 4,5 miljoen afgesloten.

Verklaring ex artikel 43, negende lid, Elektriciteitswet 1998 respectievelijk ex artikel 32, elfde lid, Gaswet (versies geldend op 31-12-2024)

Hierbij verklaart de directie van Enexis Netbeheer B.V. dat:

De financiële verhouding tussen Enexis Netbeheer B.V. en elke met Enexis Netbeheer B.V. verbonden groepsmaatschappij binnen Enexis Groep, in het jaar 2024 voldoet aan de eisen die gesteld worden in het in 2024 geldende artikel 17b eerste lid van de Elektriciteitswet 1998, respectievelijk artikel 10c, eerste lid, van de Gaswet.

Dit betekent dat Enexis Netbeheer B.V. in het jaar 2024 verbonden groepsmaatschappijen niet heeft bevoordeeld boven anderen waarmee een dergelijke groepsmaatschappij in concurrentie treedt, of anderszins voordelen heeft toegekend die verder gaan dan in normaal handelsverkeer gebruikelijk is.

Directie Enexis Netbeheer B.V.

R. van der Leeuw
CEO

M. Vogt
CFO

J. Sanders
CTO

H. Slootweg
COO

's-Hertogenbosch, 5 Maart 2025

Verklaring Naleving Gedragscode voor Netbeheerders aangaande gegevens uit kleinverbruik-meetinrichtingen die op afstand uitleesbaar zijn

Naam rechtspersoon: Enexis Netbeheer B.V.
Statutaire vestigingsplaats: 's-Hertogenbosch
Periode: 1.1.2024 tot en met 31.12.2024

Enexis Netbeheer B.V. te 's-Hertogenbosch maakt voor het goed kunnen uitvoeren van haar diensten gebruik van meetgegevens die zijn verkregen uit kleinverbruik-meetinrichtingen die op afstand uitleesbaar zijn. In aanvulling op de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) hebben netbeheerders in de Nederlandse energiebranche een gedragscode opgesteld ten aanzien van het gebruik, het vastleggen, het uitwisselen en het bewaren van gegevens die zijn verkregen uit een kleinverbruik-meetinrichting die op afstand uitleesbaar is.

Gedragscode Slim Netbeheer

De Gedragscode Slim Netbeheer is op 19 april 2022 door de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) goedgekeurd. Op 11 juli 2023 heeft de AP Netbeheer Nederland geaccrediteerd als toezichhoudend orgaan op de gedragscode. Hiermee is de gedragscode daadwerkelijk van kracht als AVG-gedragscode.

De Gedragscode ziet op de verwerking van persoonsgegevens door een netbeheerder bij de verwerking van meetgegevens noodzakelijk voor netbeheerdoeleinden. Onder netbeheerdoeleinden worden in deze verstaan de werkzaamheden die een netbeheerder in het kader van zijn wettelijke taak uitvoert om:

- Het transport van energie over alle netten op een veilige, betrouwbare en op de meest doelmatige wijze te waarborgen;
- Onderbrekingen van het transport van energie te voorkomen en op te lossen;
- De energibalans op alle netten te handhaven of te herstellen;
- Zijn net te beschermen tegen mogelijke invloed van buitenaf.

De website van de branchevereniging Netbeheer Nederland (<https://www.netbeheernederland.nl/gedragscode>) is de centrale locatie waar afnemers door de netbeheerders worden geïnformeerd over deze gedragscode. Hier zijn de vastgestelde specifieke netbeheerdoeleinden waarvoor meetgegevens worden gebruikt vermeld, is de wijze opgenomen waarop de belangen van afnemers worden gewaarborgd en staat uitgelegd waar betrokkenen terecht kunnen met hun vragen en klachten.

De netbeheerders hebben in 2024 geen klachten van betrokkenen ontvangen in het kader van de Gedragscode.

De netbeheerders hebben in het kader van de Gedragscode onderstaande verwerkingen van meetgegevens voor specifieke netbeheerdoeleinden beoordeeld en vastgesteld. Enexis Netbeheer B.V. heeft gedurende de bovenvermelde periode gebruik gemaakt van geselecteerde verwerkingen:

- Storingslokalisatie – het opsporen van storingen
- Borgen gewenste spanning bij klanten – voorkomen en oplossen van spanningsproblemen
- Borgen gewenste spanning bij klanten – Controleren spanning zonder directe aanleiding
- Klantcompensatie na storing
- Zonnepanelen detectie
- Borgen gewenste spanning bij klanten - Bepalen effectiviteit interventie
- VZC Einde Levering
- Verbeteren GIS data
- Registreren spanningsonderbrekingen
- Meterstanden valideren
- Genereren onherleidbare waarden uit kwartierstanden
- Onveilige situaties

Hierbij verklaart de directie van Enexis Netbeheer B.V., dat Enexis Netbeheer B.V. te 's-Hertogenbosch zich gedurende de bovenvermelde periode heeft gehouden aan het gestelde in de regels en verplichtingen, genoemd in de *Gedragscode Slim Netbeheer*, zoals goedgekeurd door de Autoriteit Persoonsgegevens op 19 april 2022.

's-Hertogenbosch, 05 maart 2025,

R. van der Leeuw
CEO

M. Vogt
CFO

J. Sanders
CTO

H. Slootweg
COO

Begrippen en afkortingen

NIET-FINANCIËLE BEGRIPPEN

AANSLUITTERMIJN GV CONFORM WENSdatum

Meting bestaat uit het aantal tijdig opgeleverde projecten op basis van de wensdatum van de klant.

AANSLUITTERMIJN SA CONFORM CODE

Betreft het aantal standaardaansluitingen (SA) dat voldoet aan de 12-, 18- en 52-wekennorm van de ACM.

AANSTUURBARE PUBLIEKE LAADPUNTEN

Betreffen de aanstuurbare publieke laadpunten in het verzorgingsgebied van Enexis.

AUTORITEIT CONSUMENT & MARKT (ACM)

De Autoriteit Consument & Markt ziet erop toe dat bedrijven eerlijk concurreren en beschermt consumentenbelangen, reguleert de tarieven van energiebedrijven en ziet toe op de naleving van de Elektriciteitswet 1998 en de Gaswet.

AUTORITEIT PERSOONSgegevens (AP)

De Autoriteit Persoonsgegevens is de onafhankelijke toezichthouder in Nederland die de bescherming van persoonsgegevens bevordert en bewaakt.

BETROUWBAAR

De mate van betrouwbaarheid van de energievoorziening wordt uitgedrukt in de gemiddelde tijdsduur en frequentie van onderbrekingen van energiedistributie naar eindafnemers.

DUURZAAMHEID

‘Duurzame ontwikkeling is de ontwikkeling die aansluit op de behoeften van het heden zonder het vermogen van de toekomstige generaties om in hun eigen behoeften te voorzien in gevaar te brengen’. Enexis interpreteert dit korthedshalve, en gericht op de primaire taken, als ‘Het streven om verstandig met energiebronnen en het milieu om te gaan.’

DUURZAAM OPGESTELD VERMOGEN

Duurzaam geïnstalleerd piekvermogen, uitgedrukt in Megawatt. Duurzame bron van opwek betreft zon en wind (biogas en water uitgesloten).

ENERGIEKETEN

Alles wat te maken heeft met de herkomst, de productie, het transport en het eindverbruik van energie.

ENERGIETRANSITIE

Aanduiding voor de verandering van de energievoorziening van centrale opwekking vanuit fossiele energiebronnen naar decentrale opwekking vanuit duurzame energiebronnen.

GECREËERDE NETCAPACITEIT DOOR FLEX

Betreft een betere uitnutting van het huidige net door toepassing van flexoplossingen voor invoeding of afname. Realisatie ontstaat onder andere door het afsluiten van flex-contracten met beperkende voorwaarden of aansluiten van klanten op de vluchtstrook van het net. Voorbeelden hiervan zijn: vaste tijdsblokken; dynamische regeling (ZonBalans); en batterijpropositie.

JAARLIJKSE UITVALDUUR (JUD)

Jaarlijkse uitvalduur als gevolg van onvoorziene onderbrekingen (storingen). Het aantal minuten (elektriciteit) of seconden (gas) dat de klant gemiddeld geen energietoevoer heeft in een kalenderjaar.

Elektriciteit: per onderbreking het product van het aantal getroffen aangeslotenen en de tijdsduur van de onderbreking in minuten, gesommeerd over alle onderbrekingen en gedeeld door het totaal aantal aangeslotenen op het desbetreffende netvlak in het jaar. Het aantal aangeslotenen wordt jaarlijks afgestemd en beoordeeld door Krado.

Gas: per onderbreking het product van het aantal getroffen aangeslotenen en de tijdsduur van de onderbreking in seconden gesommeerd over alle onderbrekingen en gedeeld door het totaal aantal aangeslotenen in het jaar. Het aantal aangeslotenen wordt jaarlijks afgestemd en beoordeeld door Kiwa.

KETEN

De verzameling partijen die met elkaar een proces uitvoeren. Enexis is actief in de energieketen en in de grondstoffenketen.

KLANTTEVREDENHEID

Aanduiding voor de beoordeling van de prestaties van Enexis door klanten.

KWANTITATIEVE VOORTGANG JAARORDERBOEK

De absolute waarde van de gerealiseerde omzet uit het jaarorderboek vergelijken we met de geplande omzet. Hierbij is de gerealiseerde omzet uit het jaarorderboek de waarde van het uitgevoerde werkpakket (inclusief onderhanden werk); de geplande omzet is de waarde van het in opdracht ontvangen werkpakket tegen normkosten (inclusief onderhanden werk).

LOST TIME INJURY FREQUENCY (LTIF)

Indicator voor medewerkersveiligheid in de uitvoering van werkzaamheden uitgedrukt in het aantal ongevallen met verzuim per 1 miljoen gewerkte uren.

MAATSCHAPPELIJK VERANTWOORD ONDERNEMEN (MVO)

Wijze van ondernemen die als doel heeft de negatieve invloed van de bedrijfsvoering op de omgeving te beperken en positieve invloed uit te oefenen op de maatschappij.

NETBEHEERDER

Een onafhankelijk nutsbedrijf dat is aangewezen om in een vastgesteld gebied het transport van gas en elektriciteit tussen leverancier en klant te verzorgen en daarvoor netten aan te leggen en te onderhouden. De taken van de netbeheerder zijn vastgelegd in de Elektriciteitswet 1998 en de Gaswet. Enexis Netbeheer B.V. is de netbeheerder binnen Enexis Groep.

REGIONALE ENERGIE STRATEGIE (RES)

De Regionale Energie Strategie is een instrument om met maatschappelijke betrokkenheid te komen tot regionale keuzes voor opwekking van duurzame elektriciteit, de warmtetransitie in de gebouwde omgeving en de daarvoor benodigde opslag en energie infrastructuur. In de RES staat beschreven welke strategie een RES-regio hanteert om lokale/regionale energiedoelstellingen te bepalen en te behalen.

REGULERING

De ontwikkeling en afstemming van wet- en regelgeving voor de activiteiten van bedrijven, zoals netbeheerders en netwerkbedrijven, en het overheidstoezicht op de naleving ervan.

SLIMME METER

Een verbruiksmeter voor elektriciteit en/of gas die op afstand uit te lezen is door de netbeheerder en die de klant via een lokale toegangspoort verbruiksgegevens ter beschikking stelt voor verdere verwerking via eigen randapparatuur.

STAATSTOEZICHT OP DE MIJNEN (SODM)

De onafhankelijke toezichthouder op de delfstoffen- en energiewinning in Nederland en gasveiligheid.

STAKEHOLDER

Partij die betrokken is bij of geraakt wordt door de activiteiten van Enexis. Enexis heeft per 1 januari 2021 de volgende stakeholders gedefinieerd: klanten, medewerkers, aandeelhouders, energiemarktpartijen, investeerders, ketenpartners, beleidsbepalers, lokale energietransitiepartners.

TECHNISCH GEREALISEERDE NETCAPACITEIT

De uitbreiding van de netcapaciteit geeft een beeld van de inspanningen om ons net geschikt te maken voor de energietransitie. De KPI meet de door Enexis nieuw gerealiseerde HS/MS transformatoren ongeacht of deze door TenneT zijn aangesloten. Vervangen van oude transformatoren worden niet in mindering gebracht op de score van deze KPI.

TERUGLEVERING

Energielevering door een klant aan het energienet als gevolg van eigen opwek van (doorgaans duurzame) energie.

Tevredenheid uitvoerdatum KV

Tevredenheid van KV klanten met de uitvoerdatum van hun aansluiting

VEILIGHEIDSBEWUSTZIJN

Het vermogen om gevoelens en ervaringen effectief om te zetten in preventieve acties en alerte reacties op (potentieel) gevaarlijke situaties, zodat in te zetten acties vrij van gevaar kunnen worden uitgevoerd.

VERBRUIKERSMINUTEN (VBM)

Het aantal minuten (elektriciteit) of seconden (gas) dat de klant gemiddeld geen energietoevoer heeft in een kalenderjaar.

WENSdatum

Bij het aanvragen van een aansluiting geeft de klant aan op welke datum zij de aansluiting graag gerealiseerd willen hebben.

FINANCIËLE BEGRIPPEN

BEÏNVLOEDBARE KOSTEN EN OPBRENGSTEN

De beïnvloedbare kosten en opbrengsten (BKO) betreft een interne sturings-KPI. De BKO betreft de som van de beïnvloedbare kosten en opbrengsten uit gereguleerde activiteiten (Enexis Netbeheer, inclusief stafafdelingen). De BKO heeft betrekking op operationele kosten en opbrengsten en is exclusief netto-omzet en bijbehorende kosten van transportdiensten en distributieverliezen, afschrijvingskosten en geamortiseerde bijdragen. Vanaf 2024 worden in de BKO ook doorbelaste afschrijvingen op leases in het kader van IFRS 16 meegenomen.

EBIT

Earnings Before Interest and Tax: resultaat vóór aftrek van rente en belastingen.

GEÏNVESTEERD VERMOGEN

Vaste activa vermeerderd met activa aangehouden voor verkoop minus vooruitontvangen bijdragen (langlopend + kortlopend) verminderd met passiva aangehouden voor verkoop vermeerderd met het netto werkkapitaal.

NETTO RENTEDRAGENDE SCHULDEN

Deze wordt als volgt berekend: totaal rentedragende verplichtingen – deposito's – liquide middelen.

NETTO WERKKAPITAAL

Totaal vlottende activa (exclusief liquide middelen, exclusief kortlopende financiële vaste activa en exclusief deposito's) minus kortlopende schulden (exclusief rentedragende verplichtingen, exclusief in volgend jaar te amortiseren vooruitontvangen bijdragen en exclusief derivaten).

NORMKOSTEN

Interne prijs die gebaseerd is op norm hoeveelheden en gemiddelde standaard kosten.

RETURN ON EQUITY

Resultaat na belastingen gedeeld door het eigen vermogen per jaareinde.

ROIC

EBIT gedeeld door het geïnvesteerd vermogen per jaareinde.

SOLVABILITEIT

Eigen vermogen x 100% gedeeld door het balanstotaal.

WERKPAKKET

Bruto-investeringen en exploitatiewerkzaamheden aan de elektriciteits- en gasnetten plus activiteiten met betrekking tot slimme meters op basis van normprijzen.

X-FACTOR

Met de X-factorberekening bepaalt de ACM de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering.

ENEXIS
NETBEHEER

Enexis Netbeheer B.V.

Postbus 856

5201 AW 's-Hertogenbosch

Tel: 088 857 77 77

www.enexis.nl